svensk veterinär tidning

8–9 • JUNI • 2013 • VOLYM 65

SVFs fullmäktigemöte i ord och bild

Foton: Suzanne Fredriksson

Löpmagsinpackning hos bagge – fallbeskrivning

Synpunkter på tvångsmedel inom travsporten

MEDIVET

Animal X-ray Solutions

Nordisk Specialist för Veterinär Digital Röntgen

Paketlösningar med superservice!

Kontakta Medivet för mer information, gör det redan idag!

www.medivet.se info@medivet.se +46 (0) 431 244 00

Medivet Scandinavian AB, Ängelholm, Sverige

SVERIGES
VETERINÄRFÖRBUND
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**

E-POST: ***office@svf.se***
HEMSIDA: ***www.svf.se***
TELEFONTID: Mån–tors 9.00–16.00,
Fre 9.00–15.00,
lunchstängt 11.30–13.00

KANSLI
TELEFON: 08-545 558 20
TELEFAX: 08-545 558 39

Ordförande
TORSTEN JAKOBSSON, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 22
MOBIL: 070-372 95 10
E-POST: ***torsten.jakobsson@svf.se***

Kansli- och ekonomichef
PER CARLSSON, ***pol mag***
TELEFON: 08-545 558 21
MOBIL: 070-567 12 35
E-POST: ***per.carlsson@svf.se***

Förhandlingschef
ANDERS GRANELD, ***jur kand***
TELEFON: 08-545 558 26
MOBIL: 070-625 64 44
E-POST: ***anders.graneld@svf.se***

Ombudsman/förhandlare
JENNY FLORDAL, ***fil mag***
TELEFON OCH
MOBIL: 08-545 558 25
E-POST: ***jenny.flordal@svf.se***

Informationschef
JOHAN BECK-FRIIS, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: ***johan.beck-friis@svf.se***

Generalsekreterare SVS
ELISABETH HERNBLAD TEVELL, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 31
MOBIL: 070-216 30 95
E-POST: ***lisa.hernblad.tevell@svf.se***

Bitr generalsekreterare SVS
SIMONE HÄUSLER, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 24
MOBIL: 0730-928 113
E-POST: ***simone.hausler@svf.se***

Redovisningsansvarig
LINDA WIKSTRÖM, ***ekonom***
TELEFON: 08-545 558 23
E-POST: ***linda.wikstrom@svf.se***

Sekreterare
MARIANNE LUNDQUIST, SVS
TELEFON: 08-545 558 27
E-POST: ***marianne.lundquist@svf.se***

Administrativ assistent
KARIN MOSSBLAD HENRIKSSON, SVF
TELEFON: 08-545 558 28
E-POST: ***karin.henriksson@svf.se***

Plusgiro: 83 80-8 Allmänna kassan
15 39 33-7 Understödsfonden

Bankgiro: 530-52 22 Allmänna kassan

SVENSK
VETERINÄRTIDNING
se sista sidan

Yrke i förändring

VETERINÄRFÖRBUNDETS FULLMÄKTIGEMÖTE 2013 är precis avslutat. I år sträckte sig mötet över två innehållsrika dagar med bra diskussioner och kloka inspel. För styrelsens fortsatta arbete är det oerhört värdefullt att få ta del av reflektioner och åsikter som finns i organisationen. Det är utifrån dessa som styrelsen ska bygga sitt arbete. Det återkommande temat under flera punkter var just att vi är en yrkeskår som på många sätt är uppe i en förändringsprocess, där förändringarna dels sker inom kåren men där vi också påverkas av faktorer utifrån.

En förändring som togs upp till diskussion var att allt fler av de nya veterinärer som får svensk legitimation har en examen från en utbildning utanför Sverige. Frågor som måste diskuteras i och med den här förändringen är hur vi på ett bra sätt kan ta hand om våra nya kolleger. Vad kommer att krävas av oss som arbetsgivare och arbetskamrater eller av oss som förbund för att se till att de på ett bra sätt slussas in i att arbeta efter den svenska lagstiftningen? Det gäller t ex djurskydd, smittskydd och läkemedelshantering. Hur kan vi tydligt sprida information om värdet och vikten av att följa förbundets antibiotikapolicy?

Ett annat område där vi sedan en tid befinner oss i en förändringsprocess är strukturomvandlingen av ägarskapet inom djursjukvården. En förvandling som gått snabbt och där framtiden får utvisa på vilket sätt den påverkar den veterinära kartan i Sverige.

Ytterligare en förändring som diskuterades på fullmäktigemötet var den nya informationstekniken som våra kommande kolleger och förbundsmedlemmar är uppvuxna med. Att få e-post och kunna hitta all information som behövs på en hemsida har länge varit en självklarhet för de flesta men nu finns också ett allt större utbud av sociala medier som vi alla på något sätt måste förhålla oss till. Allt som kan brukas kan också missbrukas vilket de sociala medierna är ett lysande exempel på. Vi måste lära oss hantera dem, inte bara den information vi själva väljer att lägga ut utan också att det kan skrivas saker om oss. Det gäller både i vår profession och privat, saker som vi inte alls kan påverka och som kan få mycket stor genomslagskraft. Här behöver förbundet hitta nya sätt att arbeta för att möta upp mot nya behov.

Ännu en förändring är situationen för den svenska animalieproduktionen som på flera områden visar en oroväckande brant sluttande kurva. Även denna utveckling är något vi måste förhålla oss till, inte minst dess effekt på den veterinära arbetsmarknaden. Med tanke på de livsmedelsskandaler som duggat tätt den sista tiden är det också viktigt att vi hela tiden arbetar på ett professionellt sätt inom vårt verksamhetsområde. Varken den svenska djurhållningen eller vi som yrkeskår är betjänta av att bli påkomna med att inte följa regelverket. Det är sådant som kan bli stort i media, traditionella såväl som sociala.

En annan förändring är att det faktiskt blivit sommar. Jag önskar alla en skön sommar med gott om möjligheter att riktigt njuta av den.

KARIN LUNDBORG
ledamot i förbundsstyrelsen

SÄKRA IDEALVIKTEN
OCH FÖRSÄKRA DIG OM HUNDENS HÄLSA

EXPERTUTLÅTANDE

1 av 3 hundar är överviktiga eller feta*. Hur är det med din hund?

En nedre alltid lockad, kastning eller en obalanserad kost är faktorer som kan leda till att din hund blir överviktig – och därmed utsatta för hälsorisker som kan ge en förkortad livslängd. Royal Canins näringsexperter har tagit fram näringsanpassade lösningar som hjälper till att din hund skaffar sin idealvikt.

Royal Canin OBESITY MANAGEMENT
Den näringsanpassade sortimentet med diäter för överviktiga hundar säkrar en god viktnedgång. Finns torr och som vät diäter.

Royal Canin SATIETY SUPPORT
Den näringsanpassade sortimentet med diäter för överviktiga hundar ger en god mättnadskänsla och säkrar en god viktnedgång.

ROYAL CANIN

innehåll

ledare av K Lundborg

Yrke i förändring 3

reportage av S Fredriksson

Fullmäktige 2013
Pengar, hedersbud och visioner 6

vetenskap

Fallbeskrivning
Löpmagsinpackning hos en suffolkbagge i Sverige
av H Eriksson och K Forslund 11

Ringtest för identifiering och resistensbestämning av mastitpatogener
av S Karlsmose, R S Hendriksen och H K Dahl Larsen 15

vilken är din diagnos?

– EKG 18
– Svar 49

månadens epiztel 19

allmänt

Synpunkter och bedömningar på tvångsmedel inom travsporten av S Gunnarsson 21

Några exempel på aktuella veterinärlöner av J Flordal 23

Veterinärkongressen 2013 24

Styrelseberättelse för Sveriges Veterinärförbund 2012 31

Verksamhetsberättelse för Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap 2012 35

disputationer

Kontrollprogram möjliga mot BRSV och BCoV hos kor 37

Förebyggande och kontroll av MRSA på hästsjukhus i Sverige 38

fackliga frågan

Beviljad semester kan oftast inte tas tillbaka
av F Ritter 41

FVF informerar

Månadsuppgifter och lönekartläggning = regelkrångel av L Nordfors 43

kanslinytt 44

in memoriam 46

litteraturtjänst 48

krönika

Djur ska ha det bra av E Erlandsson 51

noterat

- Så ska SLU i Skara arbeta i framtiden 18
- Skarpare hygienkrav i svensk djurhållning 20
- Låg risk med fenylbutazon i hästkött 45
- Diagnostik av skabb hos alpacka utvärderad 47
- Marit Paulsen: nej till fri handel med djursjukdomar 52
- Antibiotikaresistenta bakterier funna i råvatten 56

kongresser & kurser 52

från studenterna

Vårmar och sol av J F Lundin 55

kåseri

Björntråden – ett tidsdokument av L Thorén 57

svensk veterinärlegitimation 58

FULLMÄKTIGE är Sveriges Veterinärförbunds högsta beslutande organ. Det består av 30 ledamöter som väljs på två år, 15 varje år. Vid årets fullmäktige deltog 23 ledamöter. Deltar med yttranderätt gör förbundsstyrelse och delföreningarnas (SVS, AVF, FVF) ordförande, samt speciellt inbjudna gäster.

Årets fullmäktigemöte hölls på Villa Brevik på Lidingö utanför Stockholm. Miljön inbjuder till umgänge och grupparbeten utomhus. Det är stört omöjligt att passera det stora schackspelet utan att prova på att flytta pjäserna.

Åsa Bergström trivs bland bönder och hästar.

Fredrike Ritter omfamnar all arbetskraft.

Jessica Olsson vinnande drag stavas ko-skor.

Johan och en Blixsnabb springare.

Schack men aldrig matt – Karin Östensson.

Fullmäktige 2013

Pengar, hedersbud och visioner

En blandning av sött och salt. Så kan man sammanfatta årets fullmäktigemöte. En viss munterhet spred sig nämligen i lokalen när punkten om "uteslutning av medlem" kom upp till diskussion och det visade sig att man som medlem t ex inte får "kränka hedersbud". När förbundets ekonomi avhandlades i samband med årsredovisningen var tonen betydligt allvarligare. Under flera år har resultatet varit negativt och årets underskott är 2,6 miljoner.

Text och foto:
Suzanne Fredriksson

Vartannat år håller veterinärförbundet i fullmäktige i två dagar och 2013 är ett sådant år. Det som rent formellt skiljer ett tvådagarsmöte från endagars är punkten "grupparbeten". I övrigt är det samma dagordning som ska gås igenom.

För att börja med saltet. Veterinärförbundets kanslichef Per Carlsson redogjorde för förbundets ekonomiska situation där den bistra sanningen är att verksamheten dras med ett stort underskott. Per underströk att det inte är någon akut fara men att situationen måste tas på största allvar och att man måste se över såväl utgifter som nya sätt att få in pengar till förbundets kassa.

– Vi har en stor säkerhet i vår fastighet och kanslilokal, men det är just en säkerhet. Det måste till nya verksamheter som genererar pengar, inte bara kostar. I årsredovisningen ser det ut som om vi har massor av pengar, men det mesta är medel som vi bara förvaltar och inte förfogar över.

Den ekonomiska rapporten väckte frågor. Till exempel hur det kommer sig att förbundet betalat in skatt trots det negativa resultatet? undrade Gunnar Johansson.

– Det är skatt på annonsintäkterna i Svensk Veterinärtidning, förklarade Per.

Annonsintäkter är en av de stora inkomstkällorna för SVF liksom medlemsavgifterna och kongressen. Men det finns fler sätt att tjäna pengar. Ett är att sälja förbundets logotype. Det har länge diskuterats och nu börjar styrelsen med marknadsgruppens arbete i bakgrunden bli mogna för att genomföra sådan försäljning.

Styrelsen kommer att tillsätta en arbetsgrupp för ekonomifrågor, Per Carlsson, Per Jonsson och Torsten Jakobsson, samt en referensgrupp bestående av JK Larsson och Marja Tullberg och som enligt JK "ska vara elaka och se till att gruppen gör sitt jobb".

– Med risk för att bli kallad "strukturfascist" men alla beslut måste från och med nu fattas mot bakgrund av en projektplan och en ekonomisk analys som visar vad beslutet får för konsekvenser för övrig verksamhet, kommenterade Torsten.

➤

”Inom Grishälsovården har vi beslutat att inte delta i diskussionsforum på nätet”. Gunnar Johansson gör ett inlägg angående veterinärers medverkan i social medier.

Styrelsen deltar i fullmäktige med yttranderätt. Lotta Ternström Hofverberg hade en hel del att tillföra diskussionen kring sociala medier och sekretess.

”Kolla här, en artikel från 1899.” Anne-Li Ljunggren roade övriga delegater genom att googla på hedersbud.

Även om Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap har en egen verksamhetsberättelse är ekonomin helt integrerad med SVF och det framkom att specialistutbildningarna kostar väldigt mycket pengar. Antalet aspiranter har ökat kraftigt och det kommer önskemål om nya program, exempelvis inom veterinär folkhälsa och för områdesspecialister, så kallade steg 2-utbildningar.

– En utvärdering av specialistutbildningarna pågår. Det är en mycket tung administration förknippat med dem, sade Per Jonsson, ordförande i SVS och påannonserade en höjning av avgifterna.

Medlemmarna är basen för allt och förbundsordföranden meddelade att den 31 december 2012 hade SVF exakt 3 000 medlemmar.

– En riktigt fin siffra, menade Torsten men tillade att det finns ytterligare 1 100 veterinärer med svensk legitimation som inte är medlemmar. Vilka dessa är vet man egentligen ganska lite om. Ett medlemsrekryteringsprojekt har precis startats upp på kansliet.

Efter redogörelsen för ekonomi och verksamhet beviljade fullmäktige styrelsen ansvarsfrihet, vilket underlättar det fortsatta arbetet då styrelsen ju redan är vald. Detta faktum och andra föreningsorganisatoriska ”fallgropar” har med åren blivit alltmer uppenbara. En översyn av förbundets uppbyggnad, projektgrupper, kommittéer och nämnder ligger i den nya verksamhetsplanen.

Ett steg i det arbetet kom automatiskt då Anställda Veterinärers Förening, AVF, motionerat om att banveterinärerna ska vara en förhandlingsdelegation inom AVF liksom alla andra veterinära verksamhetsområden och inte ligga direkt under SVF. Mötet biföll förslaget.

En annan motion handlade om ett förslag till djurskyddspolicy. Här blev det mer debatt och även i denna fråga efterlystes mer tydlighet.

– Hur tätt jobbar djurskyddskommittén med normgrupperna? Här finns många beröringspunkter och det är viktigt att det råder samstämmighet, menade Alexandra Vilén och gav uttryck för en viss oro att normgrupperna och djurskyddskommittén gör olika bedömningar i känsliga frågor.

Anders Forslid tog upp frågan om vilken tyngd en policy har gentemot medlemmarna. Om man har en policy, måste man då inte också ha ett sanktionssystem för dem som inte följer den? Svaret uteblev.

Efter flera synpunkter där framför allt kom-

munikationen mellan djurskyddskommittén och normgrupperna dryftades beslöt fullmäktige att det kan vara bra att ha ett övergripande policydokument som inte är djurslagsspecifikt, men att skrivningen ska ses över så att det blir mer generellt och utan specifika exempel.

Vem får vara medlem i SVF och vem får uteslutas och på vilka grunder? Den senare frågan gav upphov till en hel del munterhet sedan föredragande läst högt ur nuvarande stadagar:

”Medlem kan, efter beslut av förbundsstyrelsen, uteslutas ur förbundet, om han/hon kränker hedersbud, visar sig ovärdig den aktning som veterinär bör åtnjuta eller i hög grad uppsåtligen brister i den hänsyn som bör tas till kolleger,” osv.

Då ingen av de närvarande kunde förklara vad hedersbud är googlade Anne-Li Ljunggren och kunde då meddela att hon fått ett fåtal träffar, nämligen Sveriges Veterinärförbunds stadgar och en artikel ur tidningen Kalmar från 1899.

Även om språket i stadgarna är vackert var det fullmäktiges mening att såväl grunderna för medlemskap och uteslutning som en modernisering av skrivningen är påkallad. Mötet godkände styrelsens förslag till ändringar.

> Åh vilken jobbig jour jag haft, helt slut.

Kränker man hedersbud om man lägger ut bilder på nätet som visar kirurgiska ingrepp och där djuret kan identifieras? Vad får man offentliggöra på Facebook eller andra sociala medier? Christina Arosenius, tidigare generalsekreterare i SVS, har reagerat starkt på vissa inlägg, bland annat på Facebook. Hon visade exempel på snaskiga operationsbilder med tillhörande beskrivningar av ingreppen. Att förfarandet är olämpligt är självklart, men kan det även vara olagligt?

– Man ska vara medveten om att kontoägaren är ansvarig för alla bilder som läggs ut på Facebook och att de kan spridas vidare i andra sammanhang. Jag tror inte att särskilt många noterat det när man godkänner villkoren för Facebook-kontot, kommenterade Lotta Ternström-Hofverberg.

– Sociala medier är likställda med annonsering enligt våra etiska riktlinjer, tillade Torsten Jakobsson.

Att bedöma inlägg som ”åh vilken jobbig jour jag haft, helt slut” och dylikt är svårare. Inlägg som dessa kan vara negativa för arbetsplatsen i förlängningen. Flera av fullmäktigedelegaterna refererade till läkarnas och polisens regler för sociala medier där läkarna har mycket strikta regler och avråder helt ifrån att diskutera arbetet och fall även i slutna forum.

Vad som omfattas av sekretess i de här sam-

Torsten Jakobsson hade den tråkiga uppgiften att meddela besparingar och en uppstramad ekonomi.

Grupparbetet gav upphov till intensiva diskussioner och många kreativa förslag, men ingen slutprodukt, på en vision. ”Det finns proffs som kan formulera det bättre” menade Alexandra Vilén, till höger på bilden.

manhangen är inte solklart men polisen har i sina råd en snitsig formulering som säger att det kan vara olagligt att lägga ut information som berör utredning och dylikt. En formulering som även kan gälla för veterinärväsendet. Gunnar Johansson berättade om att man inom Grishälsovården beslutat att inte delta i de diskussionsforum där djurskötare diskuterar olika behandlingar då ansvarsfrågan är minst sagt luddig.

– Det enklaste är väl att helt avstå att beröra yrkesfrågor på sociala medier och enbart hålla sig till privatlivet, avslutade Alexandra Vilén diskussionen.

Hur stora insatser förbundet ska göra inom utbildningsområdet var uppe till diskussion vid flera tillfällen och under flera punkter. Såväl specialistutbildningen som områdesspecialiseringen, steg 2, gav upphov till frågor och inlägg. Titti Sjödahl-Essén framhöll att steg 2 höjt kompetensen och att den utbildningen behövs för dem som vill komma vidare utan att satsa på att bli Diplomate. För att lätta på arbetsbelastningen hos handledare och examinatorer föreslog hon att de skriftliga arbetena tas bort från Steg 1.

– Kan man inte skriva, kan man inte. Man kan vara en mycket duktig kliniker och lära sig läsa vetenskaplig litteratur kritiskt ändå, menade Titti.

Barbara Dyall hade en annan infallsvinkel.

– Jag upplever inte att det är så stor skillnad mellan steg 2 och Diplomate, kanske kan vi inrikta oss på den istället.

Olof Skarman framhöll hur viktigt det är att specialistutbildningarna blir likriktade åtminstone i Norden, med tanke på den strukturomvandling som skett inom djursjukvården.

Karin Östensson, tidigare ordförande i SVF, gästade fullmäktigemötet i sin nya roll som dekanus, ”jag har en dragning till självmordsuppdrag”, och kommenterade den så kallade Sibyllautredningen (sibylla – spåkvinna) som försökt kartlägga det framtida behovet av djurhälsopersonal och universitetets roll i detta, såväl ur nationellt som internationellt perspektiv. Hela utredningen finns på Jordbruksverkets hemsida. Fredrike Ritter, AVF, inflikade att man på grund av överetablering inom veterinäryrket och brist på djursjukskötare redan nu ser ett växande problem med blandtjänster.

”Vi ses nästa år igen”. Fullmäktige är slut för denna gång och Lars-Erik Staberg önskar gamla DV-kollegan Kristina Olsson trevlig resa hem till Kalix.

Årets stora grupparbete ”mission vision” handlade om att formulera förbundets framtid i form av en vision. Det var inte lätt! Flera grupper fastnade i gränsdragningar mellan målsättning, vision och slogan. Dessutom visade det sig att man inte hade själva plattformen klar för sig: vem är medlem i vad och varför? Gäller visionen såväl det fackliga som det veterinärmedicinska? Efter massor av hårklyverier och mer eller mindre verklighetsförankrade förslag enades man om en arbetsvision fram till nästa fullmäktige med innebörden att SVF ska vara det självklara valet för alla Sveriges veterinärer.

HANNA ERIKSSON, leg veterinär, universitetsadjunkt och
KRISTINA FORSLUND, leg veterinär, docent, universitetslektor*

Fallbeskrivning

Löpmagsinpackning hos en suffolkbagge i Sverige

Inappetens tillhör en av bujatrikens stora utmaningar då symtomet kan förorsakas av många olika sjukdomar. Författarna beskriver ett ovanligt fall av inappetens hos får där orsaken visade sig vara abomasal emptying defect (AED), en sjukdom som vad artikelförfattarna känner till inte tidigare diagnostiserats i Sverige.

Foto: Hanna Eriksson

Figur 1. *En två och ett halvt år gammal avelsbagge av suffolkras remitterades till SLU på grund av ovanligt snabb avmagring.*

FALLBESKRIVNING

Till avdelningen för idisslarmedicin och epidemiologi (IME) vid Institutionen för kliniska vetenskaper (KV), SLU, kom under oktober månad 2012 en två och ett halvt år gammal avelsbagge av suffolkras (Figur 1). Den inremitterades på grund av ovanligt snabb avmagring efter det att baggen togs in för att betäcka tackorna. Förutom avmagring uppvisade den även sporadisk hosta. Av och till hade baggen också spottat ut idisslingsbollar, vilket skett ända sedan den köptes till gården året innan. Under den förra betäckningssäsongen hade baggen dock ett bra avelsresultat.

Besättningen var fri från maedi visna (MV), men hade tidigare haft problem med *Haemoncus contortus* och av den anledningen genomfört ett bekämpningsprogram mot parasiten.

KLINISKA FYND

Vid den första allmänundersökningen på kliniken befanns baggen vara mager med ett body condition score (BCS) på 1–2. Den vägde 80 kg vilket ska jämföras med en normalvikt på 120–140 kg enligt Svenska Suffolkföreningens rasbeskrivning (15). Aptiten bedömdes som normal men den drack mindre vatten än förväntat. Rektaltemperaturen var 38,2–38,7°C, hjärtfrekvensen 56–72 slag/minut och andningsfrekvensen 12–26 andetag/minut. Palperbara regionala lymfkörtlar var utan anmärkning. Konsistensen på faeces varierade mellan normal till små torra ”missformade” kulor. Baggen var lindrigt till måttligt dehydrerad under hela klinikvistelsen trots behandling med peroral vätska. Från början var synliga slemhinnor normala men de blev efter hand anemiska. Vårmen kändes förstorad med vattnigt innehåll, kontraktionerna hördes tydligt och vårmfrekvensen var 14/5 minuter. Vid palpation av buken kändes en stor, fast, flyttbar massa ventralt till höger i bukhålan (Figur 2). Under klinikvistelsen försämrades allmäntillståndet successivt vilket med tiden ledde till beslut om avlivning.

PROVRESULTAT

Resultat av provtagning visade på en lindrig ökning av glutamyltranspeptidas ➤

Foto: Hanna Eriksson

Figur 2. *Vid djuppalpation av baggens buk kunde en stor resistens kännas på höger sida i markerat område. Detta stämmer väl med tidigare beskrivningar av AED.*

(GT) (1,2 µkat/l) samt en sänkning av totala antalet vita blodkroppar (1,4 x 10^9/l). Inget blod kunde påvisas i faeces, däremot hittades 7 100 egg per gram (epg) av *Trichostrongylidae,* 400 epg *Eimeridae* och 300 epg *Strongyloides papillosus*. L3-larver typades, dock utan att *Haemoncus contortus* kunde identifieras. Serologi för MV-virus togs på grund av de för sjukdomen typiska symtomen (avmagring och hosta) men med negativt resultat.

OBDUKTIONSFYND

Obduktionen visade en förstorad våm med ett vattnigt innehåll. Löpmagen var kraftigt förstorad med ett torrt och hårt innehåll. I pylorusregionen fann man flera 1–2,5 cm långa, rödvita parasiter både på mukosan och fritt i löpmagen. Utifrån deras utseende bedömdes de vara *Haemoncus contortus*. Histologiskt sågs ett intakt epitel med en hypercellularitet i lamina propria. I levern fanns ett måttligt antal av lilla leverflundran *(Dicrocoelium dendriticum)*. I lungorna hittades ett stort antal parasitgranulom subpleuralt, vilket tolkades som förekomst av lungmask. Fastställd sektionsdiagnos blev löpmagsinpackning.

TYPISKT FALL AV AED

AED finns tidigare beskrivet hos får både som enstaka sporadiska fall (3, 4, 6, 9, 12) och mer sällsynt som besättningsutbrott (8, 10). Syndromet är mycket vanligare hos suffolkfår (10) än hos andra raser, men enstaka fall hos dorset (2), hampshire (12) och texel (11) samt även hos get av rasen toggenburg (1) finns beskrivna. Tidigare rapporterade fall har varit mellan två (9) och 6,5 år (3) vilket överensstämmer med den undersökta baggen. Könstillhörighet predisponerar inte för syndromet.

Det aktuella fallets symtombild med höggradig inappetens och avmagring där en resistens kunnat palperas i högra delen av bukhålan (Figur 2) stämmer väl med tidigare beskrivningar. Då resistensen är relativt lätt att känna blir diagnosen AED möjlig att ställa i fält.

Förhöjda nivåer av GT (gammaglutamyltransferas) har tidigare beskrivits vid AED och orsaken anses vara att den förstorade löpmagen ger ett ökat mekaniskt tryck på levern (12). Ökningen i vårt fall skulle också kunna bero på infektion med lilla leverflundran då detta finns beskrivet i litteraturen (5).

Slående är att trots att en mängd olika behandlingar provats på rapporterade fall har endast enstaka djur överlevt en längre period efter att diagnos ställts (3, 6, 7, 10, 12) (Figur 3).

AVVIKANDE SYMTOM

Till skillnad från tidigare rapporterade fall uppvisade den aktuella baggen spo-

Foto: Hanna Eriksson

Figur 3. *Prognosen vid AED är dålig, avlivning rekommenderas efter diagnosställande.*

radisk hosta. Eftersom besättningen hade M3-status och baggen var serologiskt negativ för MV-virus bedömdes MV som osannolik orsak. Hostan orsakades troligen av den parasitära pneumonin som hittades vid obduktion och betraktas här som ett bifynd.

En intressant notering hos fallbeskrivningens bagge var att den under lång tid spottat upp idisslingsbollar, vilket även noterats i ett tidigare rapporterat fall (7). Tyvärr har beteendet inte kunnat iakttas av veterinär vilket gör det svårt att bedöma eventuell signifikans. Enligt djurägaruppgifter förekommer detta dock ganska ofta hos suffolkfår, varför det är möjligt att fyndet saknar relevans för uppkomsten av AED.

OKÄND ORSAK

Etiologin och patogenesen till AED är ännu inte klarlagd. Många orsaker har föreslagits, däribland vagusskada (7, 9) och scrapie (11). Då endast sporadiska fynd av dessa sjukdomar hittats hos rapporterade AED-fall saknas övertygande stöd för deras betydelse. Trots att sjukdomen är starkt rasbunden har man inte heller lyckats att fastställa om det föreligger en ärftlig nedärvning (8, 10).

Vid en utredning av AED undersöktes det celiacomesenteriska gangliet hos nio djur och hos sex hittades kromatolytiska förändringar och nekrotiska neuron. Då ingen leukocytinfiltration hittades bedömdes förändringarna som icke inflammatoriska. AED jämfördes därför med dystoni i magsäcken hos bland annat människa (8). Även Moresco och medarbetare hittade nervskador hos ett djur med AED, i detta fall i det myenteriska plexuset (6).

I det här fallet förelåg initialt en misstanke om att kraftig *Haemoncus*-infektion i pylorusregionen skulle kunna ge funktionella avflödeshinder från löpmagen. Vid den histologiska undersökningen sågs dock endast en ytlig påverkan på slemhinnan, vilket inte kan förklara den kraftiga inpackningen.

Intressant är dock att adulta *H contortus* hittades i löpmagen i november, långt senare på året än vad som tidigare rapporterats förekomma under svenska förhållanden (15). Däremot förekom uppenbarligen ingen äggproduktion då inga *H contortus*-ägg hittades i träckprovet. Vidare stärker fynden av adulta *H contortus* tidigare noterade svårigheter att utrota parasiten i smittade besättningar (13).

NY SJUKDOM?

Vad vi känner till har AED inte tidigare diagnostiserats i Sverige. De för oss mest närliggande rapporterade fallen kommer från Norge (7) där en besättning årligen förlorade något djur på grund av symtom som överensstämmer med AED. Då symtomen är ospecifika är det tänkbart att underrapportering förekommer.

Sammanfattningsvis kan sägas att orsaken till AED är okänd men att diagnosen är relativt lätt att ställa om man känner till fenomenet. Prognosen är dålig och drabbade djur bör snarast avlivas.

SUMMARY

Abomasal emptying defect in a Swedish Suffolk ram

Abomasal emptying defect (AED) in a Swedish Suffolk ram is described as a case at the clinic of ruminant medicine at the Department of Clinical Sciences. The aetiology, diagnose and prognosis are discussed according to the literature.

Referenser

1. Edwards GT & Nevel A. Abomasal emptying defect in two British Toggenberg goats. Vet Rec, 2008, 162, 418–419.
2. Gabb K, Lofstedt J & Bildfell R. Abomasal emptying defect in a ewe of predominantly Dorset breeding. Vet Rec, 1992, 131, 127–128.
3. Kline E, Meyer J, Nelson D & Memon M. Abomasal impaction in sheep. Vet Rec, 1983, 113, 177–179.
4. Kopcha M. Abomasal dilatation and emptying defect in a ewe. J Am Vet Med Ass, 1988, 192, 783–784.
5. Manga-González MY & González-Lanza C. Field and experimental studies on *Dicrocoelium dentriticum* and dicrocoeliasis in northern Spain. J Helm, 2005, 79, 291–302.
6. Moresco A, Haworth J, Orton E & Barrington G. ECG of the month. J Am Vet Med Ass, 2001, 218, 1264–1266.
7. Naerland G & Helle O. Functional pyloric stenosis in sheep. Vet Rec, 1962, 74, 85–90.
8. Pruden S, McAllister M, Schultheiss P, O'Toole D & Christensen D. Abomasal emptying defect of sheep may be an acquired form of dysautonomia. Vet Pathol, 2004, 41, 164–169.
9. Rings D, Welker F, Hull B, Kersting K & Hoffsis G. Abomasal emptying defect in Suffolk sheep. J Am Vet Med Ass, 1984, 185, 1520–1522.
10. Ruegg P, George L & East N. Abomasal dilatation and emptying defect in a flock of Suffolk ewes. J Am Vet Med Ass, 1988, 193, 1534–1536.
11. Sharp M & Collings D. Ovine abomasal enlargement and scrapie. Vet Rec, 1987, 120, 215.
12. Smith R, Underwood W, Petersen G & Harms R. Abomasal dilatation and impaction in two Hampshire rams. Vet Rec, 1992, 130, 468–470.
13. Svenska Djurhälsovården AB. Haemoncusprojektet: Kontroll av stora magmasken, *Haemoncus contortus*. Hämtad 2013-01-21 från www.svdhv.org/sv/far/projekt/haemonchus-projektet/
14. Svenska Suffolkföreningen. Rasbeskrivning 2009. Hämtad 2013-05-17 från www.suffolk.se/Rasen/Exterior/exterior.html
15. Waller P, Rudby-Martin L, Ljungström B & Rydzik A. The epidemiology of abomasal nematodes of sheep in Sweden, with particular reference to over-winter survival strategies. Vet Parasitol, 2004, 122, 207–220.

***HANNA ERIKSSON,** leg veterinär, universitetsadjunkt, SLU, Institutionen för kliniska vetenskaper, Box 7054, 750 07 Uppsala.
KRISTINA FORSLUND, leg veterinär, docent, universitetslektor, SLU, Institutionen för kliniska vetenskaper, Box 7054, 750 07 Uppsala.

Hugo Mansfeld
Territory Manager
Skåne
0733 110 080

Emma Andresson
Territory Manager
Göteborg
0733 110 001

Katrine Dahnberg
Territory Manager
Stockholm
0733 110 002

Johan Broman
Manager Sweden
0725 527 290

SUSANNE KARLSMOSE, research assistant,
RENE S HENDRIKSEN, senior researcher och
HEIDI KRISTINA DAHL LARSEN, marketing manager*

Ringtest för identifiering och resistens-bestämning av mastitpatogener

I Danmark kan veterinära nötpraktiker kvalitetssäkra och testa pålitligheten för sitt mikrobiologiska laboratoriearbete med hjälp av ett årligt mastitringtest (ett externt kvalitetskontrollsystem). Resultaten för ringtesterna mellan 2006 och 2011 redovisas och diskuteras i artikeln. Även svenska veterinärer kan delta i nästa omgång av det danska ringtestet.

Mellan 2006 och 2011 skickades varje år 15 mjölkprover ympade med renkulturer av mastitpatogener till danska nötpraktiker som hade registrerat sig som deltagare i det mastitringtest som organiseras av Fødevareinstituttet vid Danmarks Tekniske Universitet (DTU). DTU Fødevareinstituttet har sammanfattat och analyserat resultaten för mastitringtestet under perioden 2006–2011 och allt tyder på att deltagandet har skapat starkare fokus på kvaliteten för identifieringen av mastitpatogener. Deltagarna i mastitringtestet har blivit bättre på att identifiera renkulturer av mastitpatogener (Figur 1). Ringtestet bidrar därmed till att förbättra de diagnoser och behandlingsmetoder som används till att bekämpa mastit. Den aktuella problematiken kring antibiotikaförbrukning och -resistens innebär att detta kommer att bli ännu viktigare i framtiden.

Merparten av deltagarna i mastitringtestet kan utföra en korrekt identifiering när de ska isolera och identifiera en mastitpatogen i ett mjölkprov, men en del deltagare har oroväckande svårt att identifiera *Streptococcus agalactiae*, som är en mycket smittsam organism, och *Staphylococcus aureus*, som i allt högre grad förekommer internationellt i form av meticillinresistent *S aureus* (MRSA).

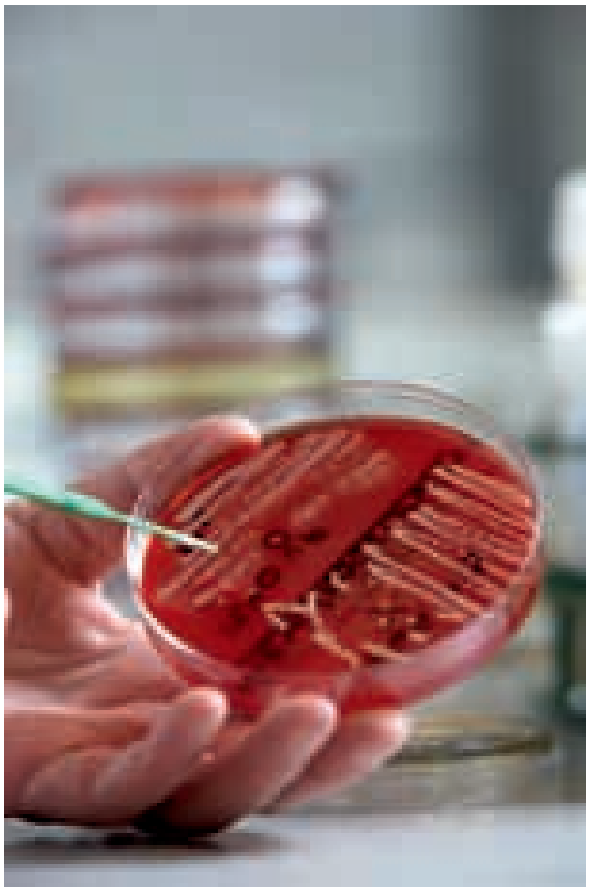

Foto: Cphotography

Figur 1. *Deltagarna i mastitringtestet har blivit bättre på att identifiera renkulturer av mastitpatogener.*

Veterinärmyndigheterna i Danmark rekommenderar i riktlinjerna till förordning nr 786, ”Vejledning om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger” (”Riktlinjer om hälsorådgivningsavtal för nötbesättningar”), att veterinärerna kvalitetssäkrar sin laboratoriediagnostik med hjälp av ringtest. Ett minimikrav enligt vägledningen är att undersöka om isolerade mastitpatogener är resistenta mot penicillin vid behandling med andra antibiotika än enkla penicilliner. Detta ska antingen ske vid ett ackrediterat laboratorium eller vid besättningsveterinärens klinik.

PROCEDUR

Mastitringtestet erbjuds veterinärer och djursjukskötare som sysslar med mikrobiologiskt laboratoriearbete vid veterinärkliniker för nötkreatur. Varje klinik kan registrera flera deltagare som får egna användarnamn och lösenord och kan logga in på hemsidan där testresultaten rapporteras in. De 15 mjölkproverna är ympade med renkul- ➤

Foto: Cphotography

Figur 2. *Veterinären utför identifiering och resistensbestämning av mjölkproverna med laboratoriets normala rutiner och rapporterar sedan in resultaten.*

➤ turer av vanligt förekommande och mera sällsynta mastitpatogener, och samma stam av *S agalactiae* har använts som intern kontrollstam i alla omgångar av mastitringtesterna under perioden 2006–2011. Kontrollstammen kan utgöra underlag för en bedömning av om de enskilda deltagarnas resultat och det övergripande resultatet under åren har förbättrats på ett mätbart sätt.

Kylda mjölkprover skickas till de deltagande klinikerna tillsammans med en procedur för provmottagning, utsäde, avläsning och diagnos samt en vägledning för kompletterande diagnostika. Deltagarna utför identifiering och resistensbestämning av mjölkproverna med laboratoriets normala rutiner och rapporterar sedan in resultaten (Figur 2). Vid inrapporteringen kan deltagaren välja en specifik identifikation eller alternativt ange att provet är ”sterilt” eller ”ska skickas till referenslaboratorium”, varefter resultatet inte utvärderas och därmed inte kan orsaka ett fel i den samlade bedömningen.

När deltagaren har rapporterat in sina resultat genererar databasen omedelbart en individuell rapport som presenterar de förväntade resultaten och eventuella avvikelser från dessa. En uttömmande, anonymiserad rapport som beskriver det samlade provresultatet och innehåller generella förslag om metodförbättringar från DTU Fødevareinstituttet skickas dessutom till deltagarna efter avslutat ringtest.

DELTAGARNA BLIR DUKTIGARE

Under perioden 2006–2011 har DTU Fødevareinstituttet delat ut 129 unika användarnamn och lösenord till deltagare i mastitringtestet. De 129 deltagarna har deltagit i ett eller flera ringtester och använt samma användarnamn och lösenord flera gånger. Antalet deltagare under perioden var mellan 40 och 57, varav 18 deltog i fem eller sex ringtester och 19 personer deltog tre eller fyra gånger.

En jämförelse av resultaten för personer som deltagit flera gånger visar att deltagarna klarar sig bättre för varje år. De har i synnerhet blivit duktigare på att identifiera den interna kontrollstammen. För 2006 var 54 procent av identifikationerna av den interna kontrollstammen korrekta, medan hela 91 procent av deltagarna kunde identifiera stammen 2011. *S agalactiae* har valts som intern kontrollstam för att det är en mycket smittsam organism och det är mycket viktigt att kunna identifiera den korrekt.

STOR VARIATION I OLIKA RINGTESTER

Resultat för de vanligast förekommande mastitpatogenerna *S aureus*, koagulasnegativ stafylokock (CNS), *Streptococcus* spp, *Trueperella* (tidigare *Arcanobacterium*) *pyogenes, Corynebacterium* spp, *Klebsiella* spp och *Escherichia coli* uppvisar stor variation i de olika ringtesterna.

För *S aureus*, som funnits med i samtliga ringtester, var andelen fel mellan två och 13 procent, med undantag för 2011 och 2007 då 30 procent respektive 76 procent inte kunde identifiera bakterien. För CNS-stammarna har avvikelsenivån

Foto: Istockphoto

Figur 3. *Mastitringtestet startades för att förbättra kvaliteten på det mikrobiologiska laboratoriearbetet vid veterinärkliniker för nötkreatur.*

varierat men sammantaget har den minskat och för 2008 var 60 procent den högsta avvikelseandelen.

Streptokockerna *S dysgalactiae* och *S uberis* har funnits med i alla ringtester. För *S dysgalactiae* har andelen fel varierat mellan fem procent (2010) och 18 procent (2009) och för *S uberis* var avvikelseandelen 54 procent för 2009 och 2011. *S pyogenes* fanns med i ringtestet för 2010, då 40 laboratorier rapporterade in resultat för denna bakterie och 90 procent av dem var felaktiga. Den höga avvikelsen beror främst på att den felaktigt identifierades som *S agalactiae*.

Trueperella spp och *Corynebacterium* spp har också funnits med i ringtestet. 2006 hade en del deltagare svårt att identifiera *T pyogenes* (felprocent 43 %) och året efter var andelen fel fortfarande hög, för att sedan minska under efterföljande år och slutligen hamna på 18 procent 2011. Resultatet för *Corynebacterium* spp förbättrades inte under de sex ringtesterna och andelen fel var 56 procent för 2011.

Av de gramnegativa bakterierna fanns *Klebsiella* spp med i samtliga ringtester under perioden och *E coli* under 2006, 2007, 2008 och 2011. För *Klebsiella* spp var den högsta andelen fel 36 procent för 2008 och den lägsta var tolv procent för 2010. *E coli* hade en felprocent på mindre än fem procent under de första två åren, därefter tio procent för 2010 och sedan på nytt fem procent för 2011.

Alger och jästsvampar är några av de mer sällsynt förekommande mastitpatogener som ingått i ringtestet. Felprocenten var 13–20 procent för jäst och 74 procent för alger.

LYCKAT PILOTPROJEKT

Mastitringtestet genomfördes första gången 2005 som ett pilotprojekt i syfte att förbättra kvaliteten för det mikrobiologiska laboratoriearbetet vid veterinärkliniker för nötkreatur (Figur 3). Ringtestet organiserades av DTU Fødevareinstituttet (EU-referenslaboratoriet och WHOs samarbetscentrum för antibiotikaresistens) i samarbete med Den Danske Dyrlægeforening, Sektion for Kvæg, och branschorganisationen Videnscenter for Landbrug, Kvæg.

DTU Fødevareinstituttet planerar att löpande utöka mastitringtestprogrammet för att uppfylla nationella och internationella behov av kvalitetsbedömning och support. Det innebär att svenska veterinärkliniker kan anmäla sig till nästa mastitringtest, som genomförs under hösten 2014.

Den internationella tidskriften Preventive Veterinary Medicine publicerade i maj 2013 en utförlig redovisning av resultaten från de danska ringtesten 2006–2011 (1). Detaljerade rapporter från de olika mastitringtesterna finns på www.dianova.dk.

Referenser

1. Karlsmose S, Kunstmann L, Rundsten CF et al. External quality assurance system (EQAS) for identification of mastitis pathogens in Denmark from 2006–2011. Prev Vet Med, 2013, 109, 271–277.

***SUSANNE KARLSMOSE,** research assistant, DTU Fødevareinstituttet, Afdeling for Epidemiologi og Genomisk Mikrobiologi, Danmarks Tekniske Universitet, Kemitorvet, Bygning 204, DK-2800 Kgs Lyngby, Danmark.
RENE S HENDRIKSEN, senior researcher, DTU Fødevareinstituttet, Afdeling for Epidemiologi og Genomisk Mikrobiologi, Danmarks Tekniske Universitet, Kemitorvet, Bygning 204, DK-2800 Kgs Lyngby, Danmark.
HEIDI KRISTINA DAHL LARSEN, marketing manager, Dianova A/S, Brendstrupgaardsvej 102, DK-8200 Aarhus N, Danmark.

Betala räkningar? Kul!

Man tänker alltför sällan på det – livet – och hur fantastiskt det ändå är. Har man överlevt cancer är däremot den tanken ständigt närvarande. De som löpande stödjer Cancerfonden bidrar till att fler människor får uppleva allt roligt och tråkigt här i livet. Det är därför vi kallar dem Livsviktiga. Bli Livsviktig du också, bli regelbunden givare på cancerfonden.se eller ring 020-59 59 59.

Vi tänker besegra cancer. Vill du vara med?

Cancerfonden

Dr. Baddakys

Fiskolja

OMEGA-3 av högsta kvalitet

En ren naturprodukt, framställd ur naturliga oljor från fiskfett, rik på fettsyrorna EPA och DHA. Ur EPA skapar kroppen vävnadshormoner, såsom prostaglandiner och tromboxaner. DHA har centrala funktioner i cellmembranen.

Därför fungerar Dr Baddakys Fiskolja bra för hud, päls och leder – med snabbt märkbara resultat.

Dr. Baddaky® Europe AB

SweVet

www.drbaddaky.com

Vilken är din diagnos? – EKG

En tolvårig katt har varit tröttare en längre tid, sover mycket och har de senaste dagarna varit orolig och vandrat runt. Fallet är insänt av veterinär Kristina Johansson, Läckeby Djursjukhus, Örntorp 201, 380 31 Läckeby. Svaret är skrivet av Anna Tidholm.

Katt, hona, tolv år

Anamnes: Katten har varit tröttare en längre tid och sover mycket. De senaste dagarna har katten varit orolig och vandrat runt hemma. Den äter och dricker normalt.

Status: Katten har något överhull, men i övrigt inget onormalt annat än en oregelbunden hjärtrytm. Röntgen, ekokardiografi och rutinblodprov visar inget onormalt.

EKG: Se Figur 1.

SVAR SE SIDAN 49

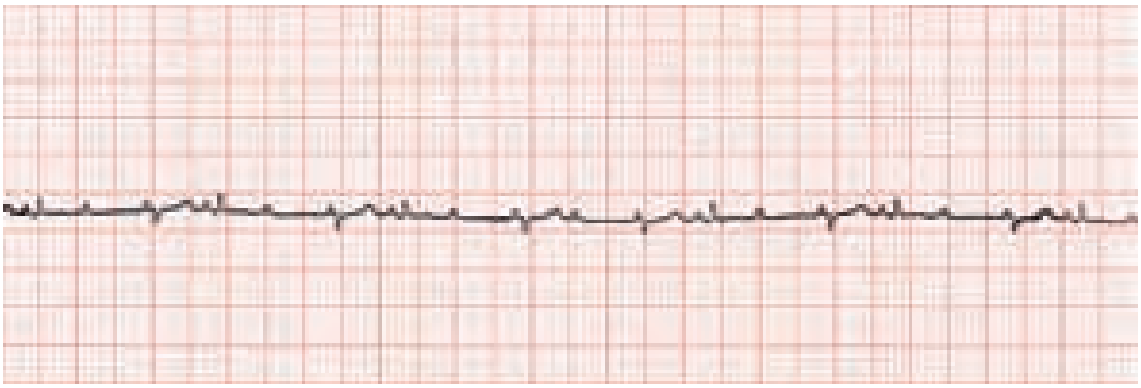

Figur 1. *EKG, pappershastighet 25 mm/s, 1 cm = 1 mV, avledning II.*

noterat

Så ska SLU i Skara arbeta i framtiden

SLUs rektor gav i januari i uppdrag till SLUs platschef i Skara, Margareta Stigson, att inventera utvecklingspotentialen och kartlägga olika möjligheter till långsiktig verksamhet vid SLU i Skara. Den 3 juni presenterades utredningen som föreslår att SLU i Skara bidrar till att fylla igen de glapp som finns i informations- och kunskapsflöden mellan forskning och praktik. För att kunna förverkliga detta behöver forskningen i Skara vidareutvecklas och förstärkas.

Utredningen föreslår bland annat att ett kompletterande forskningsfält inom produktionsekonomi med inriktning mot integrerad företagsutveckling inrättas. Den redan föreslagna professuren inom ämnet digital markkartering och pedometri prioriteras då den förstärker omställningsarbetet i Skara. Befintlig forskningskompetens i Skara utvecklas och stärks i nya temaforskningsprogram. Ett djurslagsinriktat och tematiskt kompetenscentrum för kattdjur ska successivt byggas upp med Skara som koordinator, för både vilda och tama kattdjur och med tvärvetenskaplig förankring. SLU i Skara ska vidare ges möjlighet att utveckla praktiskt inriktade kurser och traineeprogram i samverkan med näringslivet. Dessa utbildningar erbjuds i slutet av SLUs samtliga yrkesutbildningar, men med början i veterinär- och agronomprogrammen. Utredningen vill också att Skara ska arbeta med utökad avgiftsfinansierad forskning och utbildning vid SLU med nya målgruppsinriktade satsningar inom rådgivning och djursjukvård.

månadens epiztel

Epizteln ger i detta nummer en uppdatering kring bekämpningen av *Salmonella mbandaka* som spridits med infekterat foder, och rapporterar om det första fallet av pandemisk influensa A (H1N1) hos gris i Sverige. Texten är sammanställd av Karin Sannerud på Jordbruksverket.

SALMONELLA MBANDAKA

I förra numret av veterinärtidningen handlade Epizteln om utbrottet av *Salmonella mbandaka* som orsakats av smittat foder. Här ges en kort uppdatering av läget.

I mitten av april väcktes misstanken om att foder som smittats med *Salmonella mbandaka* hade gått ut från en foderfabrik i Uppsala. I den smittspårning som följde provtogs drygt 150 besättningar, i huvudsak nöt. Innan provtagningen genomfördes skulle djuren ha fått annat foder i minst sex dagar. Återtag av smittat foder skulle ombesörjas av foderleverantören, och silon/foderfickan skulle göras ren innan ny leverans av foder.

Smittspårningen är nu avslutad. Tio nötbesättningar har konstaterats smittade med *Salmonella mbandaka*. I ytterligare en besättning har *Salmonella typhimurium* påvisats. De smittade besättningarna är spärrade, vilket bland annat innebär restriktioner avseende livdjursförflyttningar, slakt och gödselhantering. Däremot finns inga restriktioner för leverans av mjölk till mejeri eftersom mjölken pastöriseras innan den når konsumenten. Alla fall av *Salmonella mbandaka* i det här utbrottet handläggs centralt på Jordbruksverket.

De åtgärder som vidtas i spärrade besättningar är anpassade efter den riskbedömning som gjorts vid SVA, där risken för att få en cirkulation av *Salmonella mbandaka* bedöms som sannolikt lägre än för mer vanligt förekommande serotyper såsom *S dublin* och *S typhimurium.*

Smittade besättningar har senast inom en vecka fått besök av en utredande veterinär som tillsammans med djurhållaren gjort en genomgång av skötselrutiner och flöden på gården enligt en speciellt framtagen checklista. Syftet är att uppmärksamma och genom enkla åtgärder motverka de mest uppenbara riskerna för smittspridning, och se till att en grundläggande hygiennivå upprätthålls. Utredande veterinär ska också fånga upp praktiska problem som uppstår till följd av spärren, t ex kopplat till gödselhantering och planerad livdjursförmedling.

En månad efter den första provtagningsomgången planeras för uppföljande provtagning i de spärrade besättningarna. Hittills har uppföljande provtagning genomförts i fyra av de spärrade besättningarna, men i skrivande stund är resultaten inte klara. Efter två negativa provtagningar med en månads mellanrum hävs spärren utan ytterligare krav på sanering utöver det som

Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Foto: Markus Tiburzi

Pandemisk influensa A (H1N1) har påvisats för första gången hos gris i Sverige. Smittan konstaterades i en smågrisproducerande besättning i Skåne.

redan gjorts. I besättningar där smitta fortfarande kan påvisas i den uppföljande analysen kan mer ingående bekämpnings- och saneringsåtgärder behövas.

För att koordinera arbetet med provtagningen och för att tillhandahålla utredande veterinärer till smittade besättningar upprättade Jordbruksverket och Distriktsveterinärerna en operativ ledningscentral i Fjärdhundra. I och med att smittspårningsarbetet nu är avslutat har även ledningscentralen avslutat sin verksamhet.

PANDEMISK INFLUENSA A

Pandemisk influensa A (H1N1) 2009 även kallad svininfluensa har påvisats för första gången hos gris i Sverige. Smittan konstaterades i en smågrisproducerande besättning i Skåne i mitten av maj 2013. Kliniska symtom i besättningen hade pågått sedan månadsskiftet april–maj med hosta och påverkat allmäntillstånd bland tillväxtgrisar, nio till tio veckor gamla. Djurhälsoveterinären skickade tre av grisarna till obduktion i Kristianstad och man kunde påvisa viruset genom PCR-analys på ett laboratorium i Danmark. Grisarna var samtidigt infekterade med *Mycoplasma hyopneumoniae*.

Pandemisk influensa A (H1N1) 2009 är anmälningspliktig enligt K4, Statens jordbruksverks föreskrifter om anmälningspliktiga djursjukdomar och smittämnen (SJVFS 2012:24), men föranleder inga åtgärder från Jordbruksverket i den drabbade besättningen. Under tiden grisarna visade kliniska symtom och en vecka efter att gruppen blev symtomfri levererades inga grisar från den drabbade avdelningen enligt Grishälsovårdens regler. Symtomen varade i ca två veckor.

Sedan pandemisk influensa A-utbrottet 2009 bland människor har Sverige haft förstärkt klinisk övervakning i grisbesättningar och ca tio besättningar per år har provtagits med negativt resultat för den här typen av influensa.

Pandemisk influensa A (H1N1) 2009 har tidigare påvisats hos gris i flertalet europeiska länder, bland annat i samtliga våra grannländer i Norden. ■

noterat

Skarpare hygienkrav i svensk djurhållning

För att minska risken för smittspridning mellan djur och mellan djur och människor har Jordbruksverket arbetat fram nya hygienregler, meddelade verket den 27 maj.

De nya reglerna består av fyra delar. För det första ska veterinärkliniker upprätta hygienplaner, för att förebygga uppkomsten och spridningen av vårdrelaterade infektioner. Dessa regler börjar gälla den 1 april 2014. För det andra införs hygienregler för besöksverksamheter med djur. De berör t ex lantbruk som tar emot besöksgrupper, ridskolor, 4H-gårdar och ett flertal andra verksamheter där besökare erbjuds möjlighet till direkt kontakt med djur. Här ska reglerna börja gälla den 1 december 2013.

För det tredje blir det nya regler för hund-, häst- och kattägare som har ett djur som fått en infektion med MRSA och MRSP. Även den behandlande veterinären berörs. Det handlar t ex om att djuret ska hållas kontaktisolerat tills infektionen avläkt och att djurägare är skyldiga att informera om smittan till den som måste hantera det smittade djuret. Veterinären ska rapportera dessa fall till länsstyrelsen och reglerna börjar gälla den 1 september 2013. Slutligen införs tydligare allmänna hygienregler för alla djurhållare, också från den 1 september 2013. Det ska bland annat finnas möjlighet för den som vistas på en djuranläggning att tvätta händerna med varmt vatten och flytande tvål. ■

Skriv gärna insändare och debattinlägg till Svensk Veterinärtidning, men skriv inte för långt – max 6 000 tecken inkl blankslag.

Synpunkter och bedömningar på tvångsmedel inom travsporten

Med anledning av en direkt fråga har veterinärförbundets djurskyddskommitté diskuterat tvångsmedel för travhästar tillsammans med SVS hästsektion. Djurskyddskommittén och hästsektionen har gemensamt kommit fram till ett ställningstagande angående djurskyddsaspekter på travsportens utrustning.

Foto: Mikhail Kondrashov

Det är bättre att skärpa kontrollen över hur utrustningen används och ge mer kännbara straff vid missbruk, än att specifikt förbjuda utrustning som i dag är tillåten, menar SVFs djurskyddskommitté.

BAKGRUND

Utrustningsbestämmelsen från Svensk Travsport (uppdaterad 2013-06-01) reglerar vilken utrustning som är tillåten att användas på travhästar i Sverige. Inga dispenser från denna bestämmelse ges överhuvudtaget. Ny typ av utrustning måste först godkännas av travsportens djurskyddskommitté (avdelningen för Hästvälfärd på Svensk Travsport) innan den får användas vid träning och tävling inom Norden.

Enligt djurskyddslagen får ett djur inte utsättas för lidande i samband med träning och tävling. Travsporten är klassad som en tävlingsform med hög risk från djurskyddssynpunkt enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om träning och tävling med djur (SJV FS 2011:24 bilaga 1), vilket torde medföra en omfattande kontroll av att regler och djurhälsa ska genomföras.

STÄLLNINGSTAGANDE

Felaktig användning och tillpassning av utrustning kan orsaka hästen lidande, oavsett vilken typ av utrustning som används. Detta gäller även inom andra former av hästsport.

Vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) pågår forskning inom munhälsan hos hästar. Det har genomförts en studie på travhästar i träning, som ännu inte är publicerad, och en undersökning av travhästars munhälsa direkt efter målgång pågår ännu. SVFs djurskyddskommitté och SVS hästsektion avvaktar med intresse de definitiva resultaten av dessa studier och välkomnar också mer forskning på djurhälsa och djurskydd hos tävlande djur. Genom vetenskapliga studier kan vi få en bättre belysning av problemområdet.

Sammanfattningsvis anser djurskyddskommittén att det är bättre att skärpa kontrollen över hur utrustningen an- ➤

➤ vänds och ge mer kännbara straff vid missbruk, än att specifikt förbjuda utrustning som i dag är tillåten enligt regelverket.

UTÖKADE BEFOGENHETER FÖR BANVETERINÄRERNA

Samtidigt som det är viktigt att förbättra djurskyddet för travhästar när det gäller bland annat användandet av enskilda tvångsmedel, är det även viktigt att se till helheten. Därför bör banveterinärens befogenheter stärkas och veterinärerna få ett tydligare stöd i samband med myndighetsutövningen. En sådan utveckling skulle främja djurskyddet i stort för travhästar i träning och tävling.

SVFs djurskyddskommitté och SVS hästsektion vill i sammanhanget lyfta fram följande förslag till regeländringar:

– Att tydligare straffsanktioner bör införas för de hästägare/tränare som bryter mot riktlinjer och lagstiftning.

– Att det tidigare samarbetet mellan banveterinärerna och branschen, som för närvarande avbrutits, återupptas. Jordbruksverket behöver spela en mer aktiv roll för att stödja de banveterinärer som arbetar på verkets uttryckliga uppdrag.

– Att det på längre sikt görs studier av de skador som tävling och träning åsamkar hästarna, så att banveterinärerna får bättre kunskaper att kontrollera vad hästarna utsatts för under tävling och träning.

DEN NYA DJURSKYDDSLAGEN MÅSTE INFÖRAS

Dessutom vill djurskyddskommittén och hästsektionen framföra sitt stöd till de förbättringar som föreslås av utredaren i den 2011 slutförda djurskyddsutredningen ”Ny djurskyddslag”, SOU 2011: 75. Det är viktigt att dessa genomförs. Några av de föreslagna förbättringarna är:

– Att Jordbruksverket i sina föreskrifter ska reglera sådana träningsmetoder eller sådan utrustning som medför risk för skada eller lidande hos djuren.

– Att förbud mot att använda spö på häst i frammaningssyfte införs.

– Att en utökad veterinärbesiktning inför travlopp föreslås, så att villkoren blir jämbördiga med dem som gäller för hopptävlingar.

– Att överträdelser av lagen anmäls till länsstyrelsen eller polismyndigheten.

– Att Jordbruksverket tar ett större ansvar för att likrikta och hjälpa banveterinärer i deras myndighetsutövning. Detta för att bedömningen ska bli likvärdig mellan olika banveterinärer och för att underlätta för banveterinärer att fatta nödvändiga, men obekväma beslut.

STEFAN GUNNARSSON
ordförande i Djurskyddskommittén för Sveriges Veterinärförbund

STARTVAC®
Vaccinskydd mot mastit:
S. AUREUS
KNS
KOLIFORMER

ATC VET-KOD QI02AB. RECEPTBELAGT.
GODKÄND SPC 11/02/09.

Tillverkare: LABORATORIOS HIPRA, S.A. Avda. La Selva, 135 - 17170 Amer (Girona) Spain. E-mail: hipra@hipra.com - www.hipra.com

MARKNADSFÖRS AV
NORDVACC AB
Box 112, 129 22 Hägersten
Tel:08-449 46 50.
Fax:08-449 46 56
E-mail:vet@nordvacc.se
Hemsida:www.nordvacc.se
NORDVACC

Några exempel på aktuella veterinärlöner

I SVT nr 6/13 informerades om att veterinärförbundets insamlade lönestatistik för 2012 nu finns på Saco lönesök. Som ett komplement redovisas här några grupper av veterinärlöner från den aktuella statistiken. Medlemmar i förbundet kan hitta det fullständiga resultatet efter inloggning på SVFs hemsida.

Från april i år finns lönestatistik från veterinärförbundets löneenkät 2012 att hämta i Saco lönesök, tack vare alla SVF-medlemmar som har bidragit med sina löneuppgifter.

Utifrån löneenkäten kan man bland annat konstatera att även 2013 års rekommenderade ingångslön kommer att ligga på 30 000 kr/månad exklusive jour- och beredskapsersättning för en nyutexaminerad veterinär som ska arbeta som klinikveterinär vid djursjukhus/klinik eller motsvarande.

Lönestatistiken fungerar som ett riktmärke, vilket är viktigt att beakta när man använder den. Om man ska ligga under eller över snittet avgörs av varje veterinärs unika kompetens, prestation och vilket ansvar man har. Marknadsfaktorer, dvs tillgång och efterfrågan samt löneläget för yrkesgruppen som helhet, påverkar också lönen. Även inom de olika arbetsmarknadssektorerna finns det skillnader.

Statistiken bygger på att man arbetar heltid, vilket innebär att deltidslöner har räknats om till heltidslöner. Resultatlön som tantiem ingår i lönen, men inte OB-, beredskaps- eller övertidsersättning. Beträffande distriktveterinärer vet vi att det har inneburit problem med att redovisa septemberlönen 2012. SVF och SACO tittar i skrivande stund på förbättringsområden och överväger bland annat att nästa gång byta redovisningsmånad till oktober.

Saco lönesök hittar man på veterinärförbundets hemsida www.svf.se när man loggat in som medlem. Några exempel på aktuella veterinärlöner hämtade från löneenkäten ges i Tabell 1, men i den fullständiga statistiken finns betydligt fler uppgifter att hämta. Det är ett kraftfullt verktyg att använda när det blir dags för nästa löneförhandling.

JENNY FLORDAL
ombudsman/förhandlare SVF

ARBETSMARKNADSSEKTOR: STATLIG

Titel	Antal	Medel
Officiell veterinär/ Besiktningsveterinär	51	39 514
Distriktveterinär	152	41 801
Länsveterinär/ bitr länsveterinär	43	42 455
Ålder, tioårsklasser	**Antal**	**Medel**
–29	41	36 096
30–39	127	37 005
40–49	146	42 082
50–59	162	45 461
60–	58	47 046
Samtliga	534	41 979
Kön	**Antal**	**Medel**
Kvinnor	396	40 802
Män	138	45 356
Samtliga	534	41 979

ARBETSMARKNADSSEKTOR: PRIVAT

Titel	Antal	Medel
Chefveterinär	36	50 086
Klinikveterinär	421	36 223
Ålder, tioårsklasser	**Antal**	**Medel**
–29	81	30 447
30–39	246	35 880
40–49	136	44 138
50–59	81	54 821
60–	25	54 878
Samtliga	569	40 612
Kön	**Antal**	**Medel**
Kvinnor	474	38 785
Män	95	49 724
Samtliga	569	40 612

ARBETSMARKNADSSEKTOR: KOMMUNAL

Kön	Antal	Medel
Kvinnor	9	34 256
Män	5	47 270
Samtliga	14	38 904

TABELL 1. *Medellöner hämtade från SVFs löneenkät 2012 uppdelade på statlig, privat och kommunal sektor, redovisade i tioårsklasser och enligt könstillhörighet. Mer detaljerade löneuppgifter finns att hämta efter medlemsinloggning på www.svf.se*

När du skriver till veterinärtidningen – tänk på att illustrationer (= foton, teckningar, grafer, röntgenbilder etc) underlättar läsandet. Glöm inte att alla bilder i elektronsikt format måste vara högupplösta för att kunna användas i tidningen.

Preliminärt program för Veterinärkongressen 2013

Datum: 7–8 november 2013
Plats: Undervisningshuset, Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala
Arrangör: Sveriges Veterinärförbund/Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

Torsdagen den 7 november 2013

Aulan

PLENARSESSION

Vacciner – live or let die

08.50–08.55 VÄLKOMSTHÄLSNING
Torsten Jakobsson, ordförande, Sveriges Veterinärförbund

Moderator: *Torkel Ekman, Sveriges lantbruksuniversitet*

09.00–09.30 Mänskliga aspekter på vaccinationer – om vinster och risker, individ och samhälle, tillit och misstro
Anders Lindberg, fd smittskyddsläkare

09.30–10.10 Meeting the demands for livestock vaccines: but for whom? A developing country perspective
Brian Perry, University of Edinburgh

10.10–10.40 Improving public health by vaccination of animals, rabies as an example
Tiziana Lembo, University of Glasgow

10.40–11.15 KAFFE

11.15–11.45 Vad vaccin verkligen gör
Eva Wattrang, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

11.45–12.00 Sjukdomsbekämpning med vaccination – räddning eller förbannelse?
Susanna Sternberg Lewerin, Sveriges lantbruksuniversitet

12.00–12.15 Finnes: vaccin – Sökes: sjukdom att bota
Ulrika Windahl, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

12.15–12.35 Paneldiskussion

Aulan

SMÅDJURSSYMPOSIUM

Dermatologi, steg I

Moderator: *Robert Cikota, Västra Djursjukhuset*

13.30–14.15 Vilka verktyg har jag i dermatologi och hur använder jag dem?
Susanne Åhman, DjurAkuten

14.15–15.00 Vad behöver jag veta om ektoparasiter?
Katarina Varjonen, DjurAkuten och Sveriges lantbruksuniversitet

15.00–15.40 KAFFE

15.40–16.25 Pyodermi – från misstanke till åtgärd I
Kerstin Bergvall, DjurAkuten och Sveriges lantbruksuniversitet

16.25–17.10 Pyodermi – från misstanke till åtgärd II
Kerstin Bergvall

Sal J

LABORATORY ANIMAL SESSION

Project planning and statistics

Chairman: *Anders Forslid, Lunds Universitet*

13.30–14.00 Introduction to planning of animal experiments
Jann Hau, University of Copenhagen

14.00–14.30 Project planning and animal models
Jann Hau

14.30–15.10 KAFFE

15.10–15.40 Stastistics: How many animals do I need for my study?
Jann Hau

15.40–16.10 Project planning for behavioral studies
Steven J Schapiro, University of Texas

16.10–17.10 Behavioral studies and statistics: How much data should be collected?
Steven J Schapiro

Sal O

SYMPOSIUM VETERINÄR FOLKHÄLSA och HUSDJUR

Får och getter – små idisslare med stor betydelse

12.30–13.30 LUNCH
med årsmöte med Sektionen för veterinär folkhälsa

Moderator: *Kristina Dahlborn, Sveriges lantbruksuniversitet*

13.30–14.15 Goodbye rinderpest, hello Peste des Petits Ruminants (PPR) control: is this an opportunity to bring the neglected small ruminant systems into the 21st Century?
Brian Perry, University of Edinburgh

14.15–14.45 Stora leverflundran, en dödlig parasit på frammarsch
Karin Lindkvist Frisk och Ulrika Rockström, Svenska Djurhälsovården

14.45–15.25 KAFFE

15.25–15.55 Mastit hos get – djurhälsa och livsmedelshygien
Ylva Persson, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

15.55–16.25 Mikrobiologisk säkerhet i ostar från svenska gårdsmejerier – med fokus på stafylokocker
Åsa Rosengren, Livsmedelsverket

16.25–16.55 Småskaligt getmejeri – erfarenhet från en producent
Kicki Fredriksson, Vallgarns Gårdsmejeri

16.55–17.10 Vaccination mot Schmallenbergvirus – erfarenheter så här långt
Agneta Gustafsson, MSD Animal Health

Stora Hörsalen, Loftet

HÄSTSYMPOSIUM

There and back again – en tävlingshästs historia

Moderator: *Lena Malmgren MSD Animal Health*

13.30–14.30 Making London 2012 happen: biosecurity at the Olympic Games
Josh Slater, Royal Veterinary College, UK

14.35–15.05 Dopningskontroll – nationellt och internationellt
Peter Kallings, Stiftelsen Hästforskning

15.05–15.45 KAFFE

15.45–16.30 Health threats to competition horses from long distance transport
Josh Slater

16.30–17.00 Krishanteringsplaner vid hästtävlingar i Sverige
Wiveca Lundh/Peter Kallings, Svenska Ridsportförbundet

17.00– Avslutande frågor och diskussion

HUSDJUR – Poster session

Reproductive biotechnologies in alpacas (vicugna pacos) in Sweden
Maria Celina Abraham, Sveriges lantbruksuniversitet och Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Seasonal variation in sperm quality parameters in Swedish Red AI bulls
S. Valeanu, Sveriges lantbruksuniversitet och University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Iasi, Romani.

Kalvutdragaren – en hjälpande hand?
Maja Nilsson, Sveriges lantbruksuniversitet

Evaluation of the efficacy of a DIVA subunit vaccine against bluetongue virus serotype 8 during a virulent challenge in cattle
Jenna Anderson, Sveriges lantbruksuniversitet

Påverkan av insulin under äggcellsmognad *in vitro*
Denise Laskowski, Sveriges lantbruksuniversitet

Staphylococcus aureus virulence factors in bovine mastitis
Karin Artursson, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Maldi-Tof in the routine diagnostics of bovine udder pathogens
Charlotta Fasth, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Influence of bacterial outcome of clinical *Staphylococcus aureus* mastitis
Åsa Lundberg, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Nordic Guide-lines for SRA eradication
Håkan Landin, Växa Sverige

Fredagen den 8 november 2013

Aulan

SMÅDJURSSYMPOSIUM I

Dermatologi, steg I

Moderator: *Robert Cikota, Västra Djursjukhuset*

08.30–09.15 Otologi I
Katarina Varjonen, DjurAkuten och Sveriges lantbruksuniversitet

09.15–10.00 Otologi II
Katarina Varjonen

10.00–10.40 K A F F E

10.40–11.25 Allergi hos hund I
Kerstin Bergvall, DjurAkuten och Sveriges lantbruksuniversitet

11.25–12.10 Allergi hos hund II
Kerstin Bergvall

12.10–13.40 L U N C H
med årsmöte i sal L
Smådjurssektionen bjuder på lunch vid föranmälan till sekreterare@smadjurssektionen.se

13.40–14.25 Malassezia och dess betydelse inom dermatologin
Susanne Åhman, DjurAkuten

14.25–15.10 Huden som markör av invärtes sjukdomar
Katarina Varjonen

15.10–15.40 K A F F E

15.40–16.25 Vad behöver jag veta om katternas hud I
Susanne Åhman

16.25–17.10 Vad behöver jag veta om katternas hud II
Susanne Åhman

Sal L

SMÅDJURSSYMPOSIUM II

Moderator: *Lena Pelander, Sveriges lantbruksuniversitet*

08.30–09.15 Vad vet vi om lupoid kloavlossning hos hund
Susanne Åhman, DjurAkuten

09.15–10.00 Nya rön inom atopisk dermatit
Kerstin Bergvall, DjurAkuten och Sveriges lantbruksuniversitet

10.00–10.40 K A F F E

10.40–11.40 Research abstracts

10.40 Effekten av prednisolon hos huggormsbitna hundar
Erika Brandeker, Södra Djursjukhuset

10.55 Effect of prostatic fluid on canine epididymal sperm quality
Elena Korochkina, Sveriges lantbruksuniversitet och St Petersburg State Academy of Veterinary Medicine, Ryssland

11.10 Serum Thymidine knase activity in clinically healthy and diseased cats: a potential biomarker for lymphoma
Henrik von Euler, Sveriges lantbruksuniversitet

11.25 Comparison between tracheal ratio methods measured by three observers at three different occasions in English Bulldogs
Jessica Ingman, Sveriges lantbruksuniversitet

11.40–12.10 Tvättar du valpar på din klinik? – om illegal införsel av hund till Sverige
Anna Lindgren, Jordbruksverket

12.10–13.40 L U N C H
med årsmöte
Smådjurssektionen bjuder på lunch vid föranmälan till sekreterare@smadjurssektionen.se

13.40–14.20 Bokstavsbakterierna

14.20–14.25 Diplom till bästa abstract

14.25–14.45 Nya antibiotikaföreskrifterna, D9
SJV

14.45–15.05 Normgruppen
Malin Öhlund, Sveriges lantbruksuniversitet

15.05–15.35 K A F F E

15.35–16.20 Nya rön inom demodikos
Kerstin Bergvall

16.20–17.05 Vaskulopatier
Katarina Varjonen, DjurAkuten och Sveriges lantbruksuniversitet

Sal K

SYMPOSIUM VETERINÄR FOLKHÄLSA

Köttets nya kläder – falskhet och fördom

Moderator: *Anna Brådenmark, Uppsala Kommun*

08.30–09.00 Fiskens väg från hav till tallrik
Friederike Ziegler, Institutet för Livsmedel och Bioteknik

09.00–09.30 Hästköttsskandalen
Rauni Niskanen och Mona-Lisa Dahlbom Wiedel, Livsmedelsverket

09.30–09.45 Märkning och marknadsföring om matens effekt för hälsan. Aktuellt om en EU-förordning som tillämpas sedan 14 december 2012
Anita Laser-Reuterswärd, Livsmedelsverket

09.45–10.25 KAFFE

10.25–10.55 Monsterbiff till middag – kan man äta svenskt kött med gott samvete?
Torbjörn Esping, författare

10.55–11.25 Svenskt eller import – hur är det med djurvälfärden?
Bo Algers, Sveriges lantbruksuniversitet

11.25–11.55 The increasing complexity of consumer choices in valuing livestock derived products
Brian Perry, University of Edinburgh

11.55–12.25 Debatt samtliga föreläsare

12.25–13.25 LUNCH

Zoonoser – hot med många ansikten

Moderator: *Hilpi Rautelin, Akademiska sjukhuset*

13.25–13.55 Bortglömda zoonoser – cysticercos i Östafrika
Johan Lindh, Smittskyddsinstitutet

13.55–14.25 The importance of the zoonotic bacterium *Brucella abortus* in the milk chain in Gulu and Soroti regions of Uganda
Kim Rock, Sveriges lantbruksuniversitet

14.25–14.55 Research abstracts

14.25 *Toxoplasma gondii* hos svenska vildsvin
Camilla Gustafsson, Sveriges lantbruksuniversitet

14.40 One health Sweden
Karin Artursson, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

14.55–15.35 KAFFE

15.35–16.05 Beredskap mot avsiktlig spridning av zoonotiska smittämnen
Richard Knutsson, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

16.05–16.35 Biologisk brottslighet och forensisk mikrobiologi
Mats Forsman, Totalförsvarets forskningsinstitut

16.35–16.40 Diplom för bästa abstract
Erika Chenais, Sektionen för veterinär folkhälsa

KRUUSE

HUVUDSPONSOR

Kruuse kommer att anordna föreläsningar om practice management torsdag em i sal K.

Sal J

LABORATORY ANIMAL SESSION

Refinement of experimental research using macaques. Large animals and rabbits in experimental research: anesthesia and perioperative care.

Moderator: *Mats Spångberg, Karolinska Institutet*

09.00–09.30 Primates in research with focus on environmental enrichment using macaques
Steven J Schapiro, University of Texas

09.30–10.00 Refinement in studies using nonhuman primates
Steven J Schapiro

10.00–10.40 KAFFE

Moderator: *Åse Roos, Lunds Universitet*

10.40–11.10 Planning for survival surgery in large animals. Challenges to meet post-operative complications in different species, the veterinary perspective
Görel Nyman, Sveriges lantbruksuniversitet

11.10–11.40 Preparations of animals, instruments and equipment
Anneli Rydén, Sveriges lantbruksuniversitet och VeTA-organisationen

11.40–12.10 Perioperative care in large animal survival surgery, the nurse perspective
Anneli Rydén

12.10–13.10 LUNCH
med årsmöte med Försöksdjurssektionen (Råttary)

13.10–13.40 Species specific consideration during anesthesia using pigs in research
Görel Nyman

13.40–14.10 Species specific consideration during anesthesia using sheep and goats in research
Görel Nyman

14.10–14.40 Species specific consideration during anesthesia using dogs and cats in research
Görel Nyman

14.40–15.10 KAFFE

15.10–15.40 Species specific consideration during anesthesia using rabbits in research
Patricia Hedenqvist, Sveriges lantbruksuniversitet

15.40–16.40 Panel discussions of anesthesia in laboratory animals
Görel Nyman, Anneli Rydén och Patricia Hedenqvist

Stora Hörsalen, Loftet

HÄSTSYMPOSIUM

There and back again – en tävlingshästs historia

Moderator: *Anette Edling, Hälsinglands Hästklinik*

08.30–09.15 Globalisation and global warming: emerging disease threats to the European horse industry from international trade and climate change
Josh Slater, Royal Veterinary College, UK

09.20–09.50 Regler och författningar i samband med transport och tävling
(SJV-veterinär)

09.55–10.40 Veterinär vid fälttävlan, hoppning, dressyr och körtävling
Anette Edling

10.40–11.20 KAFFE

11.20–11.50 Veterinär vid distansritt
Ylva Nelson, Hallands djursjukhus

11.55–12.15 Veterinär vid westerntävling
Flemming Winberg, Universitetsdjursjukhuset

12.15–13.15 LUNCH

Moderator: *Karin Holm Forsström, Sveriges lantbruksuniversitet*

13.15–13.35 Veterinär vid islandshästtävling
Rebecka Frey, Norsholms djursjukhus

13.40–14.10 Veterinär vid travtävling
Björn Sandgren, Jordbruksverket

14.15–14.35 Veterinär vid galopptävling
Hans Bernhardsson, Distriktsveterinärerna

14.35–15.05 KAFFE

15.05–15.50 Förberedelser och utrustning för en tävlingsveterinär
Susann Adehed, Universitetsdjursjukhuset

15.50–16.20 Paneldiskussion
Alla föreläsare

Sal O

HUSDJURSSYMPOSIUM

Är du uppdaterad?

Moderator: *Nils Fall, Sveriges lantbruksuniversitet*

08.00–08.30 Schmallenbergvirus: sjukdomsdynamik och – betydelse mellan den första och andra epidemiska vågen
Karl Ståhl och Erika Chenais, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

08.30–09.00 Salmonellakontroll på nötkreatur – var är vi nu?
Estelle Ågren, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

09.00–09.15 Smittsäkrad besättning, nedräkningen har börjat!
Sofie Andersson, Växa Sverige

09.15–09.30 Ekonomi och biologi – ny funktion i Signaler Djurvälfärd
Louise Winblad von Walter, Växa Sverige

09.30–09.45 Ny antibiotikapolicy get och får
Katarina Gustafsson, Svenska Djurhälsovården

09.45–10.00 Antibiotika – praktiska synpunkter på nya riktlinjer och föreskrifter
Ylva Persson, Växa Sverige

10.00–10.40 KAFFE

Har du rätt fokus?

10.40–11.10 Smittskydd och hygien på svenska gårdar – vad tycker djurägarna?
Jenny Frössling, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

11.10–11.25 Vad tycker mjölkproducenterna är viktigast – djurhälsan eller andra ekonomiska faktorer?
Karin Jonasson, Sveriges lantbruksuniversitet

11.25–11.40 Mild klinisk mastit – när ringer din djurägare dig?
Cecilia Wolff, Sveriges lantbruksuniversitet

11.40–12.10 RS-virus – vad händer i Norge?
Maria Stokstad, Norges Veterinaerhøgskole

12.10–13.10 LUNCH
med Husdjurssektionens årsmöte

Överlevnad – en livsviktig fråga?

Moderator: *Lena Stengärde, Svenska Djurhälsovården*

13.10–13.25 Blödningssyndrom hos kalv – vad var det som hände?
Karin Persson Waller, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

13.25–13.40 Hög kalvdödlighet i stora besättningar – sanning eller myt? En uppdatering om riskfaktorer för kalvdödlighet i stora mjölkkobesättningar
Maria Torsein, Svenska Djurhälsovården och Sveriges lantbruksuniversitet

13.40–13.55 Unga kalvar som dör – vad vet vi om orsakerna?
Jenny Lundström, Svenska Djurhälsovården och Nanna Kjellingbro, Eurofins

13.55–14.25 Svenska mjölkkor på liv och död.
Karin Alvåsen och Anki Roth, Sveriges lantbruksuniversitet

14.25–14.55 KAFFE

Rätt strategi i juverhälsoarbetet

14.55–15.25 Kocelltal som underlag i gårdsanalysen
Jørgen Katholm, Videncentret for lantbrug, Danmark

15.25–15.40 Samband mellan kofaktorer och juverhälsomarkörer
Ann Nyman, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

15.40–15.55 Hur effektivt är Startvac i praktiken?
Håkan Landin, Växa Sverige

15.55–16.10 PCR-analys eller bakterieodling?
Ann Nyman

16.10–16.25 Behöver vi bry oss om juvereksem?
Malin Bengtsson, Svenska Djurhälsovården

16.25–16.40 Mastit hos dikor – ett hot mot kalvens tillväxt?
Karin Persson Waller, Statens Veterinärmedicinska Anstalt

DUVAXYN®

Högimmunogena helvirusvacciner mot hästinfluensa

Uppdaterad indikation*

AKTUELLT IMMUNSKYDD – Hästinfluensavirus förändras kontinuerligt vilket riskerar den skyddande effekten av dagens vacciner. Enligt OIE tillhör stammar som typats vid senare europeiska utbrott alla den nya amerikanska grenen av hästinfluensavirus, clade-2[1]. ***Som enda vaccin på marknaden är Duvaxyn nu godkänt att skydda mot både clade-1 (South Africa/4/03) och clade-2 (Richmond/1/07) stammar som rekommenderas av OIE.**

BÄSTA ANTIKROPPSVAR – Den skyddande immuniteten och dess duration efter vaccination mot hästinfluensa korrelerar med antikroppstiter. Duvaxyn helvirusvacciner är högimmunogena och inducerar bevisligen bäst humoralt immunsvar.

En aktuell studie påvisade stora skillnader i immunsvaret efter vaccination med olika hästinfluensavacciner. Duvaxyn uppvisade det högsta antikroppsvaret[2].

CELLMEDIERADRESPONS – Cellmedierad immunitet är viktig för att eliminera virusinfekterade celler samt för korsimmuniteten. Ny forskning visar att Duvaxyn stimulerar även cellmedierad immunitet[3].

[1] OIE Report: Surveillance Panel on Equine Influenza Vaccine Composition, Conclusions and Recommendations (2012).
[2] Gildea S., et al., A comparison of antibodyresponses to commercial equine influenza vaccines following primary vaccination of Thoroughbred mares in a randomised blind study. Vaccine 31 (2013) 5214–5223.
[3] Paillot R., et al., Whole inactivated equine influenza vaccine. Efficacy against a representative clade 2 equine influenza virus, IFNgamma synthesis and duration of humoral immunity. Vet. Microbiol. 2013 Mar 23; 162(3-4): 396–407.

Duvaxyn IE vet/ Duvaxyn IE-T vet. Injektionsvätska, suspension för hästar. Receptbelagt. Aktiva innehållsämnen: Inaktiverade influenzavirus A/equi 1/Prag 56, A/equi 2/Newmarket 1/93, A/equi 2/Suffolk-89. Duvaxyn IE-T vet innehåller dessutom tetanustoxoid. Adjuvans: Karbomer. Indikationer: Aktiv immunisering av hästar mot hästinfluensa subtyperna H7N7 och H3N8 (europeiska och amerikanska subtyper), inbegripet influenzastammarna South Africa/4/03 och A/equi-2/Richmond/1/07, för att reducera kliniska symptom och virusutsöndring efter infektion och stelkramp (Duvaxyn IE-T vet). Biverkningar: Lokala reaktioner på injektionsstället och feber samt överkänslighetsreaktioner kan förekomma. Förpackningar: Injektionsflaskor innehållande 1 dos per flaska. Kartong innehållande 10 x 1 dosar. Innehavare av godkännande för försäljning: Elanco Animal Health A/S, Danmark. Information i Sverige: YM Pharma AB, Box 46010, 104 30 Stockholm, info@vetmedic.se. Baserad på SPC: 2013-02-07. För ytterligare information se www.fass.se.

VETMEDIC ANIMAL HEALTH

06.2013

Styrelseberättelse för Sveriges Veterinärförbund 2012

Här återges Sveriges Veterinärförbunds styrelseberättelse för 2012, som en del av förbundets årsredovisning. Berättelsen redovisas i förkortad version för att bli mer överskådlig. Medlemmar som önskar en fullständig berättelse kan beställa en sådan från förbundskansliet, eller läsa den på den lösenordsskyddade delen av förbundets hemsida www.svf.se.

FÖRBUNDSSTYRELSEN

Förbundsstyrelsens ledamöter under 2012 var Torsten Jakobsson (ordförande), Anders Forslid (vice ordförande), JK Larsson, Karin Lundborg, Olof Skarman, Lars-Erik Staberg, Lotta Ternström-Hofverberg, Marja Tullberg och Per Jonsson (SVS ordförande).

SAMMANTRÄDEN

Styrelsen träffades sex gånger under året och sammanträden med förbundsstyrelsens verkställande utskott och tjänstemän hölls 17 gånger. Ordinarie fullmäktigemöte hölls den 30 maj i Stockholm och årsmöte hölls den 7 november i Uppsala.

MEDLEMMAR

I tider när många förbund ser sitt medlemsantal sjunka är det glädjande att konstatera att SVF ökade sitt totala medlemsantal med 62 personer (+2,1 %) under 2012. Antalet medlemmar uppgick den 31 december 2012 till 3 000, varav 513 pensionärer och 150 studerandemedlemmar.

FÖRBUNDSKANSLIET OCH SVTs REDAKTION

Förbundskansliet utgjordes under året av Per Carlsson, kanslichef, Anders Graneld, förhandlingschef, Jenny Flordal, ombudsman, Christina Arosenius, generalsekreterare SVS fram till sin pensionering i september, Elisabeth Hernblad Tevell, biträdande generalsekreterare SVS fram till september, därefter generalsekreterare, Simone Häusler, biträdande generalsekreterare SVS, Johan Beck-Friis, informationschef och ansvarig utgivare SVT, Suzanne Fredriksson, journalist (deltid), Brita Trybom, sekreterare på redaktionen – SVT, Birgitta Ahlkvist, korrekturläsare – SVT (deltid), Marianne Lundquist, administrativ assistent – SVS, Rune Koskinen, kamrer (deltid), Linda Wikström, redovisningsansvarig, Karin Henriksson, administrativ assistent – SVF, Anders Norgren, vaktmästare (timanställd). Förbundsordförande Torsten Jakobsson hade också regelbundet en del av sin ordförandetid förlagd till kansliet.

Kansliets verksamhet

För planering av den reguljära kansliverksamheten hålls som tidigare regelbundna möten med hela kanslipersonalen. Kansliet håller kortare veckovisa möten och några färre längre kanslimöten där mer övergripande frågor tagits upp. I oktober genomfördes en kanslidag där personalen diskuterade interna arbetsprocesser, arbetsmiljö och psykosociala frågeställningar.

Kanslichef Per Carlsson var föräldraledig från mitten av januari och återkom i tjänst i början av september. Tjänsteförrättande kanslichef under tiden var Christina Arosenius som på 50 procent av sin tid upprätthöll kanslichefsfunktionens mer basala delar, övriga 50 procent arbetade hon som vanligt för SVS. Då det är många nyanställda genomfördes extra insatser i syfte att skapa en fungerande och effektiv arbetsgrupp.

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP

För verksamheten inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap (SVS) under året hänvisas till separat verksamhetsberättelse.

ALLMÄN VERKSAMHET

Remisser

Under 2012 besvarade förbundet 26 remisser. Remissvaren läggs fortlöpande ut på förbundets webbsida.

Fullmäktige

Fullmäktige genomfördes den 30 maj på Piperska muren i Stockholm.

Mötet avhandlade de i stadgarna angivna obligatoriska punkterna. Förbundets ekonomi är i god ordning och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. AVF hade lämnat in en motion rörande dess styrelseledamöters valbarhet till fullmäktige vilken tillsammans med styrelsens proposition rörande rösträtt m m beviljades av mötet. Vidare hade förbundsstyrelsen föreslagit en generell ändring av mandatperioderna till fyra år och att beslut om budget överförs till styrelsen vilka båda beviljades. Styrelsens förslag om ändring av djurskyddskommitténs sammansättning avslogs av mötet.

Förbundsstyrelsen föreslog att professor emeritus Ingvar Ekesbo skulle tilldelas guldmedalj, vilket fullmäktige tillstyrkte och medaljen delades ut vid Veterinärkongressen samma år. Likaså föreslog styrelsen att EU-parlamentarikern Marit Paulsen skulle tilldelas förbundets förtjänsttecken i silver vilket även beviljades och Marit fick sin medalj vid FVEs General Assembly i Bryssel i november 2012.

Under mötet informerade styrelseledamoten Olof Skarman om den då mycket intensivt pågående strukturomvandlingen av djursjukvården och den nytillträdda biträdande generalsekreteraren i SVS, Simone Häusler, fick tillfälle att presentera sig för fullmäktigemötet.

Val till fullmäktige och förbundsstyrelsen

Nomineringsprocessen av kandidater till förbundsstyrelse, SVS och fullmäktige 2012 liksom valproceduren genomfördes planenligt. Valdeltagandet vid 2012 års val var 17 procent, en minskning med 6,6 procentenheter från förgående år. Valresultatet presenterades i SVT.

Förbundsstyrelsens arbete

Förbundsstyrelsens arbete präglades av strategiska frågor och hur förbundets verksamhet kan effektiviseras. Därvid beslutade styrelsen att under kommande verksamhetsår även införa telefon- eller webbaserade möten för formaliafrågor, för att i högre grad utnyttja tiden vid de fysiska mötena till strategiska resonemang kring förbundets arbete och framtid.

Förutom förbundsstyrelsens och verkställande utskottets ordinarie sammanträden genomförde styrelsen tillsammans med SVS kollegium under våren 2012 ett gemensamt seminarium där bland annat specialistutbildningarna och konsekvenserna för medlemmarna och förbundet av strukturomvandlingen inom djursjukvården diskuterades.

Förbundsstyrelsen gjorde under året en översyn av styrelsens arbetsgrupper och därvid gjort följande principiella uppdelning. Arbetsuppgifter som är av mera varaktig karaktär ska hanteras av en av styrelsen utsedd arbetsgrupp och uppgifter som är begränsade i omfattning av tid ska hanteras av en projektgrupp. Efter översynen har följande grupper bildats:

Marknadsföringsgruppen

Anders Forslid, JK Larsson och från kansliet ekonomi-/kanslichef Per Carlsson ingick i gruppen. Arbetet intensifierades under året och diskussioner fördes med en ledande foderproducent om att kunna marknadsföra förbundets logotyp som en kvalitetsstämpel.

Arbetsmiljögrupp

Arbetet bedrivs av AVFs ordförande Fredrike Ritter och FVFs ordförande Johanna Habbe. Gruppen ska arbeta med arbetsmiljöfrågor främst med inriktning mot psykosociala frågor.

Projekt för översyn av specialistutbildning steg 1

Styrelsen beslutade att starta ett projekt (Hel special) för översyn av specia- ➤

listutbildningarna steg 1. Projektledare var SVS generalsekreterare Lisa Hernblad Tevell.

Utvärdering av nya organisationen
Gruppen består av ordförandegruppen: Torsten Jakobsson SVF, Per Jonsson SVS, Fredrike Ritter AVF och Johanna Habbe FVF. Under året har arbetet koncentrerats kring översyn av förbundets förtroendamannaorganisationen samt framtagandet av en enkät till medlemmarna rörande erfarenheter från den senaste omorganisationen.

Under året representerades förbundsstyrelsen genom ordförande Torsten Jakobsson vid möten med Jordbruksverket, en kommissionsarbetsgrupp för arbetsmarknadsfrågor inom EU, Svensk Djursjukvård samt möten med olika näringsföreträdare (LRF, Svenska ägg, Svensk fågel, Svenskt sigill, Djurhälsovården, Svensk mjölk m fl).

Under 2012 ägnade förbundsstyrelsen vissa frågor särskilt intresse. I ViLa-projektet deltog förbundet dels i projektgruppen, och dels vid flera under året av projektet anordnade möten. Projektet är nu avslutat. Rapporten ska remissbehandlas och då kommer förbundet och SVS åter att aktivt engagera sig i frågan. Jordbruksverket fick den 1 mars 2012 i uppdrag av regeringen att göra en översyn av den svenska hälso- och sjukvårdens utveckling för djur för de tio närmaste åren, Sibylla-projektet. Arbetet genomfördes av verket genom att fyra djurslagsgrupper och en utbildningsgrupp bildades. I varje grupp var förbundet representerat med en representant. Jordbruksverket presenterade sin rapport den 2 april 2013.

Under 2012 genomförde förbundsstyrelsen även de stadgeändringar som fullmäktigemötet 2012 beslutade rörande rösträtt och valbarhet samt beslut om budget. Vidare bevakade styrelsen i enlighet med verksamhetsplanen för 2012 även behörighetsfrågorna, Jordbruksverkets upphandling av jour och beredskap och tillsammans med AVF och FVF uppmärksammades psykosociala arbetsmiljöproblem och deras hantering. Förbundet drev frågan om One health företrädesvis inom FVE och djurskyddsarbetet genom förbundets djurskyddskommitté.

STATLIGA UTREDNINGAR DÄR FÖRBUNDET ÄR REPRESENTERAT

Läkemedelsutredningen

Regeringen tillsatte en utredning (Dir 2011:55) den 16 juni 2011, där huvudutredaren länsrådet Sofia Wallström ska göra en översyn av vissa frågor som rör prissättning, tillgänglighet och marknadsförutsättningar inom läkemedels- och apoteksområdet. Utredaren har i sitt arbete hittills koncentrerat sig på de humanmedicinska problemområdena. Förbundet har fortlöpande kontakt med utredaren och bevakar de veterinärmedicinska intressena och ska delta i referensgruppsmöten när för veterinärer relevanta frågeställningar kommer att avhandlas.

Översyn av djurskyddslagstiftningens utformning och innehåll

Den 1 december 2011 presenterade Eva Eriksson utredningens förslag vid Jordbruksverkets djurskyddskonferens i Uppsala. Förslaget har därefter under våren 2012 remissbehandlats. Vid sidan om det ordinarie remissförfarandet kallade förbundet till en work-shop den 25 april 2012 för att djupare analysera utredningens förslag. Vidare representerade Torsten Jakobsson förbundet vid sidan om företrädare för SJV, SVA, SLU, LRF och olika djurskyddsorganisationer den 3 maj 2012 vid Jordbrukskutskottets utfrågning rörande utredningens betänkande. Den 8 juni 2012 skickade förbundet sitt yttrande över förslaget till ny djurskyddslag till regeringen.

REPRESENTATION I ANDRA ORGANISATIONER OCH FÖRETAG

Saco SalusAnsvar Inkomstförsäkrings AB

Samtliga Sacoförbund är delägare i SalusAnsvar Inkomstförsäkrings AB. Sacoförbunden äger 51 procent och SalusAnsvar äger 49 procent. SVFs ägarandel står i proportion till medlemsantalet och förbundets aktieinnehav är ca 0,1 procent av den totala aktiestocken. SVF representerades av kanslichefen på bolagsstämman som hölls i SalusAnsvars lokaler i maj 2012.

Akademikernas Erkända Arbetslöshetskassa (AEA)

Akademikernas Erkända Arbetslöshetskassa, AEA, administrerar arbetslöshetsförsäkringen för Sacoförbundens medlemmar. Avgiften var under 2013 90 kr/månad vilket gör AEA till en av de billigaste a-kassorna i landet. AEA leds av en styrelse som utses av den årliga föreningsstämman, där AEAs medlemsförbund är representerade. Veterinärförbundet representeras vid föreningsstämman av kanslichef Per Carlsson.

ARBETSMILJÖ

Det operativa arbetet med arbetsmiljöfrågor ligger numera inom AVFs och FVFs mandat och ansvar. Jenny Flordal har för SVF deltagit i Sacos arbetsmiljönätverk. I ljuset av att skyddsombudet firade 100 år skickades en enkät ut till alla skyddsombud.

LÖNESTATISTIK

Under 2012 skickades enkäten på sedvanligt sätt ut via e-post till samtliga anställda förbundsmedlemmar. Enkäten kunde besvaras via länk från e-posten och från SVFs hemsida. Nytt för året var att enkäten kunde besvaras via smarta mobiler. En pappersenkät skickades senare ut till dem som inte besvarat enkäten eller inte kunde svara via webben. Svarsfrekvensen var ca 65 procent varav 18 procent svarade via mobilen.

SACO

Medlemsutveckling

2012 fortsatte förbundens medlemsökning. Vid årsskiftet bestod Sacofederationen av knappt 636 000 medlemmar, en ökning med drygt 2 000 på ett år.

Arbetsområden

Inriktningen var de huvudområden som den senaste kongressen (2009) fastställde: Saco i världen, bildning och förnyelse, lönerna, arbetsrätten, tryggheten, skatterna, cheferna, företagandet.

Ordföranderåd

Ordföranderådet består av respektive förbundsordförande samt kanslichefer. Rådet diskuterar förbundsgemensamma frågor, strategier, policies m m som ligger till grund för Sacos officiella ställningstaganden i relevanta samhällsaktuella frågor. Under 2012 hölls fyra sådana sammankomster.

Internationell verksamhet

Den internationella verksamheten koncentrerades som tidigare på nordiska och europeiska fackliga frågor. Saco samarbetar med LO och TCO då organisationerna ofta har likartade uppfattningar i många frågor. Frågorna stäms av i en gemensam kommitté, där även chefen för det fackliga kontoret i Bryssel ingår. Vid mötena fördelas också arbetsuppgifter mellan organisationerna.

Forskning och utbildning

Under 2012 präglades Sacos arbete inom utbildnings- och forskningspolitik av forsknings- och innovationspropositionen, som presenterades under hösten. Inför propositionen publicerade Saco rapporten *Den hållbara forskningspolitiken.*

Arbetsmarknad

Saco organiserar ett nätverk med representanter från förbunden som arbetar med arbetsmarknadsfrågor (Saco-arb). Under 2012 hölls flera möten då bland annat prognosfrågor, arbetsmarknads- och integrationspolitik diskuterades. Saco inbjuder olika organisationer för att hålla seminarier om aktuella frågor, däribland AEA, Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsdepartementet, Högskoleverket m fl.

Avtalspensioner och kollektivavtalade försäkringar

Flera stora utredningar var verksamma året 2012. De påverkade på olika sätt arbetet inom området avtalspensioner och kollektivavtalade försäkringar. Det handlar framför allt om Socialförsäkringsutredningen, Livförsäkringsutredningen, utredningen om implementeringen av Solvens II samt den så kallade Pensionsåldersutredningen. Under 2012 deltog Saco även i Pensionsmyndighetens projekt om framtagande av gemensamma prognosverktyg för framräkning av pensioner.

Arbetsrätten

Kontinuerliga kontakter sker med bland annat arbetsmarknadsdepartementet, särskilt angående EU-rättsliga frågor. Särskilda samråd har hållits om europeiska kommissionens förslag till ny dataskyddsförordning och om smart lagstiftning för att underlätta för små företag.

Cheferna

En ny utredartjänst med inriktning mot chef- och ledarskapsfrågor tillsattes 2012 för att intensifiera arbetet inom området. Fokus under året har varit på ett antal utåtriktade aktiviteter, främst seminarier, och på planering framåt.

KOLLEGIALT NÄTVERK

Veterinärförbundet bildade 1999 ett nätverk som bestod av åtta veterinärer som på ideell grund står till förfogande som samtalspartner, då någon behöver prata om sin situation på arbetet eller i privatlivet. Medlemmar i SVFs kollegiala nätverk 2012 var Eva von Celsing, Erik Kjellgren, Florin Gurban-Marcu och Ilmars Dreimanis. Hösten 2012 arrangerades en utbildningsdag i konflikthantering tillsammans med Sveriges Tandläkarförbund.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Nordiska ordförande-konferenser

Under 2012 hölls två nordisk-baltiska ordförandekonferenser i sammanhang med FVEs generalförsamlingar. Det första mötet hölls i Amsterdam i juni 2012 och det andra i november 2012 i Bryssel. Sveriges Veterinärförbund var värd för de nordisk-baltiska möten som hölls under 2012.

Vid vårmötet i Amsterdam diskuterades frågan om hur de nordiska länderna ska hantera frågan när FVE ger ut policydokument där det framförs åsikter i frågor som är annorlunda än de sammantagna nordiska ståndpunkterna. Det beslutades att vi gemensamt får agera mera tydligt vid generalförsamlingarna för att fortsätta att driva våra hjärtefrågor som minskad antibiotikaanvändning m m. Vidare beslutades om generösa regler för medlemmar att kvarstå som vilande medlemmar i sina hemländers förbund när de arbetar i andra nordiska länder och slutligen redogjorde Sverige för de då nya och omvälvande förändringarna inom djursjukvården i vårt land.

Under höstmötet diskuterades dag-1 kompetenser av veterinärer och faktum att dessa krav borde listas som bilaga, dessutom togs frågan upp om FVE skulle kunna representera länderna inom WVA, ett förslag som ➤

TIDSSCHEMA

för specialistutbildningsprogrammen 2013 och 2014

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP

Sjukdomar hos hund och katt

EXAMINATION 2014

Måndag 26 augusti 2013	Sista inlämningsdag för reviderade examensarbeten
Måndag 11 november 2013	Sista anmälningsdag för examination 2014
Torsdag–Fredag 6–7 februari 2014	Examination

Sjukdomar hos häst

EXAMINATION 2014

Måndag 20 augusti 2013	Sista inlämningsdag för skriftligt examensarbete
Måndag 16 december 2013	Sista anmälningsdag för examination 2014
Fredag 7 mars 2014	Examination

Övriga program

För detaljer om tider för övriga program, kontakta SVFs kansli, office@svf.se.

Vägledning för det skriftliga arbetet finns att läsa och ladda ner från www.svf.se under *Sällskapet, Specialistutbildningar – steg 1, Sidoutbildning, skriftlig arbete.*

SVS/ESK vill framhålla vikten av att det skriftliga examensarbetet som insänds är i färdigt skick enligt vägledningen. Arbete som inte uppfyller grundkraven enligt den kan komma att lämnas utan någon åtgärd. Arbetet skickas, efter handledarens godkännande, som en word-fil till office@svf.se. Handledaren ska granska, godkänna och meddela att arbetet är godkänt via e-post till samma adress.

SVS vill uppmana alla aspiranter och handledare i programmen att hålla sina e-postadresser uppdaterade hos kansliet via marianne.lundquist@svf.se.

Bevaka också SVFs hemsida för information, uppdateringar och ändringar av instruktioner gällande specialistutbildningsprogrammen.

Vid frågor om programmen, kontakta SVFs kansli via e-post marianne.lundquist@svf.se.

lyfts av de nordisk-baltiska länderna vid tidigare tillfällen. Danmark informerade om en översyn av delegerad läkemedelsbehandling som kommer att leda till beskattning av läkemedel och striktare föreskrifter när det gäller bönder som använder sig av delegerad läkemedelsbehandling. Danmark informerade även om ny antibiotikapolicy där den svenska policyn togs som exempel. Norge presenterade ett nytt elektroniskt system för registrering av läkemedelsanvändning. I Estland verkade rabiessituationen förbättras kontinuerligt, det rapporterades dock ett ökat antal av leptospirosfall.

NKVet

Sveriges representanter i NKVet (Nordisk Kommitté för Veterinärt vetenskapligt samarbete) var Anders Engvall och Arvid Uggla. NKVet arrangerade under hösten ett symposium i Uppsala om smärta, smärtupplevelse och behandling av smärta.

Federation of Veterinarians of Europe (FVE)

FVE är språkrör och viktig lobbyingorganisation vad gäller veterinära frågor på Europaplanet och är den instans som EU-politikens olika strukturer vänder sig till och är därför en betydelsefull organisation. Veterinärförbundet var representerat vid generalförsamlingen och vid de olika utskotten vid de två möten som hölls under 2012. Vidare är Karin Östensson ledamot (vicepresident) i FVEs styrelse. Under 2012 hölls vårens möte i Amsterdam och höstmötet som vanligt i Bryssel.

Aktuella frågor och verksamhet

Rapporter från årets FVE-möten presenterades i SVT. Under 2012 låg fortsatt mycket fokus på ”One health” samt antibiotika- och resistensfrågor. Vidare diskuterades ingående kompetenskrav för veterinärer och vilka ”skills and competenses” som ska krävas att en utbildningsinstans för veterinärer kan säkerställa hos de nyexaminerade kollegerna.

World Veterinary Association (WVA)

Under 2012 följde förbundet främst genom SVS sekretariat och vår International Contact Point Simone Häusler de frågor som WVA hanterat. WVA anordnar nästa världskongress i Prag i september 2013.

INFORMATIONSVERKSAMHETEN

Svensk Veterinärtidning

Svensk Veterinärtidning (SVT) är medlemstidning för Sveriges Veterinärförbund. Upplagan (TS Fackpress) var under 2012 3 300 exemplar. Tidningen är den viktigaste informationskällan om förbundsverksamheten för veterinärförbundets medlemmar. En stor del av materialet är av vetenskaplig karaktär med praktisk inriktning, och tidningen spelar därför en viktig roll i efterutbildningen av veterinärer.

Under 2012 var Johan Beck-Friis chefredaktör och ansvarig utgivare, med Christina Arosenius och Lisa Hernblad Tevell som biträdande redaktörer. Under hela året arbetade Suzanne Fredriksson som journalist vid tidningen på 60 procents tjänst. Brita Trybom hade en heltidstjänst som sekreterare vid redaktionen, främst som ansvarig för annonser och annonsörskontakter. Birgitta Ahlkvist hade uppdrag som korrekturläsare motsvarande 35 procents tjänst. Prenumerationsregistret handlades av Karin Henriksson.

Material till tidningen inkom under året i stor mängd, såväl vetenskapliga artiklar som reseberättelser, insändare etc. Under 2012 publicerade SVT bland annat en temaserie med artiklar kring forskning om ärftliga sjukdomar hos hund. Tidningens layout från 2003 vidareutvecklades under 2012. Layoutuppdraget sköttes under hela året av Exponera. Samarbetet med chefredaktörerna för de andra nordiska veterinärtidningarna upprätthölls också. Ett redaktörsmöte hölls i Helsingfors i maj, och de fyra nordiska redaktörerna höll ett gemensamt föredrag på det internationella mötet för IAVE (International Association of Veterinary Editors) i Tallin den 8 juni.

Det samarbetsavtal som 1997 knöts mellan SVT och annonsförsäljningsfirman Annonshuset AB löpte vidare under 2012. Liksom tidigare resulterade arbetet i ett ekonomiskt överskott för tidningen.

Volym 64 av Svensk Veterinärtidning utkom med 15 ordinarie nummer, varav ett dubbelnummer. Antalet trycksidor var 904.

Hemsidan

SVF-sidan används både för att föra fram förbundets åsikter externt och för direktinformation till förbundets medlemmar i ärenden som kräver snabb publicering. Föregående års framgångsrika interaktiva verksamhet fortsatte, med elektroniskt ifyllande av lönestatistik och röstning i SVFs personval via hemsidan. Under 2012 hade hemsidan ca 350 unika besökare varje dag under arbetsdagar eller i genomsnitt drygt 420 besök/dag.

Huvudansvarig för utformningen av hemsidan och för driften var under 2012 Johan Beck-Friis.

Informationsmöten för studenter

Förbundet genomförde ett flertal informationsmöten och undervisningsmoment för ordinarie veterinärstudenter och TUVE-studerande vid SLU. En samlad information gavs till den avgående sjätte årskursen i januari. Företrädare för förbundet deltog också vid flera diskussionskvällar anordnade av studentkåren VMF.

Övrig informationsverksamhet

Förbundet hade via förbundsordföranden, informationschefen och utskick av pressmeddelanden ett stort antal mediekontakter i olika frågor under året. Namnet ”Sveriges Veterinärförbund” nämndes i närmare 100 externa artiklar eller nyhetsinslag i riks- och lokalmedia under 2012, enligt förbundets mediestatistiktjänst Meltwater News.

PERMANENTA RÅD OCH NÄMNDER

Beträffande verksamheten i Etikrådet, Rådet för veterinärhistorisk och biografisk forskning, Redaktionskommittén och Djurskyddskommittén hänvisas till särskilda årsberättelser som kan rekvireras från veterinärförbundets kansli.

FÖRBUNDETS EKONOMISKA FÖRVALTNING

Sammanfattande kommentar

Förbundets ekonomi är i god ordning. SVFs ekonomi utgörs av tre huvuddelar: Allmänna kassan/SVS, Stödfonden samt Fastighetsförvaltningen. Det är enheternas sammanlagda resultat och ställning som redovisas i resultat- och balansräkningen.

Resultaträkningen

2012 års resultat är ett underskott på 2,6 miljoner kr, att jämföra med det budgeterade underskottet på 1,79 miljoner kr. Att resultatet är sämre än budget beror främst på att kostnaderna för styrelse och arbetsutskott varit högre än budgeterat, att sociala avgifterna och då främst pensionskostnaderna för kanslipersonalen inklusive ordförande varit högre än budgeterat och att annonsintäkterna i Svensk Veterinärtidning varit lägre än budgeterat.

Balansräkningen

Av förbundets totala tillgångar på 28 miljoner kr är 8,45 miljoner kr eget kapital och soliditeten är alltså 30 procent, vilket är acceptabelt.

SVFs resultat och ställning för 2012 framgår av resultat- och balansräkningen med tilläggsupplysningar, vilka förbundets medlemmar kan rekvirera från förbundskansliet.

Kapitalförvaltningen

Kapitalförvaltningen sköts av två externa förvaltare, Catella och DNB, (Den Norske Bank). Det totalt förvaltade kapitalet är ungefärligt jämnt fördelat på dessa två. Catella förvaltar Enskilda pensionsfonden, Agrias Understödsfond samt del av Allmänna Kassan. DNB förvaltar Understödsfonden, Stödfonden och del av Allmänna Kassan. Förbundsordföranden och kanslichefen har regelbundna möten med båda aktörerna och det genomförs 5–7 möten per år med varje förvaltare. Styrelsen har tillsammans med förvaltarna lagt upp långsiktiga strategier för hur förvaltningen ska bedrivas så att förbundet uppnår en stabil och bra avkastning över tid.

Stiftelser som förvaltas av SVF

Förbundet förvaltar ett antal stiftelser. Dessa tillgångar tillhör inte SVF och kan således inte användas i driften av förbundet. Stiftelserna har separata redovisningar. De återfinns därför inte i denna årsredovisning.

Understödsfonden är en gemensam förvaltning av 17 olika stiftelser. Dessa delar ut understöd till veterinärer och anhöriga till veterinärer samt till forskning.

Enskilda pensionsfonden, eller Herofonden, utbetalar pension till dem som är med.

Agria Försäkringsbolags understödsfond för veterinärer delar ut understöd till veterinärer och anhöriga till veterinärer.

Styrelsebeslut

Styrelsen beslutade att förbundets ekonomi ska vara i balans senast den 31 december 2014. Det innebär att styrelsen kommer att genomföra ett besparingsprogram där förbundets arbete ska anpassas till de ekonomiska förutsättningarna, av styrelsen beslutade mål för verksamhet och andra behov. Styrelsen kommer vidare under 2013 att besluta om en rekonstruktionsplan avseende verksamheten i enlighet med den i besparingsprogrammet angivna ekonomiska ramen. ■

Verksamhetsberättelse för Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap 2012

Verksamhetsberättelsen för Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap 2012 presenteras här i förkortad form.

KOLLEGIET

Sveriges Veterinärmedicinska Sällskaps (SVS) kollegium hade under året följande sammansättning: Per Jonsson (ordförande), Torkel Ekman (vice ordförande), Håkan Landin (husdjurssektionen), Lena Malmgren (hästsektionen), Olle Rydell (sektionen för veterinär folkhälsa), Ulrika Windahl (smådjurssektionen), Patricia Hedenqvist (försöksdjurssektionen).

Kollegiet samlades under året sex gånger, varav ett möte tillsammans med förbundsstyrelsen och ett möte tillsammans med sektionernas utbildningsansvariga för att starta upp planeringen av årets kongress.

ADMINISTRATION

SVS centrala administrativa funktion är placerad på veterinärförbundets kansli och består av generalsekreterare, bitr generalsekreterare och en assistent på deltid. Christina Arosenius var sällskapets generalsekreterare under början av 2012 och i september övertogs tjänsten av Lisa Hernblad Tevell. I augusti 2012 började Simone Häusler tjänsten som biträdande generalsekreterare. Assistent på deltid var Marianne Lundquist.

SVS arbetsområden dominerades under året av specialistutbildningsprogrammen och av förberedelse och genomförande av Veterinärkongressen samt uppdatering av SVS del av förbundets hemsida.

MEDLEMMAR

Samtliga medlemmar i Sveriges Veterinärförbund är automatiskt även medlemmar i SVS.

SVS består av fem sektioner: husdjurssektionen (250 medlemmar), hästsektionen (447 medlemmar), sektionen för veterinär folkhälsa (110 medlemmar), smådjurssektionen (550 medlemmar) och försöksdjurssektionen (54 medlemmar). Medlemskap i en eller flera sektioner är frivilligt och en SVS-medlem kan vara medlem i mer än en sektion.

SEKTIONEN FÖR VETERINÄR FOLKHÄLSA

Under 2012, sektionens andra verksamhetsår, låg fokus på vidareutbildning. Detta manifesterades genom ett välbesökt program vid årets Veterinärkongress samt en omfattande revidering och förnyelse av förslaget till utbildningsplan för specialistkompetens i veterinär folkhälsa. Styrelsen drog under året tillbaka liggande förslag till utbildningsplan för specialistkompetens och lämnade in ett nytt förslag på utbildningsplan till SVS. Styrelsen besvarade via Sveriges Veterinärförbund även en rad remisser.

HÄSTSEKTIONEN

Fokus för hästsektionens arbete under 2012 låg på vidareutbildning av hästveterinärer och att arbeta med aktuella frågeställningar, såsom antibiotikapolicyn, framtagning av normer för behandling och besiktning av häst. I den sistnämnda frågan tog sektionen fram en besiktningsmanual. Under året arrangerade sektionen det vetenskapliga hästprogrammet vid Veterinärkongressen. Temat var ”akut hästsjukvård i fält”. En arbetsgrupp bildades som ska göra en revidering av specialistutbildningen steg 1 för häst. Styrelsen besvarade via SVF även en rad remisser.

HUSDJURSSEKTIONEN

Husdjurssektionens styrelse ägnade mycket tid åt programmet inför Veterinärkongressen i november. Arbete pågick dessutom med den nya antibiotikapolicyn för produktionsdjur samt en översättning till engelska eftersom intresset från utlandet har varit stort. Styrelsen besvarade via SVF även en rad remisser.

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN

Under 2012 anordnade försöksdjurssektionen en kursdag med föreläsare från Karolinska Institutet, Umeå Universitet och SLU på temat ”New imaging techniques, with special reference to laboratory animals” på Karolinska Institutet. Styrelsen besvarade via SVF även en rad remisser.

SMÅDJURSSEKTIONEN

Sektionen nominerade ett flertal personer till olika kommittéer och nämnder bland annat till Agrias skadeprövningsnämnd, ansvarsnämnden och sektionens normgrupp. Sektionen var representerad i både FECAVA och WSAVA. Sektionen drev Working Group on Hygiene och Use of Antimicrobials in Veterinary Practice inom FECAVA. Mycket tid ägnades åt årets Veterinärkongressprogram med tema Respirationssjukdomar och det mer avancerade parallella programmet. Programmet innehöll bland annat information från Normgruppen och Vårdhundsprojektet samt en paneldebatt om de nya ägarformerna för svenska djursjukhus. Till kongressen hade en broschyr tagits fram liksom USB-minne med SVS antibiotikapolicy.

På sektionens hemsida (www.ssava.se) hölls medlemmarna kontinuerligt uppdaterade via en blogg och sektionen finns även på Facebook (veterinärmedicin smådjur). Utskick till medlemmarna med viktig information gjordes via e-post. Styrelsen besvarade via SVF även en rad remisser.

SPECIALISTKOMPETENS

SVS hade två möten med Jordbruksverket för att diskutera hur samarbetet kring utbildningsprogrammen ska se ut. Ansvaret att rekommendera vilka kurser som ska få tillgodoräknas i programmen har överförts från SJV till SVS under året, rutiner för detta har utformats och ansvaras på kansliet av bitr generalsekreteraren.

Då ansvarsområdena mellan Jordbruksverket och SVS varit oklara och med det faktum att specialistutbildningarna vuxit kraftigt i omfattning har det löpande arbetet på kanslinivå blivit mer omfattande. Förbundsstyrelsen tog under hösten beslut om att prioritera en översyn av hur arbetet med specialistutbildningsprogrammen kan skötas effektivare.

SPECIALISTKOMPETENS – STEG 1

Specialistkompetens i sjukdomar hos hund och katt

I dag finns det ca 380 veterinärer med specialistkompetens i sjukdomar hos hund och katt. Inom utbildningsprogrammet finns det ca 180 aspiranter registrerade på 36 utbildningsplatser med ca 120 handledare.

Examinations- och styrkommittén för specialistutbildning rörande sjukdomar hos hund och katt (ESK-hund och katt) bestod under året av Elisabet Ellström (ordförande), Ole Frykman, Lotta Möller, Gustaf Svensson, Cecilia Rohdin och Emma Strage. Sekreterare i ESK-hund och katt var generalsekreteraren.

I februari anordnades den årliga examinationen där 23 aspiranter examinerades varav 13 med godkänt resultat. Under året granskades 36 examensarbeten i en första granskningsomgång och 29 av dem granskades om i en andra omgång. Generalsekreteraren tog fram nya rutiner för granskningsprocessen under året, som lagts ut på hemsidan. Nya rutiner och instruktioner för granskare togs också fram, totalt har 21 granskare varit involverade. ESK-hund och katt sammanträdde åtta gånger under året, oftast i form av telefonmöten.

En arbetsgrupp bestående av Lisa Hernblad Tevell (sammankallande), Lennart Granström, Anna Tidholm, Elisabet Ellström, Maria Karlsson, Lotta Möller och Per Jonsson arbetade fram en revidering av utbildningsplan, utbildningsplanens bilaga 1 – ”Specificerade kunskapskrav” samt bilaga 7 – ”Villkor för utbildningsplats”. Utkasten blev föremål för diskussioner och var vid årsskiftet ännu inte beslutade. Där det är möjligt ska ramar och administrativa rutiner vara likriktade inom de olika utbildningsprogrammen.

Specialistkompetens i sjukdomar hos häst

Vid årsskiftet 2012/2013 fanns det ca 110 veterinärer med specialistkompetens i sjukdomar hos häst. Inom specialistutbildningsprogrammet finns ca 40 aspiranter registrerade på 14 utbildningsplatser med ca 30 handledare.

Examinations- och styrkommittén för specialistutbildning i sjukdomar hos häst (ESK-häst) bestod av Hans Näslund (ordförande), David Weck- ➤

ner, Miia Riihimäki och Dylan Gorvy. Hans Näslund efterträddes under året av Flemming Winberg och Miia Riihimäki utsågs till ordförande. Sekreterare i ESK-häst är generalsekreteraren.

ESK-häst sammanträdde fyra gånger under året. I mars examinerades sex aspiranter, varav fyra med godkänt resultat. Ett skriftligt arbete granskades under året.

Specialistutbildning i sjukdomar hos gris

ESK-gris bestod av Claes Fellström (ordförande), Monika Löfstedt och Per Wallgren. Det finns 29 veterinärer med specialistkompetens i sjukdomar hos gris. Inga aspiranter finns anmälda att ingå i utbildningsprogrammet.

Specialistutbildning i sjukdomar hos nötkreatur

ESK-nöt utgjordes av Hans Gustafsson (ordförande), Renée Båge, Lena Stengärde och Kerstin Vikman. Det finns 47 veterinärer med specialistkompetens i sjukdomar hos nötkreatur. En aspirant examinerades med godkänt resultat och en ny aspirant tillkom under året.

En arbetsgrupp med Emma Hurri som sammankallande har arbetat med ett reviderat utbildningsprogram.

Specialistutbildning i livsmedelshygien

ESK-livsmedel utgjordes av Marie-Louise Danielsson-Tham (ordförande), Henrik Ericsson, Christian Berking och Per Kvarnfors. Det finns 26 veterinärer med specialistkompetens i livsmedelshygien. Två aspiranter finns i utbildningsprogrammet. Programmet kommer troligtvis att ersättas med ett nytt program benämnt specialistkompetens i veterinär folkhälsa.

SPECIALISERING INOM SPECIFIKA ÄMNESOMRÅDEN, HUND OCH KATT – STEG 2

Utbildning till specialist i specifika ämnesområden finns inom området hund och katt och går ofta under beteckningen steg 2. ÖSK (Övergripande styrkommitté) har representanter för samtliga åtta ämnesområden, följande har ingått i kommittén:

Kerstin Bergvall (dermatologi, ordförande), Kerstin Hansson (bilddiagnostik), Lotta Möller (internmedicin), Anna Tidholm (kardiologi), Fredrik Danielsson (kirurgi), Eva Axnér (reproduktion), Titti Sjödahl-Essén (oftalmologi) och Ann Pettersson (odontologi). Gruppen genomförde ett möte i december där man gick igenom specifika frågor från olika aspiranter i programmen, avgifter m m. Det diskuterades även förbättringar av program, information och hemsida.

24 personer är engagerade i de åtta ESK-grupperna för steg 2. Det finns totalt ca 70 specialister inom specifika ämnesområden, varav två ansökt om sin titel efter godkänd examination. Ett 30-tal aspiranter har antagits till de olika utbildningsprogrammen.

SAMNORDISK UTBILDNING I DIAGNOSTIK AV ÄRFTLIGA ÖGONSJUKDOMAR

Den gemensamma nordiska kommittén (Nordic Eye Examination Committee, NEEC) har utgjorts av Ernst-Otto Ropstad (Norge) ordförande, Lena Karlstam (Sverige), Claus Bundgaard Nielsen (Danmark), Elina Pietelä (Finland) och Dagny Spanne Kjaer (Norge).

Det finns 36 veterinärer med speciell kompetens att påvisa ärftliga ögonsjukdomar hos hund och katt registrerade och ca 38 veterinärer registrerade som aspiranter i programmet i Sverige. Ingen svensk deltog i 2012 års examination.

SVS-PROJEKT

SVS initiativärenden bytte under året namn till SVS-projekt för att tydliggöra att det handlar om avgränsade utredningar, rapporter eller policys som utförs av tillfälliga och särskilt utvalda arbetsgrupper. Mycket arbete sker på ideell basis, något som värderas högt av SVS.

Under 2012 pågick eller initierades följande SVS-projekt:

Alternativmedicin för djur

Detta initiativärende påbörjades under 2009 och sammankallande är Anna Bergh. Målsättningen är att sammanställa en informationsskrift om alternativmedicin för djur riktad till Sveriges veterinärkår. Det ska innehålla definitioner, information om placebo och lagstiftning som reglerar behandling av djur. En gruppering av olika alternativmedicinska metoder ska vara till hjälp för veterinärerna när de ska bedöma metoderna och diskutera dem med utövare och djurägare. Rapporten planeras vara klar under 2013.

Riktlinjer för hantering och behandling av hundar och katter med speciella resistensfenotyper av bakterier

Syftet är att ta fram rutiner för att hantera misstänkt miljösmitta och motverka spridning av multiresistenta bakterier inom djursjukvården. Arbetet beräknas vara klart 2013.

Kvalitetssäkring av klinisk kemisk och bakteriologisk provtagning vid djursjukhus och kliniker

Projektet startades under 2012 med syfte att ta fram en handledning för provtagning och kvalitetskontroll som enkelt går att använda på landets kliniker och djursjukhus. Arbetet pågår även 2013.

Antibiotokapolicy nötkreatur

Arbetet pågick under 2012 och in i 2013, även översättning och informationsmaterial ingår i projektet som inbegriper både stora och små idisslare.

Antibiotikapolicy häst

Projektet pågick under 2012 och beräknas vara klart 2013.

VETERINÄRKONGRESSEN

Under året ansvarade kollegiet tillsammans med de utbildningsansvariga i respektive sektion för planeringen av programmet vid Veterinärkongressen. Kollegiets vice ordförande har enligt tradition ett särskilt ansvar för SVS efterutbildningsfrågor och för plenarsessionen vid Veterinärkongressen. Denna post innehades under året av Torkel Ekman. De utbildningsansvariga i SVS sektioner var Malin Åberg (husdjurssektionen), Karin Holm (hästsektionen), Erika Chenais (veterinär folkhälsa), Anne Halldén Waldemarson och Veronica Rondahl (försöksdjurssektionen) samt Tove Fall (smådjurssektionen). Bitr generalsekreteraren och SVS-assistenten ansvarar gemensamt för genomförandet av kongressen.

Veterinärkongressen 2012 med strax över 800 deltagare arrangerades på SLU i Uppsala. Enligt den mångåriga traditionen öppnades kongressen med en välbesökt plenarsession, som hade huvudtemat ”Kommunikation”.

Sektionen för veterinär folkhälsa hade en tvådagars session om smittspridning via vatten. Husdjurssymposiet hade kommunikation i praktiken samt klinisk forskning, smittskydd och koveterinärens nya förutsättning som rubriker. Hästsymposiet fokuserade på akut hästsjukvård i fält. Smådjurssymposiets tema var respirationssjukdomar hos hund och katt under båda kongressdagarna. Smådjurssektionens parallellsymposium under fredagen hade mer avancerade föreläsningar om respirationssjukdomar och olika aktuella frågor. Försöksdjurssektionens ämne var försöksdjurens roll i mänsklig cancerforskning.

Samtliga sektioners program kunde tillgodoräknas som kurs bland annat för specialistutbildningarnas steg 1. Kongresskompendiet kunde medlemmarna i år kostnadsfritt ladda ner från SVFs hemsida. Besökarna hade på torsdagskvällen möjligheten att delta i ett mingel där såväl veterinärförbundet som utställarna bjöd på dryck och tilltugg.

INTERNATIONELLA KONTAKTER FVE

Bitr generalsekreteraren är svensk kontaktperson för SVF i FVE (Federation of Veterinarians of Europe), vilket innebär att vara ansvarig för planering av förbundets aktiviteter inom FVE och Nordic Baltic Group (de nordiska och baltiska veterinärförbundens samarbete i FVE-frågor).

Nordiska fortbildningsgruppen

SVS deltog genom generalsekreteraren i två möten under året med den nordiska fortbildningsgruppen, ett möte i Köpenhamn i juni och ett i Oslo i september.

REMISSER

Sällskapets sektioner deltog under året i förbundets remissarbete. Detta arbete är viktigt och tidskrävande. De behandlade remisserna finns redovisade på SVFs hemsida.

ÖVRIGT

SVS deltog i årets information till veterinärstudenterna i sjätte årskursen genom Torkel Ekman. SVS representerades i samrådsmöten med andra organisationer, bland annat med branschorganisationen Svensk Djursjukvård och med Apotekarsocieteten. SVS var också representerat i Jordbruksverkets projekt Sibylla, en utredning om behov av djurhälsopersonal inom den framtida svenska djursjukvården.

EKONOMISK FÖRVALTNING

Genom beslut i 1989 års SVF-fullmäktige har SVS ingen egen ekonomisk förvaltning. Enligt ett särskilt beslut i 1990 års fullmäktige reserverades dock det egna kapitalet vid omorganisationen (466 412 kronor) att disponeras av SVS för initiativärenden och efterutbildningsaktiviteter. Beslut om användande av dessa medel tas av SVS kollegium. Den 1 januari 2012 återstod 180 331 kronor av dessa medel. Under 2012 användes inga sådana medel.

Per Jonsson, ordförande
Torkel Ekman, vice ordförande
Erika Chenais
Veronica Rondahl
Håkan Landin
Lena Malmgren
Ulrika Windahl
Lisa Hernblad Tevell, generalsekreterare

Kontrollprogram möjliga mot BRSV och BCoV hos kor

Veterinär Mehdi Bidokhti, Institutionen för kliniska vetenskaper (KV), SLU, försvarade fredagen den 24 maj sin avhandling för veterinärmedicine doktorsexamen med titeln: ”Epidemiology and molecular tracing of bovine coronavirus and bovine respiratory syncytial virus infections in cattle herds”. Opponent var professor Torleiv Loken, Department of Production Animal Clinical Sciences, Norges veterinærhøgskole, Oslo.

Foto: Stefan Alenius

BRSV och BCoV hos nötkreatur går att bekämpa om man inför ett kontrollprogram, visar resultaten av Mehdi Bidokhtis avhandling.

disputationer

Bovint coronavirus (BCoV) och bovint respiratoriskt syncytialt virus (BRSV) är två mycket smittsamma virus som orsakar sjukdom i andningsorganen hos nötkreatur över hela världen. Virusen banar också väg för bakteriella lunginflammationer som måste behandlas med antibiotika för att kor och kalvar inte ska bli svårt sjuka eller dö. BCoV är även en vanlig orsak till diarré hos nötkreatur i alla åldrar.

Mehdi Bidokhti har i sin avhandling undersökt förutsättningarna för att skapa en effektiv framtida kontroll av dessa sjukdomar i Sverige. En vanlig uppfattning har varit att det inte går att förhindra smittspridning mellan besättningar, och att det är bra med upprepade infektioner för att upprätthålla djurens immunitet. Samtidigt finns det mjölkkobesättningar som tack vare bra smittskyddsrutiner och en medveten hållning har hållit sig fria från BCoV- och BRSV-infektioner i åratal.

I en studie undersöktes förekomsten av antikroppar mot BCoV och BRSV i 20 konventionella och 20 ekologiska mjölkkobesättningar i sydöstra Sverige. De ekologiska besättningarna hade färre infektioner än de konventionella, sannolikt beroende på färre djurinköp och mindre antal indirekta kontakter med andra besättningar. I två av de ekologiska besättningarna var samtliga kor negativa mot BRSV, vilket bekräftar att besättningar kan vara fria från detta virus under lång tid. Antikroppsstudierna tyder också på att en BRSV-smitta som får fäste i en besättning sprider sig snabbt till alla mottagliga djur.

För att få bättre kunskap om hur virusen sprids mellan besättningar, regioner och länder gjordes DNA-undersökningar av virus från smittade besättningar i olika delar av landet. De virusgenotyper som hittades visade sig vara lika varandra, vilket tyder på att Sverige har ”egna stammar” av BCoV och BRSV som cirkulerat bland svenska nötkreatur under lång tid. Undantaget var en avvikande BRSV-genotyp i Skåne som var mycket lik en som tidigare påvisats i Danmark.

Mehdi Bidokhti med kolleger är övertygade om att det går att bygga upp mjölkkobesättningar som är fria från både BRSV och BCoV. Vad som behövs är ett kontrollprogram baserat på ett stärkt smittskydd och regelbundna undersökningar av besättningarnas BRSV- och BCoV-status, genom analys av samlingsprover av mjölk från förstakalvare och/eller tankmjölksprover. Ett kontrollprogram skulle dessutom ytterligare begränsa användningen av antibiotika i svenska nötkreatursbesättningar och därmed minska risker för uppkomst av resistenta bakterier. ■

Förebyggande och kontroll av MRSA på hästsjukhus i Sverige

Veterinär Karin Bergström, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa (HMH), SLU, försvarade onsdagen den 5 juni sin avhandling för veterinärmedicine doktorsexamen med titeln: "Prevention and control of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* in equine hospitals in Sweden". Opponent var VMD Engeline van Duijkeren, The Netherlands National Institute for Public Health and Environment, Bilthoven, Nederländerna.

disputationer

Bakterier som är motståndskraftiga mot antibiotika är ett allvarligt hot mot människor och djur. Meticillinresistent *Staphylococcus aureus*, eller MRSA, som rapporterades första gången 1961 är ett sådant exempel. MRSA som ger svårbehandlade infektioner har vuxit till ett stort problem inom sjukvården. Vårdhygien har kommit att spela en viktig roll för att hindra spridning av resistenta bakterier som t ex MRSA inom vården. Det innefattar bland annat regler för arbetskläder, rengöring och desinfektion av händer och användande av skyddshandskar.

Sommaren 2008 påvisades för första gången MRSA-infektioner hos hästar i Sverige. Händelsen ledde till ett ökat intresse för att bekämpa MRSA inom hästsjukvård. MRSA smittar också mellan människa och djur och förutom en risk för hästarna är det en arbetsmiljöfråga på hästsjukhus.

Doktorandprojektet startades med syfte att öka kunskapen om hur MRSA kan förebyggas och kontrolleras på svenska hästsjukhus.

Miljön på ett hästsjukhus medför utmaningar och Karin Bergströms avhandling visade att en anpassning av gängse hygienrutiner krävdes.

Bakterieidentifiering

I den första studien visade molekylärbiologiska analyser av bakterieisolat från infekterade hästar att alla infekterats av samma MRSA-stam. Ett utbrott kunde konstateras. Isolaten tillhör en MRSA-grupp som kallas CC398. Den typen kopplas till livsmedelsproducerande djur och har även hittats hos hästar i övriga Europa. Det var dock första gången som MRSA CC398 orsakade infektion hos djur i Sverige. En viktig observation var att ytliga sårinfektioner som de flesta hästar drabbades av läkte utan antibiotikabehandling. Utbrottet underströk vikten av infektionsförebyggande åtgärder också på hästsjukhus.

Lämpliga provtagningsställen

Två viktiga frågor i den andra studien var: Bär hästar på MRSA även efter en infektion? Vilket ställe på kroppen ska provtas för att säkrast visa om en häst bär på MRSA? För att utreda det följdes alla tillgängliga MRSA-infekterade hästar med provtagning i ett till två år efter att infektionen läkt. Fem ställen på kroppen provtogs vid minst sju tillfällen. Alla hästar blev MRSA-negativa med tiden (median=143). Näsborrarna var det klart säkraste provtagningsstället för att påvisa MRSA hos de undersökta hästarna. Resultaten stämmer överens med vad andra forskare har visat.

Förebyggande åtgärder

I avhandlingens tredje studie redogörs för åtgärder som utfördes på utbrottssjukhuset för att förhindra att hästar smittades av MRSA. Samverkan mellan sjukhuset, vårdhygienisk expertis från humanmedicin och myndigheter bidrog till utvecklingen av ett infektionskontrollprogram. Miljön på ett hästsjukhus medför dock utmaningar och gjorde att en anpassning av vissa hygienrutiner krävdes. Fortsatta studier om hur miljön kan anpassas, t ex ytmaterial som passar för hästar och är lätta att desinficera, behövs för att vidareutveckla infektionskontroll inom hästsjukvård.

Provtagning av miljön för att påvisa MRSA gjordes också. Positiva prov från tagställen där endast människor hade tillträde visade brister i följsamhet till handhygien. Vidare byttes t ex krubbor och vattenkoppar som var svåra att rengöra mot sanerbara hinkar eftersom MRSA hittades i prov från sådan inredning. Miljöprovtagning ska dock tolkas med försiktighet, negativa fynd innebär inte att miljön är fri från MRSA.

Vårdhygienrutiner

Vårdhygienen undersöktes på tre svenska hästsjukhus i den sista studien. Det gjordes genom att observera hur hygienrutiner följdes och genom mätning av inköp av handdesinfektionsmedel relaterat till antalet patienter. Observationer visade att rutiner som reglerade arbetsklädsel och personligt uppträdande (inga ringar, armbandsklockor, långt hår uppsatt m m) åtföljdes exemplariskt. Följsamheten gällande rutiner för handhygien och engångshandskar var något sämre. Praktiska skäl, okunskap och hög arbetsbelastning uttrycktes som orsaker.

Ett mått som visar på följsamhet till rutiner över tid och som var lätt för sjukhusen att ta fram var inköpssiffrorna. Det kan vara ett lämpligt mått att börja med när ett infektionskontrollprogram ska införas. Övervakning av följsamhet liksom registrering av vårdrelaterade infektioner behövs för att kunna veta om insatta åtgärder fungerar och för att upptäcka t ex utbrott i tidigt skede. Studierna visade bland annat att underhåll av ett infektionskontrollprogram kräver fortlöpande arbete med revisioner, utbildning och övervakning. Sjukhusledningar måste stötta genom att tillsätta resurser och genom aktivt engagemang. Införande av infektionsförebyggande och kontrollerande åtgärder är ett självklart ansvar som åligger hästsjukhus då MRSA berör både patientsäkerhet och arbetsmiljö. ■

SVFs och Agrias understödsfonder

Medel ur förbundets understödsfond och Agrias understödsfond för veterinärer utdelas i form av understöd till hjälpbehövande veterinärer och deras efterlevande.

Ansökningsblankett och närmare upplysningar kan erhållas av förbundskansliet, tel 08-545 558 20, e-post office@svf.se.

Skriftlig ansökan skickas till Sveriges Veterinärförbund, Box 12 709, 112 94 Stockholm.

Kollegiala nätverket – veterinärer stödjer veterinärer

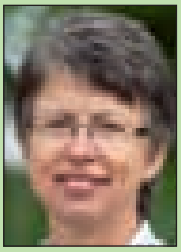

Eva von Celsing
Eskilstuna
Tel: 016–292 93
Mobil: 070-624 92 93
E-post: hvarsta.vet@telia.com

Eva har specialistkompetens i hundens och kattens sjukdomar. Hon har varit anställd vid Djursjukhuset i Strömsholm under åtta år, varit zooveterinär på deltid under två år och är nu privatpraktiserande smådjursveterinär utanför Eskilstuna sedan 17 år tillbaka. Hon föder också upp strävhåriga taxar och är även styrelsemedlem i Svenska Taxklubben.

Ilmars Dreimanis
Laholm
Tel: 0430–600 72
Mobil: 0730–60 10 08
E-post: imsestina@hotmail.com

Ilmars har större delen av sitt yrkesverksamma liv arbetat som distriktsveterinär. Numera är han privatpraktiserande med inriktning på animalieproduktionens djur. Han har varit fackligt aktiv inom Distriktsveterinärföreningen, varit ledamot i SVFs styrelse och är fortfarande verksam i flera av SVFs nämnder och fonder.

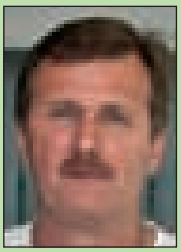

Florin Gurban-Marcu
Höör
Tel: 0413–219 00
Mobil: 073–349 79 98
E-post: florin.gurban@telia.com

Florin kom till Sverige 1989 från Rumänien och blev klar med sin TUVE-utbildning 2002. Han arbetade åtta år som ”privatdistriktare” i Högby och driver sedan 2011 privat smådjursklinik i Höör tillsammans med sin son.

Erik Kjellgren
Arboga
Tel: 0589–169 78
Tel: 0589–192 80
E-post: kjellgren.erik@gmail.com

Erik är smådjursveterinär med tyngdpunkt på oftalmologi och driver som egen företagare Arboga djurklinik. Erik har varit chef i 17 år och har lång erfarenhet från facklig verksamhet, bland annat som ordförande och styrelseledamot i SVF. Han har också suttit med i Veterinära Ansvarsnämnden. På fritiden är natur och segling hans passioner. Körsång och kultur i alla former gillas också.

Medlemmarna i kollegiala nätverket lyssnar och ger stöd efter bästa förmåga. Du behöver inte vara medlem för att ta kontakt och du garanteras sekretess och kan också välja att vara anonym. Samtalsämnet är fritt. Vanligt är att veterinärer vänder sig till nätverket i frågor som rör till exempel ohälsa, stress, privata problem och kriser, alkohol- eller missbruksproblematik, utbrändhet, mobbning, hot eller anmälan till Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård.

Kollegiala nätverket är ett självständigt nätverk bestående av veterinärer som på ideell grund står till förfogande för kolleger som behöver en samtalspartner. Sveriges Veterinärförbund har initierat verksamheten och stödjer nätverket med återkommande utbildning.

Beviljad semester kan oftast inte tas tillbaka

Om en anställd har beviljats semester kan den vanligtvis inte tas tillbaka, men det finns undantag. AFVs ordförande reder ut begreppen och tipsar även om hur man agerar om man blir sjuk under sin semester.

FRÅGA

Jag har ansökt om semester i god tid enligt överenskommelsen på min arbetsplats. Min chef har också beviljat den och jag har beställt en resa. Det är fem dagar kvar tills min semester börjar och en av kollegerna som skulle jobbat har blivit sjuk.

Kan min chef neka mig min beviljade semester? Om jag skulle bli sjuk på min semester (det hoppas jag verkligen inte), ska jag ta sjukledigt då eller fortsätta semestern?

SVAR

Ja och Nej. Man ska kunna lita på att beviljad semester gäller så att man kan boka en resa eller göra upp andra planer. Senast två månader före semestern har man rätt att få besked om den är beviljad eller inte. Det händer dock någon enstaka gång att en arbetsgivare på grund av oförutsedda händelser såsom sjukdom eller dylikt tvingas ta tillbaka beviljad semester.

Huvudregeln är att beviljad semester inte kan tas tillbaka. Om arbetsgivaren gör det ändå blir arbetsgivaren skyldig att betala ersättning både för ekonomisk skada (kostnaden för resan i det här fallet) och eventuellt för den kränkning arbetstagaren har utsatts för. Det är tyvärr inga stora summor det handlar om. Men kostnader för resor eller liknande som inte kan avbokas ska ersättas till 100 procent.

Oturen kan vara framme och man kan bli sjuk även under semestern. Semestern är till för avkoppling och rekreation men inte för att ligga i sängen med hög feber. Tanken är att man ska kunna återhämta sig och samla kraft inför jobbet under nästa år.

Enligt semesterlagen har en anställd rätt att avbryta sin semester om han/hon blir sjuk. Anmälan ska göras omedelbart eller senast när man kommer tillbaka från semestern. Man har rätt att begära ersättningssemester, dvs att de dagar mar var sjuk ska räknas som sjukfrånvaro och inte som semester. Detta gäller hela sjukdagar, man får inte räkna del av sjukdag. Om man anmäler att man är sjuk och därmed följer de vanliga reglerna för sjukskrivning får man karensdag och sjuklön. Därmed byts semesterledigheten ut mot sjukledighet. Arbetsgivaren kan begära läkarintyg som styrker att man varit sjuk.

Som anställd har man sedan möjlighet att ta ut sina semesterdagar i ett sammanhang vid något annat tillfälle. Har semesterlönen redan betalats ut är ersättningssemestern obetald ledighet.

FREDRIKE RITTER
ordförande, AVF

Kurs för veterinärer och leg sjukgymnaster
Sportskador på hund och dess rehabilitering
27–28 september 2013 i Göteborg

Föreläsare: Darryl Millis DVM, MS, CCRP, ACVMSR
Deborah Gross DPT, MSPT, Diplomat ABPTS, CCRP

Plats: Radison Blu Scandinavia Hotel, Södra Hamngatan 59, Göteborg
Hotellrum finns förbokade t o m den 27 augusti.

Kursavgift: 7 200:– exkl moms, betalas in till PG 308675-8.
Ange ”Rehabkurs” på inbetalningen.

Anmälan till: josefine.klang@vastradjursjukhuset.se.
Meddela om ev allergier eller specialkost.
Anmälan och kursinbetalning
senast den 27 augusti.

Ansökan är skickad för att få kursen godkänd för tillgodoräknande i specialistutbildning.

västra DJUR SJUKHUSET
DJURSJUKHUSGRUPPEN® NORDENS LEDANDE DJURSJUKHUS OCH KLINIKER TILLSAMMANS FÖR DITT DJURS BÄSTA

Sveriges Veterinärförbund kungör lediga stipendier 2013

Professor Gerhard Forssells stipendiestiftelse
Totalt stipendiebelopp: 41 500 kronor

Stipendiebeloppet ska användas i första hand till understödjande av vetenskaplig forskning rörande stödjevävnaden hos djur och behandling och förebyggande av stödjevävnadernas sjukdomar. I andra hand skall stipendiet användas till understöd av speciell forskning inom djurkirurgi och i tredje hand till annan forskning rörande djurens sjukdomar.

Inkomna ansökningar bedöms av Nämnden för professor Gerhard Forssells stipendiestiftelse. Sökande ska vara beredd att underkasta sig de föreskrifter beträffande publicering av handlingar, reseberättelser o d som Nämnden kan komma att ge.

Ansökan ska vara ställd till Nämnden för professor Gerhard Forssells stipendiestiftelse, att.: Dekanus vid VH-fakulteten, SLU (men skickas till Sveriges Veterinärförbund, adress se nedan).

Medicinalrådet Gustaf Kjerrulfs stipendiestiftelse
Totalt stipendiebelopp: 27 700 kronor

Stipendium kan tilldelas legitimerad veterinär, som huvudsakligen ägnar sig åt livsmedelshygien och utgår antingen för studieresa i utlandet eller för vetenskaplig forskning inom landet.

Distriktsveterinär H. C. Lagers stipendiestiftelse
Totalt stipendiebelopp: 21 700 kronor

Stipendiet kan sökas av ”yngre legitimerad veterinärer för idkande av studier i kirurgi”.

Ansökan ska vara ställd till Fakultetsnämnden, Fakulteten för Veterinärmedicin och Husdjursvetenskap, SLU som verkställer prövning av inkomna ansökningar (men skickas till Sveriges Veterinärförbund, adress se nedan).

Vivan Strandbergs minnesstiftelse
Totalt stipendiebelopp: 32 000 kronor

Stipendiet delas ut i form av ett eller flera resestipendier. Ändamålet med stiftelsen är ”att främja utbildning av veterinär med svensk legitimation i ögonsjukdomar hos hund.”
Ansökan ska vara ställd till Nämnden för Vivan Strandbergs minnesstiftelse, Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap, som verkställer prövning av inkomna ansökningar (men skickas till Sveriges Veterinärförbund, adress se nedan).

Skriftlig ansökan avseende samtliga stiftelser ska ha inkommit senast måndagen den 30 september 2013 till Sveriges Veterinärförbund, Box 12 709, 112 94 Stockholm.

Till samtliga ansökningar ska bifogas meritförteckning samt en beskrivning av hur stipendiet avses användas med en specifikation av beräknade kostnader. Se i övrigt eventuella anvisningar vid varje stipendium. Den sökande är själv skyldig att förse sin ansökan med sådana uppgifter som behövs för bedömning av ansökan.

Ytterligare upplysningar kan lämnas av förbundskansliet, tel 08-545 558 20, e-post office@svf.se.

Månadsuppgifter och lönekartläggning = regelkrångel

Två aktuella politiska förslag, obligatoriska månadsuppgifter och utökad lönekartläggning, riskerar att bli nya administrativa bördor för småföretagarna. Företagarnas chefjurist förklarar varför dessa regeländringar inte bör införas.

Foto: Marilyn Nieves

Nya regler för småföretagare får inte vara företagarfientliga och snärja småföretagen med ytterligare administrativa bördor.

OMTAG FÖR MÅNADSUPPGIFTER

Regeringens förslag om ”månadsuppgifter” innebär i praktiken att alla arbetsgivare, i stället för en kontrolluppgift per år, ska rapportera individuella uppgifter om lön, sjuklön m m per anställd varje månad. Dessutom ska beloppen fördelas på de månader de tjänats in. Som kanske noterats har det ”företagarfientliga” förslaget nu stoppats. Frågan ska analyseras och beredas vidare i regeringskansliet.

Från företagarhåll har kritiken varit hård och man har menat att det skulle förta de positiva effekter som regeringens viktiga regelförenklingsarbete tidigare haft. Nu finns möjligheten för regeringen att göra ett omtag i dialog med Sveriges företagare. Frågan om månadsuppgifter är så stor och komplex att regeringen lämpligen analyserar detta i samråd med näringslivet.

LÖNEKARTLÄGGNING FÅR INTE BLI EN BÖRDA

Lönekartläggning enligt lag har tidigare visat sig ha haft en begränsad effekt men är kostsam för företagen. Ändå gör oppositionen i skrivande stund gemensam sak för att återinföra de regler som togs bort 2009. Dagens regler innebär att alla företag ska göra en lönekartläggning vart tredje år och att företag med fler än 25 anställda dessutom ska göra handlingsplaner för jämställda löner. Oppositionens nya förslag innebär att alla företag ska göra lönekartläggningar varje år och att företag med fler än tio anställda ska upprätta handlingsplaner.

Att vi ska ha jämställda löner, dvs löner som inte har samband med medarbetarens kön, är en självklarhet. Likabehandlingsprincipen är också en av hörnstenarna i avtalen på arbetsmarknaden. När medarbetare har individuell lön ska grunden för bedömning vara lika för kvinnor och män.

Lönekartläggning har i sig ett gott syfte – att synliggöra löneskillnader på grund av kön – men effekterna är redan med dagens regelverk tveksamma. Arbetet med jämställda löner är en mycket viktig fråga och det är viktigt att vi väljer verkningsfulla arbetssätt. Det som kan ifrågasättas är att belasta småföretagen med ytterligare en administrativ börda, med en faktiskt tveksam slutlig påverkan på jämställdheten.

Lars Nordfors
chef Företagarnas juridiska rådgivning
Företagarna

Du har rätt till ersättning för din arbetsskada

Trots förebyggande åtgärder förekommer det årligen arbetsrelaterade skador bland landets veterinärer. Det är viktigt att alla arbetsskador anmäls, både för den enskilde och för att det inte går att minska antalet skador så länge vi inte vet hur många som drabbas.

Foto: Försäkringskassan

Anmäl din arbetsskada tillsammans med arbetsgivaren och skyddsombudet på din arbetsplats till försäkringskassan.

Enligt statistiken drabbas varje år ett 30-tal veterinärer av skador, olyckor eller sjukdomar relaterade till arbetet. Troligtvis är det ännu fler som drabbas i verkligheten.

Om man drabbas ska man alltid tänka på att anmäla skadan och söka ersättning. Det är stor ekonomisk skillnad om sjukdomsbesvären klassas som ”vanlig” sjukdom. Många riskerar att förlora stora belopp som de egentligen är berättigade till. Det är viktigt att alla arbetsskador anmäls, både för den enskilde och för att det inte går att minska antalet skador så länge vi inte vet hur många det är som egentligen drabbas.

ANMÄL TILL FÖRSÄKRINGSKASSAN

Den som drabbas ska anmäla sin arbetsskada tillsammans med arbetsgivaren och skyddsombudet på arbetsplatsen till försäkringskassan. Allvarliga arbetsskador ska av arbetsgivaren också anmälas till Arbetsmiljöverket.

Försäkringskassan genomför en prövning av om skadan kan klassas som arbetsskada. Om ens arbetsgivare har kollektivavtal omfattas man av en försäkring som kallas för TFA, Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (för anställda inom det statliga avtalsområdet heter försäkringen PSA). Arbetsgivare som inte har kollektivavtal kan också teckna försäkringar för sina medarbetare.

TFA (PSA) förvaltas av AFA Försäkring. Genom AFA kan man ansöka om ersättning för en skada under arbetstid eller på väg till eller från arbetet. Man kan söka ersättning för exempelvis inkomstförlust i samband med sjukskrivning, kostnader, sveda, värk, lyte med mera. I vissa fall kan man få ersättning från AFA även om man inte har fått någon ersättning från försäkringskassan.

Läs mer om arbetsskador och hur de ska anmälas på www.forsakringskassan.se eller www.afaforsakring.se eller vänd dig till SVFs ombudsmän för hjälp.

Jenny Flordal
ombudsman/förhandlare
Sveriges Veterinärförbund

Spara tid och pengar
med verktyg i topptrim
Slipning saxar och skär 72:-
Service klippmaskiner
Skicka idag!
Vet-paket, spara 600:-
Trimmer & skär
www.lyckliga.nu
Lyckliga Fåret Skärsliperi
Prästavägen 254, 263 91 Höganäs
042-722 83

AVS Acta Veterinaria Scandinavica
ACTA VETERINARIA SCANDINAVICA

Den vetenskapliga tidskriften Acta Veterinaria Scandinavica, skapad av de nordiska veterinärförbunden, publicerar sedan 2007 sina artiklar enbart elektroniskt på Internet. Allt material i tidskriften ligger i sin helhet fritt åtkomligt på adressen www.actavetscand.com. Utgivningen finansieras via en avgift från de publicerade författarna, med de nordiska veterinärförbunden som ekonomisk garant.

För aktuellt innehåll och tidigare publicerade artiklar i Acta Veterinaria Scandinavica hänvisas till hemsidan **www.actavetscand.com**.

Nya avtal för djursjukvård/ djurparker och husdjursföreningar

Den 5 juni 2013 tecknade SVF och Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet (SLA) två nya treåriga kollektivavtal (djursjukvård/djurparker och husdjursföreningar) för perioden den 1 juni 2013 till och med den 31 maj 2016.

Parterna har kommit överens om ett nytt lönebildningsavtal med tydligare skrivningar om hur löneprocessen ska genomföras och med utgångspunkt från lokal lönebildning med lönesättande samtal. Avtalet har en så kallad stupstock med ett avtalsvärde på 6,8 procent fördelat på tre år om man inte kommer överens i de lokala förhandlingarna.

Dessutom utökas föräldraledighetstillägget med ytterligare en månad till sex månader.

Nytt material från PTK

PTK ger ut en rad häften som beskriver försäkringsskyddet för privattjänstemän vid olika händelser. De handlar om lagstadgade och kollektivavtalade försäkringar för privatanställda, bland annat rörande arbetsskada, föräldraledighet, sjukdom och ålderspension. Nu finns uppdaterade häften för 2013 avseende tjänstepension (ITP 1 och ITP 2) att

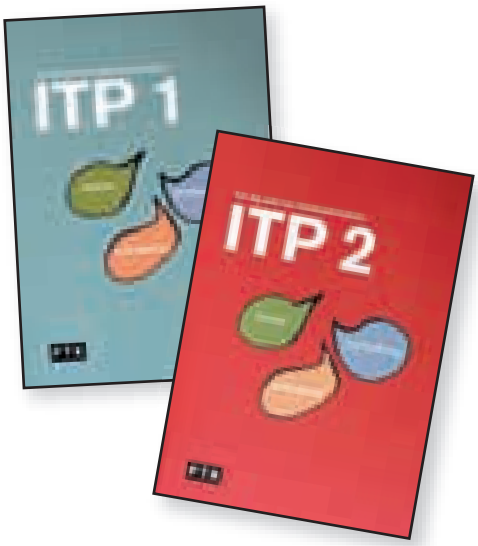

beställa gratis från förbundskansliet, telefon 08-545 558 20, office@svf.se eller direkt från PTKs hemsida www.ptk.se.

noterat

Låg risk med fenylbutazon i hästkött

Hästkött i livsmedel inom EU har i vissa fall visat spår av läkemedelssubstansen fenylbutazon, i samband med att utökade analyser utfördes efter vårens ”hästkötts-skandaler”. Riskerna för konsumenter har nu utretts av EU-myndigheterna EMA (European Medicines Agency) och EFSA (The European Food Safety Authority). Slutsatserna är att risken för att människor alls ska få i sig fenylbutazon genom hästkött är begränsad. Halterna av fenylbutazon är i förekommande fall låga, och riskerna för att drabbas av skadliga effekter bedöms vara mycket små. Risken kan dock inte helt uteslutas då det inte finns några säkra gränsvärden fastställda för människor, skriver Läkemedelsverket i sitt nyhetsbrev för veterinärer den 16 maj.

Goda råd behöver inte vara dyra

PTK Rådgivningstjänst ger dig som är privatanställd med tjänstepensionen ITP möjlighet att ta full kontroll över en viktig del av din ekonomi och få svar på frågor som rör pension, efterlevandeskydd och skydd vid sjukdom.

Råden du får är oberoende, anpassade efter dig och din familjesitutation och dessutom helt gratis.

Gå till https://secure.radgivningstjanst.se

IN MEMORIAM

Paul Holtenius in memoriam

Professor emeritus Paul Holtenius avled den 24 april 2013, vid 87 års ålder. Han föddes i Uddevalla 1926, tog studenten 1945 och skrevs 1947 in vid Veterinärhögskolan där han avlade veterinärexamen 1954. Paul blev veterinärmedicine doktor 1957, utnämndes till laborator vid institutionen för medicin för idisslare 1957 och till professor 1969. Han publicerade drygt ett 100-tal vetenskapliga artiklar och skrifter.

Vi som arbetade med Paul förundrades över hans stora och outtröttliga engagemang för veterinärmedicinen och veterinärutbildningen, ett engagemang han behöll ända till slutet. Han deltog aktivt i undervisningen av veterinärstudenterna i många år efter sin pensionering 1992. Tills för bara några år sedan var han med på alla lärarronder och seminarier och förmedlade där sin djupa och gedigna kunskap i idisslarmedicin till de yngre veterinärerna på institutionen. Trots sin höga ålder kunde Paul ge glasklara besked om vad han kommit fram till efter att med stor noggrannhet perkuterat, rektaliserat, utfört leverbiopsi och genompalperat ibland inte alltför samarbetsvilliga kor inkomna till stationärkliniken. Med sin gedigna erfarenhet var det med mycket stor säkerhet han ställde diagnos på de inremitterade patienterna. Diagnoser som senare ofta kunde bekräftas efter omfattande undersökningar och provtagningar.

Paul hade många idéer om hur undervisningen om idisslarna och deras sjukdomar skulle kunna utvecklas för att möta djurägarnas och arbetsgivarnas önskemål om kunskaper och färdigheter hos framtida veterinärer. Han lyfte fram betydelsen av klinisk undersökning och att studenterna därför måste ges möjlighet att träna sin kliniska färdighet. Han kämpade för att det även framöver ska finnas en stationärklinik för idisslare vid SLU.

Paul hade ett strålande minne och kunde många gånger referera till patienter som varit inskrivna 20 till 30 år tidigare. Förutom att komma ihåg och detaljerat kunna redogöra för alla genomförda undersökningar visste han var i stallet patienten hade stått. Pauls omtänksamma sätt och framtoning, och inte minst hans bemötande av studenterna, skapade en kultur vid institutionen. Detta har på ett avgörande sätt bidragit till att många veterinärstudenter efter genomgången utbildning vittnat om att de vid institutionen för idisslarmedicin blev ”sedda” och därför valt att ägna sin fortsatta gärning åt idisslare, trots att de dessförinnan varit övertygade om att de skulle ägna sig åt hästar eller smådjur.

Foto: Kerstin Mover-Berglund

Paul var under hela sin gärning som professor övertygad om att majoriteten av de sjukdomar som drabbar idisslare kan förebyggas med kunskap genererad från grundläggande forskning och fältstudier. Hans egen forskning var till stor del inriktad på ämnesomsättningssjukdomar hos nötkreatur. Pauls publikationer, många tillkomna efter pensioneringen, citeras flitigt. Så sent som i mars 2012 publicerade han en artikel i Svensk Veterinärtidning om insulinresistens under senare delen av dräktigheten hos mjölkkor.

Under sin tid som chef uppmuntrade Paul institutionens forskare till självständighet, vilket avspeglas i den stora bredden på vetenskapliga publikationer och avhandlingar från institutionen. De områden som avhandlats spänner från ämnesomsättnings- och bristsjukdomar över förgiftningar och antibiotika till virus- och parasitsjukdomar. Till exempel varnade institutionens medarbetare redan på 1970-talet för riskerna att ge kalvar antibiotika i fodret för att främja tillväxten eftersom det skulle leda till utveckling av resistenta bakteriestammar, något som senare visat sig vara synnerligen framsynt. Den kliniska forskningen som bedrevs under Pauls tid resulterade också bland annat i det bekämpningsprogram mot bovin virusdiarré (BVD), som gjort att de skandinaviska länderna nu är att betrakta som fria från denna mycket förlustbringande sjukdom hos nötkreatur.

Paul visade in i det sista ett stort engagemang i vår verksamhet och var alltid beredd att svara på våra frågor och stötta oss i vårt arbete. Vi som haft förmånen att arbeta nära Paul kommer alltid att minnas hans insiktsfullhet och stillsamma humor. Våra tankar går till hans fru Kerstin och familjen.

Camilla Björkman
Stefan Alenius
Madeleine Tråvén
Björn Bengtsson

Diagnostik av skabb hos alpacka utvärderad

I SVT nr 13 2012 publicerades en artikel om skabbinfektioner hos alpackor i Sverige. Att diagnostisera skabb hos alpacka är ofta svårt för praktikern då skrapprov vanligen är negativa hos djur med kraftiga kliniska symtom. I artikeln föreslogs att undersökande veterinär ska ha som mål att diagnostisera besättningen istället för det individuella djuret. Detta görs genom att ta prov av ett representativt urval av djuren i besättningen där även symtomfria djur ska inkluderas.

Hanna Eriksson, veterinär vid Institutionen för kliniska vetenskaper, SLU, meddelade den 17 maj att den föreslagna metodiken nu är utvärderad i en alpackabesättning med hudproblem. Skabbdjur hittades hos både symtomfria djur och hos djur med hudskador, varför diagnosmetoden verkar fungera bra.

Den diagnostik av skabb hos alpackor som föreslogs i SVT 13/12 är nu utvärderad och verkar fungera bra.

Foto Måns Engelbrektsson

Sök forskningsbidrag ur Agrias och SKKs Forskningsfond

Agria Djurförsäkring och Svenska Kennelklubben inbjuder härmed forskare att ansöka om forskningsanslag för verksamhetsåret 2014. Sista ansökningsdag är den 1 oktober 2013.

Forskningspolicy
Fondens ändamål är att främja forskning om sällskapsdjur inom ramen för fondens forsknings- och utvecklingsprogram.

Prioriterade forskningsområden
- Forskning som berör djurskyddsmässiga aspekter på avelsurvalet med särskilt beaktande av problemområden som beskrivs i djurskyddsutredningen.
- Utvärdering av diagnos- och behandlingsmetoder för hund och katt.
- Sällskapsdjurens roll i samhället och deras betydelse för människan.

Fonden ser gärna forskningsprojekt rörande katt.

Mer information och elektronisk ansökan finner du på:
www.agria.se och www.skk.se

Agria Djurförsäkring

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

litteraturtjänst

Lån, kopior av artiklar eller litteratursökning kan beställas från SLU-biblioteken www.bib.slu.se
Frågor angående beställningar av lån eller kopior tel: 018-67 11 12, fax: 018-67 28 53 eller e-post: lan@bibul.slu.se
Frågor angående litteratursökning tel: 018-67 11 03 eller e-post: ultunabiblioteket@bibul.slu.se
Lösnummer av Läkartidningen kan beställas från Läkartidningens sekretariat per brev, Läkartidningen, Box 5610, 114 86 Stockholm, eller per tel 08-790 33 00.

Adress till Dansk Veterinærtidsskrift: Emdrupvej 28A, DK-2100 København Ø, Danmark.

Adress till Norsk Veterinærtidsskrift: Den Norske Veterinærforening, Pb 6781, S:t Olavs Plass, NO-0130 Oslo, Norge.

- **Markant fald i antibiotikaforbrug til søer og pattegrise efter anvendelse af NSAID**
  Markant nergång av antibiotikaförbrukning hos suggor och smågrisar efter användning av NSAID
  G Nybroe, U Nielsen
  Dansk VetTidsskr, 2012, 95, 12, 8–11

- **Feline disseminated cryptococcosis**
  Felin disseminerad kryptocockos
  EH Spodsberg, B AAlbæk, FJ McEvoy
  Dansk VetTidsskr, 2012, 95, 13, 24–27

- **Molera hos danske Chihuahuahunde**
  Molera hos danska Chihuahuahundar
  C Kloth Hagedorn, D Hald Nielsen, J Arnebjerg
  Dansk VetTidsskr, 2012, 95, 15, 26–30

- ***Strongylus vulgaris* – tid til refleksion**
  Strongylus vulgaris – tid till reflektion
  M Krarup Nielsen, M H Gluck
  Dansk VetTidsskr, 2013, 96, 1, 14–17

- **Brug af lægemidler til heste**
  Läkemedelsanvändning hos hästar
  M AAmand Sørensen, W Hartig, R Findshøj Delany, M Teken Christophersen
  Dansk VetTidsskr, 2013, 96, 3, 18–21

- **eSporingsprosjektet: Etablering og testing av en elektronisk infrastruktur for sporbarhet i matkjeden**
  espårningsprojektet: Etablering och testning av en elektronisk infrastruktur för spårbarhet i matkedjan
  A Karlsen, E Forås
  Norsk VetTidsskr, 2012, 124, 4, 286–291

- **Flått og flåttbårne sykdommer hos hund i Nordland**
  Fästingar och fästingburna sjukdomar hos hund i Nordland
  H Meldal, S Stuen
  Norsk VetTidsskr, 2012, 124, 6, 427–433

- **Dyrevelferd i fjørfeproduksjonen**
  Djurvälfärd i fjäderfäproduktionen
  K Hoel, TB Hansen, T Refsum, MK Hansen, NE Svendsby
  Norsk VetTidsskr, 2012, 124, 8, 577–584

- **Arbeid med helse og dyrevelferd i fjørfeproduksjonen**
  Arbete med hälsa och djurvälfärd i fjäderfäproduktionen
  T Refsum, M Hansen
  Norsk VetTidsskr, 2012, 124, 8, 586–592

- **Beiteforhold og tap i reindriften sett fra et dyrevelferdsperspektiv**
  Betesförhållanden och förluster i rennäringen sett från ett djurskyddsperspektiv
  AM Grøndahl, CM Mejdell
  Norsk VetTidsskr, 2012, 124, 9, 631–639

- **Hestehandel – veterinærens rolle**
  Hästhandel – veterinärens roll
  S Grosås, TR Sand, M Nesje
  Norsk VetTidsskr, 2013, 125, 1, 7–12

- **HUS-epidemin sommaren 2011 var allvarlig**
  O Samuelsson, P Follin, M Rundgren, C Rylander, D Selga, A Ståhl
  Läkartidn, 2012, 109, 25, 1230–1234

- **Förenklat och missvisande om influensapandemin 2009**
  G Nylén, A Linde, Å Örtqvist
  Läkartidn, 2012, 109, 43–44, 1964–1965

- **Fästingburen viral hemorragisk feber via flyttfåglar**
  E Salaneck
  Läkartidn, 2012, 109, 51–52, 2343

- **Ihållande klåda orsakades av tropiskt löpkvalster**
  R Eitrem, TGT Jaenson
  Läkartidn, 2012, 109, 51–52, 2358–2359

SVS Husdjurssektion anordnar

FÅRKURS mellan Veterinärkongressen och Phlugan

Lördagen den 9 november 2013 vid Hagby gård, Almunge

Kursen riktar sig till fältveterinärer med fårpraktik.
Kursavgiften är 600:–. Medlemmar i Husdjurssektionen har 100:– i rabatt.
Anmäl dig allra senast den 4 oktober genom att sätta in kursavgiften på Swedbank konto 8289-1-0245718531. Ange referens ”Fårkurs” och ditt eget namn på inbetalningen.
Kursledare: Ulrika König, Svenska Djurhälsovården, ulrika.konig@svdhv.org, 0730-68 35 02.
Sektionens medlemmar får inbjudan även via e-post.

Preliminärt program

10.00	Vanliga sjukdomar hos svenska får, deras behandling och fungerande förebyggande åtgärder
11.30	Lättlunch och kaffe
12.30	Praktiska övningar i besättningen
13.30	Sammanfattning och diskussion
14.30	Kursen slut

Välkomna!
Styrelsen i Husdjurssektionen

Vilken är din diagnos? – Svar

SVAR

Andra gradens AV-block med frekventa flyktslag (pilar). Kammarfrekvensen är ca 120 slag/min (inklusive flyktslagen) och förmaksfrekvensen är 180/min. Förmaksrytmen är helt regelbunden och efter två av tre (eller fler) P-vågor saknas QRS-komplexet (Figur 2), dvs andra gradens skänkelblock föreligger. P-R-intervallet är konstant där P följs av QRS, dvs ett andra gradens AV-block, så kallat ”Mobitz typ II” föreligger. Det ses framför allt vid icke-vagusberoende andra gradens AV-block.

Flyktslagen (pilar) utlöses i kammaren och har ett avvikande utseende jämfört med de normala QRS-komplexen. Samtliga flyktslag uppträder strax efter P-vågen, men intervallet är för kort för att något samband mellan P och QRS kan anses föreligga.

För att klargöra huruvida AV-blocket är vagusberoende eller inte görs ett atropintest där 0,04 mg/kg atropin ges intramuskulärt och EKG tas efter ca 30 minuter. Om AV-blocket är vagusbetingat ökar den sinusutlösta hjärtfrekvensen med minst 60 procent och AV-blocket försvinner.

Sannolikt är denna arytmi inte symtomgivande hos katten och ingen behandling är indicerad i detta läge. Det är dock inte helt ovanligt att katter utvecklar tredje gradens AV-block, särskilt när denna typ av andra gradens AV-block föreligger där P-R-intervallet är konstant och andel P-vågor utan QRS-komplex är hög. Vid andra gradens AV-block av Mobitz typ I sker en successiv förlängning av P-R-intervallet innan P-vågen uteblir, varefter P-R-intervallet normaliseras för att igen successivt förlängas, vilket anses vara ett uttryck för vagushypertoni. Det är ovanligt att tredje gradens AV-block är symtomgivande och pacemakerkrävande hos katt.

EKG-fall av intresse för publicering i SVT kan skickas till Anna Tidholm, c/o SVT-redaktionen. Registreringen bör vara avledning II med hastigheten 50 mm/sek och amplituden 1 cm = 1 mV. Både kompletta fallbeskrivningar och frågeställningar riktade till Anna Tidholm tas emot.

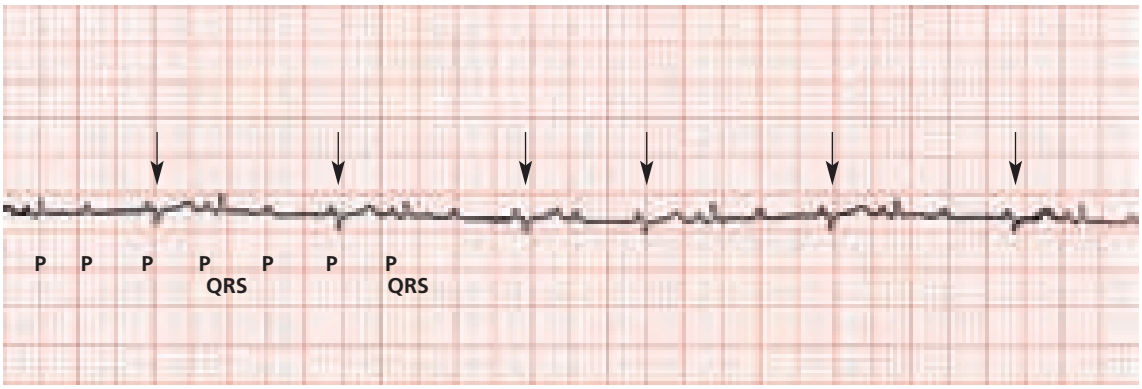

FIGUR 2. *Andra gradens AV-block med frekventa flyktslag (pilar). Förmaksrytmen är helt regelbunden och efter två av tre (eller fler) P-vågor saknas QRS-komplexet.*

Bli Livsviktig!

Bli regelbunden givare på cancerfonden.se eller ring 020-59 59 59.

Vi tänker besegra cancer. Vill du vara med?

Cancerfonden

ANNONSERBJUDANDE

Sveriges Veterinärförbund och Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap erbjuder annonsering i Veterinärkongressens kompendium.

20 % mängdrabatt vid bokning av fler annonser!

KOMPENDIUM VETERINÄRKONGRESSEN 2013

Kompendiet ingår i kursavgiften för Veterinärkongressen den 7–8 november 2013 på SLU, Ultuna och når över 1 000 deltagare. Många köper också kompendiet efter mötet för att hålla sig uppdaterade om de senaste rönen. Det används ofta av veterinärer som uppslagsverk i det dagliga arbetet och har därför en längre ”läslivslängd” än t ex direktreklam eller en tidningsannons. PDF-versionen av kompendiet kommer att läggas ut på veterinärförbundets hemsida och även bifogas pappersskriften. Nedan presenteras kompendiets avsnitt/symposier. Som annonsör får man välja vid vilket avsnitt man vill ha sin annons införd.

Avsnitten i 2013 års kompendium är

Plenarsession – torsdag
Vacciner – live or let die

Smådjurssymposium – torsdag
Dermatologi

Laboratory animal session – torsdag
Project planning and statistics

Hästsymposium – torsdag
There and back again – en tävlingshäst historia

Symposium veterinär folkhälsa och husdjur – torsdag
Får och getter – små idisslare med stor betydelse

Smådjurssymposium I – fredag
Dermatologi

Smådjurssymposium II – fredag
Blandade ämnen – pågående forskning, nya antibiotikaföreskrifter, illegal införsel av hund till Sverige

Laboratory animal session – fredag
Refinement of experimental research using macaques. Large animals and rabbits in experimental research: anesthesia and perioperative care.

Symposium veterinär folkhälsa – fredag
Köttets nya kläder – falskhet och fördom

Hästsymposium – fredag
There and back again – en tävlingshästs historia

Husdjurssymposium – fredag
Är du uppdaterad? Har du rätt fokus? Överlevnad – en livsviktig fråga? Rätt strategi i juverhälsoarbetet.

Annonsformat och pris (exkl reklamskatt och moms)

Format	*Bredd i mm*	*Höjd i mm*	*Pris*
1/6	80	82	5 000:–
1/3	165	82	8 000:–
2/3	165	169	16 000:–
1/1, A4	210	297	22 000:–

+ 3 mm utfall runt om på alla fyra kanter om du önskar 1/1-sida.

Om man önskar annonsera vid flera avsnitt/symposier får man 20 % mängdrabatt. Reklamskatt och moms tillkommer.

Annonsen placeras
tillsammans med eventuella andra annonser på vänstersida i direkt anslutning till varje avsnitt/symposium (se exempel ovan på en annonssida). Som annonsör får man välja vid vilket avsnitt/symposium man vill ha sin annons införd.

Bokning av annons sker till
Brita Trybom, i första hand via e-post brita.trybom@svf.se (tel: 08-545 558 34) senast **måndagen den 9 september.** Ange annonsörens namn, kontaktperson, fakturaadress och önskemål om vid vilket avsnitt annonsen ska placeras.

Tryckfärdigt annonsoriginal
levereras i PDF-format senast **fredagen den 13 september** till brita.trybom@svf.se. Allt bildmaterial ska vara högupplöst, alla färger ska vara definierade i fyrfärg (CMYK) och typsnitten ska vara inbakade.

Kostnad för eventuella ateljéarbeten debiteras separat.

För mer tryckteknisk information, kontakta Gunnar Brink, tel: 070-675 71 79.

Mer information, se www.svf.se.

Djur ska ha det bra

När jag var i femårsåldern hette min bästa vän Putte. Det var alltid han som väckte mig om mornarna, han som satt bredvid mig och hoppades få smaka på prickigkorvsmörgåsen, han som ivrigt väntade på mig när jag kom hem till gården efter skolan.

Putte var familjens hund, en brun och vit vorsteh och någon som jag fortfarande minns med stor glädje. Hans ivrigt viftande svans, hur jag hjälpte till med de rutiner som krävs för att sköta ett djur och turerna vi gjorde tillsammans i de småländska skogarna kommer jag alltid att komma ihåg. Jag vet alltså av egen erfarenhet att sällskapsdjur kan bidra till många glada minnen och även till ett ökat ansvarstagande och respekt för det som är levande.

När jag växte upp var djur av alla de slag en naturlig del av min vardag. Vi hade hundar, hästar, kor och grisar och de sistnämnda var en del av vår försörjning. För oss, liksom för många andra bönder, var det självklart att ha friska och välmående djur. Och arbete med att i stallet och i ladugården se till att djuren hade det bra var en självklarhet. Lika självklart som turerna i skogen med Putte. Man kan säga att det som präglade min uppväxt, det har jag i hög grad fortsatt med i mitt vuxna liv.

För även om jag fortfarande bor kvar på gården i Småland är det tyvärr längesedan Putte mötte mig på farstun. Men djurvälfärd är något av det jag prioriterar högst. Inte minst i diskussioner med mina europeiska kolleger. Jag försöker i mitt nuvarande uppdrag skapa möjligheter för att vi ska ha friska och välmående djur i hela vårt land. Veterinärens roll, givetvis i samspel med bonden, är där en nyckel till att fortsatt nå framgång.

Friska djur är grunden för såväl bondens arbete som för att vi ska kunna ha glädje av våra husdjur. I Sverige har vi varit duktiga på att förebygga snarare än att bota. Vi var tidigt ute i EU med att ha ett förbud mot att ge djur antibiotika i tillväxtbefrämjande syfte. Efter hårda påtryckningar och långa förhandlingar följde EU efter oss långt senare. Vi ska vara stolta över att Sverige är ett föregångsland på djurhälsområdet men inte ta det för givet. Det svenska synsättet – att det är bättre att förebygga än att bota – har nu fått genomslag på EU-nivå och kommer att genomsyra EUs nya lagstiftning på djurhälsoområdet. Här kommer jag att driva på för ett gott smittskydd och minskad antibiotikaanvändning. Från svensk sida blir det förstås viktigt att visa på goda exempel och hur ett fungerande smittskydd ser ut, med friska djur i fokus.

Foto: Regeringskansliet

Många av oss som växt upp på landet har en naturlig koppling till djuren. Och den veterinära verksamheten är viktig, kanske viktigare än många tror. Hemma i min by kände alla bönder givetvis veterinären och fler än en kopp kaffe har man nog tagit tillsammans med denne. Ett informations- och kunskapsutbyte som jag värdesatte då och som jag har med mig än idag.

Att lantbrukets djur är friska och mår bra är viktigt för att konsumenten ska ha förtroende för våra livsmedel. I grund och botten är svenska livsmedel kända för att vara säkra, vilket vi till stor del kan tacka det goda smittskyddet för. Detta ska vi vara rädda om. Faktum var att när fågelinfluensan var som ”hetast” ratade hela Europa fågelkött, utom Sverige. Detta kanske främst manifesteras i vår frihet från salmonella, och det är samtidigt en påminnelse om den förtroendeskapande verksamhet som alla veterinärer sysslar med.

Det finns en gemensam syn såväl i samhället som ute på gårdsnivå att djur ska ha det bra, vi har med andra ord en bra grund att stå på. Och, i detta sammanhang kan jag ju erkänna att det inte är utan att jag ibland fortfarande saknar Putte vid min sida.

Eskil Erlandsson (C)
landsbygdsminister

noterat

Marit Paulsen: nej till fri handel med djursjukdomar

Torsdagen den 30 maj utsågs Marit Paulsen till Europaparlamentets föredragande för EUs nya djurhälsolag. I förslaget från kommissionen ingår bland annat regler om övervakning och program för utrotning av vissa uppräknade djursjukdomar, men också krav på spårbarhet och import/export av djur och djurprodukter. Enligt den nya lagen ska bland annat djurägare, även av sällskapsdjur, bli skyldiga att tidigt slå larm och vidta åtgärder för att hindra att sjukdomar sprids i väntan på att myndigheterna hinner agera.

– Lagförslaget är en ordentlig bibba på 250 sidor och ändå finns det luckor, t ex vad gäller hotet från antibiotikaresistenta bakterier och frågan om den internationella handeln med djur och djurprodukter.

Foto: Björn Larsson Rosvall

Marit Paulsen utsågs till Europaparlamentets föredragande i arbetet med EUs nya djurhälsolag.

Jag är en stark anhängare av frihandel, men inte av fri handel med smittor och sjukdomar, säger Marit Paulsen.

Källa: pressmeddelande från FP den 30 maj.

Svenska Djurhälsovården

Svenska Djurhälsovården jobbar med veterinär rådgivning och kompetensförsörjning till uppfödare av gris, nötkreatur och får i hela Sverige. Våra uppdragsgivare är uppfödarna, branschen och staten.

Chefveterinär för Grishälsovården

Grishälsovården är inne i en expansiv utvecklingsfas. Vi behöver en grishälsoveterinär som kan fortsätta att leda utvecklingsarbetet. Våra kunder är grisföretagare i hela Sverige som har höga krav på kvalificerad djurhälsorådgivning med fokus på kundservice och ekonomi.

Arbetsuppgifter

Som chefveterinär är du ledare av grishälsovårdens verksamhet utifrån dagens högt ställda krav från uppfödare och bransch. Du ansvarar för att utveckla grishälsovården mot uppsatta mål, organiserar och planerar arbetet samt engagerar och leder grishälsoveterinärerna. Du har eget besättningsansvar och företräder Svenska Djurhälsovården mot enskilda uppfödare, näringsföreträdare och myndigheter. I uppdraget ingår medarbetaransvar för ca 15 veterinärer. Arbetet är självständigt och du ingår i företagets ledning med ansvar för budget och ekonomisk uppföljning.

Kvalifikationer

Du har god ledarskapsförmåga och gärna specialistkompetens i grisens sjukdomar. Som person är du kund- och serviceorienterad samt drivande. Du ska ha god samarbetsförmåga liksom fallenhet för effektiv kommunikation. God datorvana och att uttrycka sig väl i tal och skrift är meriterande liksom forskarutbildning.

Tjänsten är en tillsvidareanställning på heltid.
Placeringsort bestäms i samråd med vd för Svenska Djurhälsovården.

Vill du veta mer om Svenska Djurhälsovårdens verksamhet rekommenderar vi vår hemsida www.svdhv.se. Har du frågor om tjänsten är du välkommen att ringa vd Sten-Olof Dimander (08-725 81 37). Facklig företrädare är djurhälsoveterinär Michael Stampe (0480-573 51). Välkommen med din ansökan till lotta.pettersson@svdhv.org eller Svenska Djurhälsovården, Kungsängens Gård, 753 23 Uppsala, senast 2013-08-15.

Vi vill att du i din ansökan anger när du kan börja hos oss.

KONGRESSER & KURSER

Svenska

v 36

6–7/9 -13. Kurs Colic in the horse (SJV/SVS specialistgodkänd kurs), Strömsholm. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

v 37

11–14/9 -13. 11th International conference by EurSafe (European society for food and agricultural ethics), Uppsala. Info: www.slu.se/eursafe2013

v 38

NY 19–20/9 -13. Kurs Hälsopaket Mjölk steg III, Sunnersta Herrgård, Uppsala. Arr: Växa Sverige, Info: anna.ohlson@vxa.se

v 39

26–27/9 -13. Kurs Grundläggande mjukdelskirurgi, smådjur del 1 (SJV/SVS specialistgodkänd kurs), Uppsala. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

27–28/9 -13. International back, sacroiliac & pelvic problems of the horse, Regiondjursjukhuset Helsingborg. Arr: VetPD. Info: www.vetpd.com

v 40

3–4/10 -13. Kurs Gastroenterologi, (SJV specialistgodkänd kurs), Helsingborg. Arr: Regiondjursjukhuset Helsingborg. Info: Gunilla Bylander, anmälan@djursjukhus.com, 0765-348029

v 41

11–12/10 -13. Kurs Röntgenteknik, -anatomi hund och katt, grund, Göteborg. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

11–12/10 -13. Kurs Ultraljud häst, grund, Hudiksvall. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

v 42

18–19/10 -13. Kurs om diabetes mellitus hos hund och katt (godkänd för specia-

LISTUTBILDNING STEG 1), SLU, Uppsala.
Arr: MSD Animal Health och SLU.
Info: msdah.sweden@merck.com

18–19/10 -13. KURS ULTRALJUD SMÅDJUR, GRUNDLÄGGANDE BUK (SJV/SVS SPECIALISTGODKÄND KURS), Uppsala.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 43

24–25/10 -13. KURS RÖNTGENDIAGNOSTIK FÖR SMÅDJURSPRAKTIKER (SJV/SVS SPECIALISTGODKÄND KURS), Göteborg.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 45

7–8/11 -13. VETERINÄRKONGRESSEN, Uppsala. Arr: SVS och SVF.
Info: Marianne Lundquist, SVF, 08-545 558 27, marianne.lundquist@svf.se, www.svf.se

8–9/11 -13. KURS KUNDSERVICE & KOMMUNIKATION, FÖRDJUPNING, Uppsala.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

NY 9/11 -13. FÅRKURS, Hagby gård, Almunge. Arr: SVS Husdjurssektion.
Info: ulrika.konig@svdhv.org

v 46

11–12/11 -13. NÄRINGSLÄRA FÖR HUND & KATT, DEL 3, Knivsta.
Arr: Sallander Pet Diet, Exercise & Health AB.
Info: www.sallanderconsulting.com

13-15/11 -13. KURS ANESTESIOLOGI STEG 2, Knivsta. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 47

21–22/11 -13. KURS GRUNDLÄGGANDE MJUKDELSKIRURGI, SMÅDJUR DEL 2, Uppsala.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

22/11 -13. INTERNATIONAL COURSE INVESTIGATION & TREATMENT OF NECK CONDITIONS, Regionhästsjukhuset Strömsholm.
Arr: VetPD. Info: www.vetpd.com

v 49

NY 3–4/12 -13. KURS HUDREKONSTRUKTION, Halmstad. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

NY 5–6/12 -13. KURS ARTROSKOPI HUND, GRUND, Halmstad. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 50

12–13/12 -13. KURS ANESTESIOLOGI STEG 3 (DEL 1), Göteborg. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 4, 2014

23–24/1 -14. KURS ANESTESIOLOGI STEG 3 (DEL 2), Göteborg. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

INTERNATIONELLA

Fler internationella kurser hittar du på Vet Agendas hemsida: www.vetagenda.com och på British Small Animal Veterinary Associations hemsida: www.bsava.com

v 27

5–8/7 -13. EQUINE SORENESS AND ACUPUNCTURE DAYS, Bonn och Weilerswist-Müggenhausen, Tyskland.
Arr: AG Pferd. Info: Arno Lindner, Tel: 0049 2461 340 430, arnolindner@t-online.de, www.agpferd.com

v 32

7–11/8 -13. VETERINARY CHIROPRACTIC COURSE EXTREMITIES (MODULE IV), Sittensen, Tyskland. Arr: IAVC.
Info: www.i-a-v-c.com

v 34

19–23/8 -13. CONGRESS 2013 WVPA (WORLD VETERINARY POULTRY ASSOCIATION), Nantes, Frankrike.
Info: www.wvpac2013.org, wvpac2013@zoopole.asso.fr

v 35

26–30/8 -13. JUNIORKURS FÅ NYA PERSPEKTIV! (BEHANDLINGSSTRATEGIER, DJURVÄLFÄRD, BESÄTTNINGSDATA, KOMMUNIKATION), Danmark. Arr: Boehringer Ingelheim.
Info: Thomas Manske, +46 703 42 71 51, thomas.manske@boehringer-ingelheim.com

v 36

6–7/9 -13. INTERNATIONAL COURSE EQUINE FRONTLIMB LAMENESS DIAGNOSTICS & THERAPY, nära Århus, Danmark.
Arr: VetPD. Info: www.vetpd.com

v 37

NY 11–14/9 -13. BEVA CONGRESS 2013, Manchester, UK.
Info: www.beva.org.uk

11–15/9 -13. VETERINARY CHIROPRACTIC COURSE INTEGRATED (MODULE V), Sittensen, Tyskland. Arr: IAVC.
Info: www.i-a-v-c.com

Sannegårdens Djurklinik
Östra Eriksbergsgatan 12, 417 63 Göteborg Telefon 031 - 225052

Vi behöver bli fler!

Sannegårdens Djurklinik söker ytterligare en erfaren veterinär på deltid 50-75% för anställning eller arbete på konsultbasis. Tjänstgöringsgrad kan diskuteras.
Du bör ha minst ha ett par års erfarenhet av smådjurssjukvård (gärna specialistkompetens), vara van att arbeta självständigt, samt behärska att utföra de på kliniken förekommande kirurgiska ingreppen.
Kliniken är öppen på vardagar med kvällsmottagning en kväll i veckan.
Välkommen med din ansökan till: anna@sannegardensdjurklinik.se
Har du frågor om tjänsten är du välkommen att kontakta Anna Einarsson (klinikchef) telefon 0709 - 496133.

Sannegårdens Djurklinik finns sedan sommaren 2006 på Norra Älvstranden i Göteborg. I ljusa och ändamålsenliga lokaler arbetar idag en veterinär och tre legitimerade djursjukskötare. Kliniken är välutrustad med bland annat röntgen, ultraljud och operationsavdelning med fullständig narkosutrustning.

12–14/9 -13. 17TH ANNUAL CONFERENCE OF THE EUROPEAN SOCIETY FOR DOMESTIC ANIMAL REPRODUCTION (ESDAR), Bologna, Italien. Info: www.mvcongressi.com/dati/calendarioeventipdf/1424_0.pdf

14–15/9 -13 (SAMLING 2). KURS I ATFERDSPROBLEMER HOS HUND OG KATT – KLINISKE KASUS, nära Oslo, Norge. Arr: Universitetet for miljø- og biovitenskap. Info: www.umb.no/sevu

14–17/9 -13. 1ST WORLD VETERINARY GOLF CHAMPIONSHIP, Prag Tjeckien. Info: www.vetgolf.eu

v 38

17–20/9 -13. WORLD VETERINARY CONGRESS, Prag, Tjeckien. Info: www.wvc2013.com/en/home

18–20/9 -13. ETTERUTDANNING: KURS I AKUTT- OG INTENSIVBEHANDLING, Oslo, Norge. Info: www.nvh.no

19–22/9 -13. XVIII INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PROBLEMS OF LISTERIOSIS (ISOPOL XVIII), Goa, Indien. Info: www.isopol-goa.in

NY 21–23/9 -13. EQUINE ORTHOPAEDIC CASE DAYS, Weilerswist-Müggenhausen, Tyskland. Arr: AgPferd. Info: www.agpferd.com

v 40

2/10 -13. EQUINE OPHTHALMOLOGY PRE-CONGRESS COURSE, 1-DAY PRACTICAL COURSE, LARGE ANIMAL CLINIC, Üllö, Dora major, Ungern. Arr: WEVA. Info: www.weva2013budapest.com

NY 2–5/10 -13. 19TH FECAVA EUROCONGRESS, Dublin, Irland. Info: www.fecava2013.org

3–5/10 -13. 13TH CONGRESS OF THE WORLD EQUINE VETERINARY ASSOCIATION (WEVA) IN 2013, Budapest, Ungern. Info: www.weva2013budapest.com, weva2013@blaguss-congress.hu

v 42

16–20/10 -13. VETERINARY CHIROPRACTIC COURSE, CERVICAL (MODUL I), Buxtehude, Tyskland. Arr: BackBone-Academy. Info: www.backbone-academy.com

17–18/10 -13. INTERNATIONAL COURSE EQUINE FRONTLIMB LAMENESS DIAGNOSTICS & THERAPY, nära Helsingfors, Finland. Arr: VetPD. Info: www.vetpd.com

NY 18–20/10 -13. EQUINE NEUROLOGIC CASE DAYS, Weilerswist-Müggenhausen, Tyskland. Arr: AgPferd. Info: www.agpferd.com

v 43

24–26/10 -13. 2ND VETERINARY ORTHOPAEDICS AND TRAUMATOLOGY CONGRESS, Kusadasi, Turkiet. Info: www.votder.org

v 44

28/10 -13 (STARTDATUM). NEW PART-TIME MASTER'S PROGRAMME ON COMPANION ANIMAL CLINICAL SCIENCE (IN ENGLISH), University of Copenhagen, Denmark. Info: www.cacs.ku.dk

1–3/11 -13. SECOND INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF VETERINARY ETHOLOGY, Lyon-VetAgroSup, Frankrike. Arr: SEEVAD. Info: www.seevad.fr/formations-congres.php

v 45

8–9/11 -13. DIAGNOSTIC TECHNIQUES IN EQUINE MEDICINE, Oslo, Norge. Arr: VetPD. Info: www.vetpd.com

v 47

20–24/11 -13. VETERINARY CHIROPRACTIC COURSE, THORACOLUMBAR (MODUL II), Buxtehude, Tyskland. Arr: BackBone-Academy. Info: www.backbone-academy.com

v 2, 2014

8–12/1 -14. VETERINARY CHIROPRACTIC COURSE, SACROPELVIC (MODUL III), Buxtehude, Tyskland. Arr: BackBone-Academy. Info: www.backbone-academy.com

v 7, 2014

12–16/2 -14. VETERINARY CHIROPRACTIC COURSE, EXTREMITIES (MODUL IV), Buxtehude, Tyskland. Arr: BackBone-Academy. Info: www.backbone-academy.com

v 12, 2014

19–23/3 -14. VETERINARY CHIROPRACTIC COURSE, INTEGRATED (MODUL V), Buxtehude, Tyskland. Arr: BackBone-Academy. Info: www.backbone-academy.com

UPPSALA UNIVERSITET

Uppsala universitet är ett internationellt forskningsuniversitet med vetenskapens och utbildningens utveckling i fokus. Uppsala universitet har 40 000 studenter, 6 000 anställda och en omsättning på 5 500 Mkr.

Universitetsveterinär

I denna rekrytering samarbetar vi med Experis. Vänligen kontakta rekryteringskonsult Camilla Edbom via e-postadressen Camilla.Edbom@se.experis.com.

Välkommen med din ansökan senast den 1 augusti 2013

www.uu.se

Uppdateringar i specialistutbildningarna

Du som är under utbildning till specialist i SVS utbildningsprogram, glöm inte att hålla koll på uppdateringarna av dokumenten på SVS hemsida www.svf.se/sv/Sallskapet/Specialistutbildningar/

Vårmar och sol

Äntligen är det här, sommarlovet. I korridorerna har det under våren funnits en viss tveksamhet om det verkligen finns ett liv efter tentan. Pluggandet är tillfälligt över och för många har sommarjobbet tagit vid. Några studenter väljer att resa på sina somrar för att få semester eller jobba som volontärer. Oavsett vad man gör försöker vi alla samla energi för nästa läsår av viktiga kunskaper.

Som jag berättat tidigare är min egen årskurs nu ute på kvacksommar. Nervositeten börjar så sakteliga lätta och den underbara känslan av att vara veterinär tar vid. I årskurs tre och fyra har många studenter valt att jobba som djursjukskötare. Enligt övergångsreglerna är det fortfarande tillåtet denna och nästa sommar, men sen är det över. Detta skapar en oro bland studenter i de yngre årskurserna då de är rädda för att inte ha någon erfarenhet inom djurens hälso- och sjukvård före examen. Samtidigt ryktas det om att kliniker har svårt för att tillsätta tillräckligt med djursjukskötare för att fortsätta driva ordinarie verksamhet. En statlig utredning föreslår en sänkning av antalet veterinärstudenter och en höjning av antalet djursjukskötarstudenter men innan det är implementerat och genomfört har det gått ett antal år. Under den tiden kommer många veterinärstudenter att gå miste om erfarenheter. Risken är också att djurens hälsa blir lidande under en period då den personal som krävs inte finns tillgänglig. Samtidigt är veterinärstudenter oroliga för att inte få tillräcklig praktik innan verkligheten knackar på.

I övrigt fortlöper utbildningen som vanligt. Precis innan sommarlovet höll amöborna i amöbaspexet. Alla årskurser var närvarande under spexet och igenkänningsfaktorn var hög. Få saker är så glädjande som att se nya studenter driva med lärare om precis samma saker som man själv upplevde för flera år sedan. Det jag hoppas är att lärare som förekommer i spexen kommer ihåg att allt vi driver om alltid grundar sig i kärlek för det de har gjort för oss. På kåren hade vi innan sommaren ”funkismys”. Det är en grillfest för att tacka alla kåraktiva för terminens verksamhet och visa att alla spelar en stor roll i att göra VMF till den plats som veterinärstudenterna ser som sitt andra hem. Jag vill passa på att tacka alla de som gör VMF till en underbar plats och jag kan glädja er läsare med att inom några år kommer motiverade, engagerade och fantastiska studenter ut som veterinärer i arbetslivet. Jag har inga tvivel om att framtiden är ljus för framtida veterinärer. Tiden går fort och jag föreslår att ni redan nu planerar in Veterinärkongressen i höst, inte minst för att träffa studenter och, förstås, för den glada phlugans fest.

John-Filip Lundin
ordförande VMF

Antibiotikaresistenta bakterier funna i råvatten

Antibiotikaresistenta bakterier är spridda i miljön. Det visar en studie av råvatten från svenska vattenverk som genomförts av Livsmedelsverket och SVA och som offentliggjordes den 28 maj. Råvatten vid två av de fem medverkande vattenverken innehöll antibiotikaresistenta bakterier vid upprepade provtagningstillfällen.

Under 2012 togs 98 prover på råvatten vid fem vattenverk där *Escherichia coli* tidigare visat sig vara vanlig. De bakterier Livsmedelsverket letade efter var ESBL-bildande *E coli*. Tarmbakterier som bildar enzymet ESBL (extended spectrum beta-lactamases) är ett av de allvarligaste globala folkhälsoproblemen eftersom ESBL orsakar bakterieresistens mot penicillin och cefalosporin. Sådana bakterier hittades i totalt 27 råvattenprov.

Råvatten är det vatten som ska bli dricksvatten och kan komma från sjöar och vattendrag eller från grundvatten i marken eller i sprickzoner i berg. De flesta fynden av ESBL-bildande *E coli* gjordes i två av de fem vattenverken. Det visar att förekomsten av dessa resistenta bakterier beror på vilka vattentäkter vattnet kommer från. Råvatten renas i vattenverken så att bakterierna dör och inte finns i dricksvatten.

ESBL-bildande E coli *hittades i totalt 27 av de råvattenprover som togs under förra årets studie. Skylten på bilden har inget samband med studien.*

Foto: Holger Ellgaard

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande	*Telefon*
TORSTEN JAKOBSSON	070-372 95 10
Vice ordförande	
ANDERS FORSLID	0413-55 32 20
PER JONSSON	0155-28 33 18
JK LARSSON	0920-25 36 50
KARIN LUNDBORG	0512-229 19
LOTTA MÖLLER	073-964 20 78
LARS-ERIK STABERG	070-438 98 78
LOTTA TERNSTRÖM HOFVERBERG	073-151 22 50
MARJA TULLBERG	070-627 77 36

ANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING – AVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon*
FREDRIKE RITTER	0768-23 35 88
Vice ordförande	
ELEONOR FREDLER	070-341 19 41
Sekreterare	
TONE LINDVÅG	070-260 90 10
Kassör	
SHWAN KAREEN	070-798 68 68
Ledamöter	
KAJSA GUSTAVSSON	070-980 09 65
LARS-GÖSTA LARSSON	070-851 98 42
MARIA LECLERCQ	076-770 62 62

FÖRETAGANDE VETERINÄRERS FÖRENING – FVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon*
JOHANNA HABBE	070-522 04 90
Sekreterare	
KARIN DANIELSSON	0707-21 44 56
Kassör	
ANNA WALDENSTEN PAMUK	076-109 91 88
Ledamot	
ANDREAS SANDIN	0730-68 15 94
Suppleanter	
SUSANNA HULTBERG	0524-233 75
CHRISTINA SVEDBERG	073-600 22 21

I veterinärförbundet ingår förutom dessa funktioner ett antal råd, kommittéer och nämnder. Samtliga förtroendevalda förbundsmedlemmar listas på hemsidan www.svf.se

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP – SVS

KOLLEGIUM

Ordförande:
PER JONSSON

Vice ordförande:
TORKEL EKMAN, ADJUNGERAD

ERIKA CHENAIS
HÅKAN LANDIN
LENA MALMGREN
VERONICA RONDAHL
ULRIKA WINDAHL

Sektioner inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN

Ordförande:
VERONICA RONDAHL

Sekreterare
ANNA GRANLUND

HUSDJURSSEKTIONEN:

Ordförande
HÅKAN LANDIN

Sekreterare
ANNA OHLSON

HÄSTSEKTIONEN

Ordförande
LENA MALMGREN

Sekreterare
JAN SKIDELL

SEKTIONEN FÖR VETERINÄR FOLKHÄLSA

Ordförande
ERIKA CHENAIS

Sekreterare
CATRIN VESTERLUND-CARLSON

SMÅDJURSSEKTIONEN

Ordförande
ULRIKA WINDAHL

Sekreterare
ANNE-LI LJUNGGREN

Björntråden – ett tidsdokument

Ett lite annorlunda kåseri blir det denna gång. Historien är ursprungligen ett ”Från Fältet”-bidrag från Lars Thorén, då verksam vid Djursjukhuset i Helsingborg, publicerat 1974. Lars skriver i ett brev till SVT att han återfann artikeln bland gamla papper och tyckte att det kunde vara ett talande tidsdokument.

Att använda syntetisk, resorberbar tråd var helt nytt 1974. Diskussionen om bruk och missbruk av antibiotika kommer också in i bilden. Han tillägger att han vid ursprungspubliceringen avstod från den självklara rubriken ”Dexon – en bra björntråd”. Även om han tagit ut svängarna lite i texten höll han sig till den mer tråk-vetenskapliga stilen i rubriken, alltså:

Ill: Karin Åström Bengtsson

Dexon – sutur vid plastikkirurgi

Till kirurgiska akutmottagningen vid Djursjukhuset i Helsingborg infördes den 17 juli 1974 ett juvenilt exemplar av Ursus arctos, brunbjörn. Patienten hade lemlästats av sina föräldrar. Av skadans art framgick att patienten sannolikt bestraffats för tjuvnad. Ena handen var nämligen avhuggen. Vid undersökning, som möjliggjordes genom tranquilisering med honung, befanns att extremiteten bitits av i höjd med mellanhanden. Bakre delen av handflatan (trampdynan) var intakt.

Björnen premedicinerades med Rompun, sövdes med Halotan på mask, intuberades och kopplades till narkosapparat med syre och Halotan. Under narkosen gavs intravenöst dropp.

Såret exciderades och de frakturerade metakarpalbenen jämnades av med osteotom. För att sårläkningen inte skulle störas av björnens eventuella dragningar i hudsuturer användes inga perkutana sådana. Sårhålan slöts med Dexon (grovlek 0) i flera etager, trampdynan veks upp och suturerades till huden på extremitetens dorsalyta med en fortlöpande intrakutan sutur med Dexon. Operationssåret täcktes med mjukt bandage. För att skydda detta mot patientens aggressioner applicerades kloromycetinspray utanpå bandaget. Även björnar reagerar starkt mot att detta antibiotikum kommer till användning i en dylik beredningsform. Specialiteten har till yttermera visso en fruktansvärt besk smak.

Enligt gängse regel avbröts tillförsel av narkosmedel i operationens slutskede. Detta kunde dock slutat illa, då patienten vaknade snabbt och tenderade att gå bärsärkagång (man ska inte väcka ...).

Sårläkningen skedde per primam intentionem och patienten lämnade sjukhuset den 2 augusti 1974. Vid efterundersökning (september 1974) var extremitetens funktion mycket god. Patienten besvärades dock något vid klättring i träd. Den utvuxna raggen täckte skadan på ett kosmetiskt tilltalande sätt. Användning av protes torde därför inte bli aktuell.

Lars Thorén

SVENSK VETERINÄRLEGITIMATION

Jordbruksverket har fr o m den 15 mars t o m den 16 maj 2013 utfärdat svensk veterinärlegitimation för nedanstående personer:

- Clara Allberg
- Charlotte Andersson
- Jesper Arnö
- Emma Aronsson
- Morteza Asghary
- Marc Auerbach
- Anna Bergfeldt
- Katarina Brunstedt
- Dimitar Eftimov
- Matilda Eklund
- Sunniva Elwing
- Roberto Esposito
- Pedro Miguel Ferro Da Costa
- Jo Fjeldsted-Holm Lundsgaard
- Sisse Giehm-Reese
- Cecilia Grahn
- Frans Grape Engström
- Ragnhild Skogstrøm Gundersen
- Lena Hammerlund Teige
- Ida Gram Hansen
- Katja Hansen
- Jessica Haraldsson
- Nina Lukman Høyrup
- Emelie Johansson
- Dina Jørgensen
- Julius Kemna
- Karen Krogh-Jensen
- Dana Kunesova
- Antti Herman Kuosmanen
- Line Holmegaard Larsen
- Mikael Levin
- Emma Lindell
- Melinda Lønning
- Jannika Machutta
- Natalja Nekrosiene
- Sylvia Nilsson
- Christina Obel
- Eva Olsson
- Kim Pettersson
- Maria Pylkkänen
- Adelina Raileanu
- Isabella Silins
- Kim Sjölander
- Karin Sjöstrand
- Lovisa Stjernedal
- Andrea Ståhl
- Sandra Stålberg
- Moa Sunhede
- Emma Svensson
- Carina Thomassen
- Martin Uhrenfeldt
- Alexandra Uijterwaal Jovall
- Bjørn Wormstrand
- Anna Östman

"Firestone! Gee, that's an unbelievable diagnosis, Doctor!"

PERSONNOTISER

Födelsedagar i augusti 2013

Den veterinär som inte önskar få sin bemärkelsedag publicerad i SVT måste meddela detta till förbundskansliet eller redaktionen senast två månader före födelsedagen.

Catrin Vesterlund-Carlsson, Uppsala, 50 år den 5/8
Sara Nyman, Vetland, 50 år den 6/8
Claes Ålund, Saxtorp, 50 år den 6/8
Lars Garmer, Skara 80 år den 8/8
Gun Wiklund, Alfta, 60 år den 10/8
Gunilla Götherström, Stockholm, 60 år den 11/8
Kristina Hök, Siljansnäs, 75 år den 15/8
Gudrun Jutterström-Hjelmqvist, Alfta, 60 år den 17/8
Olof Liberg, Lund, 70 år den 25/8

Avlidna

F distriktsveterinär **Olov Parmér** avled den 17 december 2012. Han föddes 1918 i Stockholm, avlade studentexamen där 1937 och veterinärexamen 1948. Han började arbeta som AI-veterinär i Avesta 1953 och anställdes sedan som distriktsveterinär, först i Åtvidaberg 1959, sedan i Östervåla 1969 och i Sala 1974 med stationeringsort i Östervåla. Han pensionerades 1983.

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**
TELEFON: 08-545 558 34
TELEFAX: 08-545 558 39
HEMSIDA: ***www.svf.se***

REDAKTION:
JOHAN BECK-FRIIS
ansvarig utgivare & chefredaktör
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: ***johan.beck-friis@svf.se***

SUZANNE FREDRIKSSON
journalist
TELEFON: 08-545 558 32
E-POST: ***suzanne.fredriksson@svf.se***

BRITA TRYBOM
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 34
E-POST: ***brita.trybom@svf.se***

LILL OCH KJELL EFVERGREN, EXPONERA
layout
TELEFON: 070-566 5661, 0734-28 26 80
E-POST: ***info@exponera.net***

WIKSTRÖMS TRYCKERI AB, UPPSALA
tryckeri

ISSN 0346–2250

UTGIVNINGSPLAN 2013

Nr	Utgivning	Annonsstopp	Manusstopp
1	16 jan	18 dec	11 dec
2	5 feb	16 jan	9 jan
3	26 feb	5 feb	29 jan
4	19 mar	26 feb	19 feb
5	16 apr	19 mar	12 mar
6	14 maj	16 apr	9 apr
7	4 jun	14 maj	7 maj
8–9	26 jun	4 jun	28 maj
10	27 aug	6 aug	30 jul
11	17 sep	27 aug	20 aug
12	8 okt	17 sep	10 sep
13	29 okt	8 okt	1 okt
14	19 nov	29 okt	22 okt
15	11 dec	19 nov	12 nov

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Prenumerationspris 2013
Sverige: 1 210 kronor + moms.
Europa: 1 560 kronor + moms i EU.
Utanför Europa: 1 710 kronor.
Medlemmar i veterinärförbundet har 350 kronor i rabatt.

FACKPRESSUPPLAGA 2012 – 3 300 EX

FÖRBUNDSKANSLIET *se sidan 3*

Cardisure vet.®

Pimobendan

Hantering av kronisk hjärtsvikt

Indikationer: För behandling av hundar med kronisk hjärtsvikt orsakad av klaffinsufficiens (återflöde genom mitralis- och/eller trikuspidalisklaffarna) eller dilaterad kardiomyopati. Aktiv substans: Pimobendan. ATC-kod: QC01CE90. Kontraindikationer: Hypertrofisk kardiomyopati eller kliniska tillstånd där en ökad hjärtminutvolym inte är möjlig på grund av funktionella eller anatomiska orsaker (t.ex. aortastenos).Diverkningar: En måttligt positiv kronotrop effekt och kräkning kan i sällsynta fall förekomma. Dessa effekter är dock dosberoende och kan undvikas genom att i dessa fall minska dosen. I sällsynta fall har övergående diarré, aptitlöshet eller letargi observerats. Även om ett samband med pimobendan inte säkert har fastställts, kan i mycket sällsynta fall tecken på effekter på primär hemostas (petekier i slemhinnor, subkutana blödningar) observeras under behandling. Dessa tecken försvinner när behandlingen upphör. I sällsynta fall har ett ökat återflöde genom mitralisklaffen observerats under kronisk behandling med pimobendan hos hundar med mitralisklaffsjukdom. Övervakning av hjärtfunktion och hjärtmorfologi rekommenderas hos djur som behandlas med pimobendan. Observera: Läkemedlet ska ges på tom mage minst en timme före måltid, eftersom absorptionen minskar om det ges tillsammans med mat. Dosering: Rekommenderad daglig dos är 0,5 mg pimobendan/kg kroppsvikt. Överskrid inte den rekommenderade dosen. Bestäm kroppsvikten noggrant före behandling för att säkerställa korrekt dosering. Tabletterna ska ges oralt i dosintervallet 0,2 mg till 0,6 mg pimobendan/kg kroppsvikt per dag. Dosen bör delas upp på två administreringar (om vardera 0,25 mg/kg kroppsvikt), halva dosen på morgonen och den andra halvan ungefär 12 timmar senare. Underhållsdosen ska justeras individuellt av ansvarig veterinär beroende på sjukdomens svårighetsgrad. Texten är baserad på veterinär produktresumé: 2012-01-12.
För vidare information se www.fass.se.

Dechra
Veterinary Products

Dechra Veterinary Products AB, Stora Wäsby Orangeriet 3, 194 37 Upplands Väsby. Tel: 08-32 53 55, info.se @ dechra.com – www.dechra.com

Posttidning A
Retur, Box 12709 • 112 94 Stockholm

© MSD Animal Health 201212

NÖTKREATUR

Sugande löss
Bitande löss
Stickflugor
Husflugor
Lusflugor

FÅR

Sugande löss
Bitande löss
Stora fårlusen

BLAZE VET.

Deltametrin Rx
7,5 mg/ml pour-on, suspension
EKTOPARASITMEDEL FÖR NÖTKREATUR OCH FÅR

Nytt läkemedel mot löss och flugor hos nötkreatur samt löss hos får

- Noll dagars mjölkkarens hos nötkreatur
- 6-10 veckors duration mot flugor
- För pour-on användning

Blaze vet. 7,5 mg/ml pour-on, suspension är ett receptbelagt läkemedel. Datum för senaste översyn av produktresumén: 2012-05-23. För mer info: www.fass.se. Finns i förpackning om 1 000 ml flaska. Kan användas under dräktighet och laktation. **DOSERING**: Blaze vet. ska bara användas på oskadad hud och appliceras jämnt längs rygglinjen på djuret, från skulderbladen till svansroten. **NÖTKREATUR** Sugande löss *(Linognathus vituli, Haematopinus eurysternus)* och bitande löss *(Bovicola bovis)*: 10 ml per djur. **FÅR** Sugande löss *(Linognathus ovillus)* och bitande löss *(Bovicola ovis)*, samt stora fårlusen *(Melophagus ovinus)*: 10 ml per djur. **NÖTKREATUR** Stickflugor *(Stomoxys calcitrans, Haematobia spp.)*, husflugor *(Musca spp.)* och lusflugor *(Hippobosca spp.)*. Kroppsvikt upp till 100 kg: 10 ml per djur. 100 – 300 kg: 20 ml per djur. Mer än 300 kg: 30 ml per djur. Deltametrin är toxiskt för bin och dyngbaggar. Substansen får inte komma i kontakt med grundvatten, eftersom den är toxiskt för fisk och andra vattenlevande organismer. **KARENSTIDER: NÖTKREATUR** Mjölk: Noll dygn. Kött och slaktbiprodukter: 18 dygn. **FÅR** Mjölk: 12 timmar. Kött och slaktbiprodukter: 1 dygn.

NYHET

1 000 ml flaska

Öppnad innerförpackning är hållbar i 30 veckor

Intervet AB • Box 7121 • 192 07 Sollentuna • www.msd-animal-health.se

MSD Animal Health